

IZBORNI ZAKON BOSNE I HERCEGOVINE

("Sl. glasnik BiH", br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002 - ispr., 4/2004, 20/2004, 25/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 48/2011 - odluka US, 63/2011 - odluka US, 18/2013, 7/2014, 31/2016 i 54/2017 - odluka US)

POGLAVLJE 1

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.1

Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini.

Član 1.1a

Značenje pojedinih izraza korišćenih u ovom zakonu:

- 1) "Politički subjekt" podrazumijeva političku stranku, nezavisnog kandidata, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata, ovjeren za učešće na izborima u skladu sa ovim zakonom.
- 2) "Izborna jedinica" podrazumijeva:
  - a) osnovna izborna jedinica podrazumijeva opštinu, grad Banjaluku, Brčko Distrikt BiH, gradsku izbornu jedinicu Grada Mostara i izborne jedinice gradskog područja Grada Mostara u kojoj se bira i konstituše ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koje unutar sebe nemaju višečlane izborne jedinice,
  - b) kantonalnu izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituše ukupan broj predstavnika za određeni nivo vlasti i koja unutar sebe nema višečlane izborne jedinice,
  - c) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira i konstituše entitetski nivo vlasti i koja unutar sebe ima višečlane izborne jedinice i
  - d) entitetsku izbornu jedinicu u kojoj se bira državni nivo vlasti.
- 3) "Višečlana izborna jedinica" podrazumijeva izbornu jedinicu u kojoj se bira više od jednog a manje od ukupnog broja predstavnika za određeni nivo vlasti.
- 4) "Izborni ciklus" podrazumijeva mandatni period koji se odnosi na određeni nivo vlasti.
- 5) "Izborni prag" podrazumijeva određen procenat osvojenih glasova (važećih glasačkih listića) koji mora osvojiti politički subjekt da bi stekao pravo učešća u raspodjeli mandata.

6) "Izborna kampanja" podrazumijeva radnje i postupke u periodu utvrđenom ovim zakonom u kojem politički subjekt na zakonom utvrđen način upoznaje birače i javnost sa svojim programom i kandidatima za predstojeće izbore.

7) "Kompenzacioni mandati" podrazumijevaju mandate koji se raspodjeljuju na liste političkih stranaka ili koalicija prema broju dobijenih važećih glasova i služe da kompenzuju nedovoljnu proporcionalnost na nivou entiteta, a koja nastaje sabiranjem rezultata za pojedine višečlane izborne jedinice u entitetu.

8) "Pripadnik nacionalne manjine" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine koji ne pripada nijednom od tri konstitutivna naroda. Nacionalnu manjinu čine ljudi istog ili sličnog etničkog porijekla, iste ili slične tradicije, običaja, vjerovanja, jezika, kulture i duhovnosti i bliske ili srodne istorije i drugih obilježja.

9) "Raseljeno lice" podrazumijeva državljanina Bosne i Hercegovine kojem je status raseljenog lica utvrdio nadležni organ uprave za pitanja raseljenih lica u skladu sa zakonom.

10) "Izbjeglo lice" podrazumijeva državljanina BiH koji ima biračko pravo i boravi u inostranstvu u statusu izbjeglog lica iz BiH.

11) "Parlamentarna stranka" podrazumijeva političku partiju koja je zastupljena u predstavničkim ili zakonodavnim organima vlasti.

12) "Izborni period" podrazumijeva period od dana raspisivanja izbora do dana potvrđivanja rezultata izbora.

13) "Izborna godina" je period koji se poklapa sa kalendarskom godinom u kojoj je predviđeno da će se održati izbori.

14) "Birač" u smislu ovog zakona je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak.

15) "Glasač" u smislu ovog zakona je državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u Centralni birački spisak i koji je ostvario aktivno biračko pravo.

Član 1.2

Sredstva za sprovođenje izbora su sredstva za materijalne troškove i sredstva za naknade za rad organa za sprovođenje izbora.

Sredstva za materijalne troškove su sredstva za obezbjeđenje vršenja ovlašćenja organa za sprovođenje izbora iz člana 2.9 i člana 2.13 ovog zakona i Odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) kojom se utvrđuje nadležnost izbornih komisija entiteta a u skladu sa članom 2.21 ovog zakona.

Sredstva za naknade za rad organa za sprovođenje izbora su sredstva utvrđena u članu 2.12 stav 9. i članu 2.19 stav 16. i 17. ovog zakona.

Član 1.2a

U budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: budžet BiH) obezbjeđuju se sredstva za obezbjeđenje vršenja ovlašćenja Centralne izborne komisije BiH iz člana 2.9 i člana 2.19 stav 17. ovog zakona.

U budžetu entiteta i kantona obezbjeđuju se sredstva za vršenje ovlašćenja izbornih organa iz člana 2.21 ovog zakona u skladu sa Odlukom Centralne izborne komisije BiH, kojom se utvrđuje nadležnost ovih izbornih organa, kao i nedostajuća sredstva za finansiranje obaveza iz stava 3. ovog člana.

U budžetu opština i grada obezbjeđuju se sredstva za vršenje ovlašćenja opštinskih izbornih komisija iz člana 2.13 i sredstva za naknade iz člana 2.12 stav 9. i i članu 2.19 stav 16. ovog zakona.

U budžetu Brčko Distrikta obezbjeđuju se sredstva za vršenje ovlašćenja izborne komisije Brčko Distrikta i sredstva za naknade za rad izborne komisije i biračkih odbora Brčko Distrikta u skladu sa Izbornim zakonom Brčko Distrikta.

Sredstvima za vršenje ovlašćenja i sprovođenje izbora samostalno raspolaže u okviru odobrenog budžeta, izborna komisija iz st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana, koja je ovlašćena da odredi način korišćenja sredstava i sprovodi nadzor nad njihovom raspodjelom i korišćenjem.

Sredstva za sprovođenje izbora, institucije iz stava (1), (2), (3) i (4) ovog člana moraju obezbijediti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke Centralne izborne komisije BiH o raspisivanju izbora.

Član 1.2b

Kada načelniku opštine, odnosno gradonačelniku, koji je neposredno izabran, prestane mandat u skladu sa zakonom, sredstva za sprovođenje novih izbora obezbijediće se u budžetu opštine, odnosno grada za koje se sprovodi izbor za načelnika opštine, odnosno za gradonačelnika.

Član 1.3

Izbor članova svih organa vlasti vrši se na osnovu slobodnih izbora opšteg i jednakog biračkog prava direktno od birača tajnim glasanjem, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 1.3a

Članovi predstavničkih tijela izabrani u skladu sa ovim zakonom, osim u slučajevima utvrđenim članom 1.10 ovog zakona, ne mogu se opozvati.

Mandat članova predstavničkih tijela izabranih na redovnim izborima traje četiri godine i teče od dana objavljivanja rezultata izbora u Službenom glasniku BiH.

Izabrani nosilac mandata izabran na neposrednim i posrednim izborima dužan je da potpiše izjavu kojom odbija ili prihvata mandat na obrascu koji propisuje Centralna izborna komisija BiH u roku od sedam dana od prijema izjave.

Član 1.4

Svaki državljanin Bosne i Hercegovine sa navršenih osamnaest (18) godina života ima pravo da glasa i da bude biran (u daljem tekstu: biračko pravo), u skladu sa odredbama ovog zakona.

Da bi ostvario svoje biračko pravo, državljanin mora biti upisan u Centralni birački spisak, u skladu sa ovim zakonom.

Član 1.5

Državljanin Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim zakonom imaju pravo da glasaju lično u opštini u kojoj imaju prebivalište.

Državljanin BiH koji privremeno živi u inostranstvu i ima biračko pravo ima pravo da glasa lično (dolaskom na odgovarajuće biračko mjesto u BiH ili u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH u inostranstvu) ili poštom (slanjem glasačkog listića poštom) za opštinu u kojoj je imao prebivalište prije odlaska u inostranstvo, ako u toj opštini ima prijavljeno prebivalište u trenutku podnošenja prijave za glasanje van zemlje.

Centralna izborna komisija BiH će posebnim propisom, u skladu sa ovim Zakonom, regulisati kompletan postupak glasanja u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH (postupak i rokove prijavljivanja za glasanje, imenovanje biračkih odbora, utvrđivanje broja i rasporeda biračkih mjesta i postupak sprovođenja izbora).

Centralna izborna komisija BiH utvrdiće broj i raspored biračkih mjesta u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH prema kriterijumima iz člana 5.2 ovog Zakona.

Centralna izborna komisija BiH imenovaće biračke odbore za glasanje u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH tako da se u svakom biračkom odboru obezbijedi zastupljenost članova iz svakog konstitutivnog naroda.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji posjeduje dvojno državljanstvo u skladu sa članom I 7 d Ustava Bosne i Hercegovine, ima pravo glasati samo ako je Bosna i Hercegovina država njegovog prebivališta.

Član 1.6

Nijedno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne izrečene od Međunarodnog suda za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji, i nijedno lice koje je pod optužnicom Suda, a koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred Sudom, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može da bude kandidat (pojam kandidat u smislu ovog zakona odnosi se na lica oba pola), ni da ima bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Sve dok neka politička stranka ili koalicija bude imala na funkciji ili položaju u političkoj stranci lice iz prethodnog stava, smatraće se da ne ispunjava uslove za učešće na izborima.

Član 1.7

Nijedno lice koje se nalazi na izdržavanju kazne koju je izrekao sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Distrikta Brčko ili koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske

ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Distrikta Brčko zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji razmatrao je njegov dosje prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može da bude kandidat, ili da ima bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji BiH.

Član 1.7a

Nijedno lice koje je na izdržavanju kazne koju je izrekao sud druge zemlje ili lice koje se nije povinovalo naredbi da se pojavi pred sudom druge zemlje zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, a Međunarodni sud za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju razmatrao je njegov dosije prije hapšenja i utvrdio da zadovoljava međunarodne pravne standarde, ne može biti upisano u Centralni birački spisak, niti može biti kandidat, niti imati bilo koju imenovanu, izbornu ni drugu javnu funkciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 1.8****

Sudije redovnih i ustavnih sudova, tužioci i njihovi zamjenici, pravobranioци i njihovi zamjenici, ombudsmeni i njihovi zamjenici, članovi sudova/domova/savjeta za ljudska prava, notari, policijski službenici, državni službenici, generalni revizori i zamjenici generalnog revizora u institucijama u Bosni i Hercegovini i guverner i viceguverneri Centralne banke BiH, pripadnici Oružanih snaga BiH, pripadnici Obavještajno-bezbjednosne agencije BiH, kao i diplomatski i konzularni predstavnici Bosne i Hercegovine u inostranstvu koji imaju diplomatski status u skladu sa Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima (iz 1961. godine), mogu se kandidovati za javnu izbornu funkciju samo ako prethodno podnesu ostavku na taj položaj ili postupe u skladu sa zakonima koji regulišu njihov status. Ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da lice iz ovog stava nije podnijelo ostavku na položaj ili nije postupilo u skladu sa zakonom kojim se reguliše njegov status u periodu od ovjere kandidature do štampanja glasačkih listića, ime tog lica biće uklonjeno sa ovjerenih kandidatskih listi, a ako se isto utvrdi nakon štampanja glasačkih listića, takvom licu neće biti dodijeljen mandat ako ga osvoji.

Jedno lice može vršiti najviše jednu neposredno izabranu javnu funkciju ili najviše jednu neposredno i jednu posredno izabranu funkciju, osim ako ovim zakonom nije drugačije regulisano. Nespojivo je istovremeno vršenje ovih funkcija sa vršenjem funkcija u izvršnim organima vlasti, osim u periodu dok se ne konstituišu izvršni organi vlasti izabrani na redovnim izborima u istom izbornom ciklusu. Takođe je nespojivo istovremeno vršenje više od jedne funkcije u izvršnim organima vlasti.

Jedno lice ne može istovremeno da obavlja javnu izbornu funkciju u Bosni i Hercegovini i javnu izbornu ili politički imenovanu funkciju u drugoj državi. Nosilac izborne ili politički imenovane funkcije u drugoj državi dužan je da, u roku od četrdeset osam (48) časova nakon potvrde njegovog mandata u Bosni i Hercegovini, vrati jedan od ova dva (2) mandata. Nosilac javne izborne funkcije u Bosni i Hercegovini, koji je izabran ili imenovan na politički imenovanu funkciju u drugoj državi, dužan je u roku od četrdeset osam (48) časova od izbora ili imenovanja u drugoj državi, vratiti mandat u Bosni i Hercegovini.

Pod izvršnom funkcijom, u smislu ovog člana, podrazumijeva se Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Savjet ministara Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine, predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske, Vlada Federacije

Bosne i Hercegovine, uključujući premijera, Vlada Republike Srpske, uključujući predsjednika Vlade, Vlade Brčko Distrikta, kantonalna vlada, gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, gradska vlada, načelnik opštine, zamjenik načelnika opštine, rukovodeći radnici koje je imenovao načelnik opštine, te ostale izvršne funkcije utvrđene zakonom.

Član 1.9

Mandat pripada izabranom nosiocu mandata, a ne političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata koja ga je predložila na kandidatskoj listi. Mandat ne može prestati osim u zakonom predviđenim slučajevima.

Ukoliko izabrani nosilac mandata, u toku trajanja mandata, istupi iz političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata koja je učestvovala na izborima i na čijoj je kandidatskoj listi bio, izabrani nosilac mandata postaje samostalni vijećnik/odbornik, odnosno poslanik/zastupnik.

Član 1.10

Izabranom članu organa vlasti na svim nivoima prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. danom podnošenja ostavke;
2. ako je opozvan u skladu sa zakonom;
3. danom smrti;
4. danom pravosnažnosti sudske presude kojom je osuđen na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže;
5. danom pravosnažnosti sudske odluke kojom je lišen poslovne sposobnosti (proglašen mentalno nesposobnim);
6. danom kada je izabran ili imenovan na funkciju čije je vršenje nespojivo sa funkcijom izabranog člana određenog organa, kao što je predviđeno zakonom;
7. ako odjavi prebivalište sa područja izborne jedinice u kojoj je upisan u Centralni birački spisak da glasa i u kojoj je izabran, istekom roka od šest mjeseci od dana odjave prebivališta, ili
8. ako iz razloga utvrđenih zakonom izgubi pravo da bude biran.

Izabranom članu organa vlasti na bilo kom nivou prestaje mandat danom nastupanja nekog od razloga za prestanak mandata utvrđenih zakonom. Centralna izborna komisija BiH donosi odluku o prestanku mandata izabranom članu organa vlasti u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana kada su nastupili razlozi za prestanak mandata, odnosno od saznanja o razlogu za prestanak mandata i o tome obavještava organ vlasti u kojem je izabrani član imao mandat.

Ako izabrani član organa vlasti podnese ostavku, dužan je da je podnese na formularu koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH.

Član 1.11

Kandidati svih političkih stranaka, koalicija, liste nezavisnih kandidata, kao i nezavisni kandidati i drugi učesnici u izbornom procesu, imaju potpunu slobodu da tokom izborne kampanje vrše izborne aktivnosti na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Nadležni organi obezbijediće slobodu kretanja kandidata, pristalica i birača tokom cijelog izbornog procesa.

Član 1.12

Nadležni organi na svim nivoima vlasti ne smiju diskriminisati lica zbog pripadnosti nekoj političkoj stranci ili koaliciji, ili zbog davanja podrške nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata.

Član 1.13

Prijava za ovjeru za učestvovanje na izborima uključuje izjavu, potpisanu od predsjednika političke stranke, koalicije ili od nezavisnog(ih) kandidata, da će se ta politička stranka, koalicija ili nezavisni kandidat(i) u svojim aktivnostima pridržavati Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini.

Član 1.14

Izbori na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini održavaju se prve nedelje u oktobru, osim ako se ovaj datum ne podudara sa obilježavanjem vjerskog praznika jednog od konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine. Izbore koje nije moguće održati prve nedelje u oktobru, zbog podudaranja sa vjerskim praznikom, Centralna izborna komisija BiH zakazuje za nedelju nakon prve nedelje u oktobru koja se ne podudara sa vjerskim praznikom.

Centralna izborna komisija BiH raspisuje izbore u skladu sa ovim zakonom obavještava sve nadležne organe na svim nivoima vlasti i javnost o datumu održavanja izbora najmanje sto pedeset (150) dana prije održavanja izbora, osim ako odredbama Poglavlja 14 ovog zakona nije drugačije određeno.

Centralna izborna komisija BiH objavljuje datume izbora za sve nivoe vlasti u "Službenom glasniku BiH", u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta" i sredstvima javnog informisanja.

POGLAVLJE 2

ORGANI ZA PROVOĐENJE IZBORA

Član 2.1

Organi nadležni za provođenje izbora su izborne komisije i birački odbori.

Izborne komisije i birački odbori su nezavisni i nepristrasni u svom radu. Član izborne komisije ili biračkog odbora neće učestvovati u donošenju odluke kada taj član ili član

njegove uže porodice ima lični ili finansijski interes, ili ako postoji drugi sukob interesa, koji može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno. Članovima uže porodice smatraju se članovi porodice u smislu člana 15.7 stav 2. ovog zakona.

Svi organi vlasti na svim nivoima i funkcioneri u Bosni i Hercegovini i diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine obavezni su pomagati organima nadležnim za provođenje izbora.

Član 2.2

Član izborne komisije i biračkog odbora je lice sa pravom glasa.

Član izborne komisije je lice sa odgovarajućom stručnom spremom i iskustvom u sprovođenju izbora, a član biračkog odbora je lice sa odgovarajućom stručnom spremom.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje koje su kvalifikacije potrebne za člana izborne komisije i biračkog odbora u smislu iz stava (2) ovog člana.

U sastavu opštinske izborne komisije i biračkog odbora obezbijediće se zastupljenost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija i birački odbor sastoji od tri člana, kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.

Članovi organa za sprovođenje izbora obavezni su da se stalno obučavaju tokom vršenja mandata u skladu sa planom i programom edukacije koji donosi Centralna izborna komisija BiH.

Ako član izborne komisije i biračkog odbora u toku mandata ne prisustvuje obuci iz stava (5) ovog člana, biće razriješen dužnosti.

Član 2.3

Za člana izborne komisije ili biračkog odbora ne može biti imenovano lice:

1. koje se ne može kandidovati u smislu odredbi čl. 1.6, 1.7 i 1.7a ovog zakona;
2. koje je član najvišeg izvršno-političkog organa političke stranke ili koalicije (predsjednik, potpredsjednik, generalni sekretar, sekretar ili član izvršnog odbora ili glavnog odbora);
3. koje je nosilac izabranog mandata ili je član izvršnog organa vlasti, osim u slučajevima predviđenim članom 2.12 stav 4 ovog zakona;
4. koje je kandidat za izbore za bilo koji nivo vlasti; i
5. kojem je izrečena sankcija za radnju koja predstavlja težu povredu izbornih zakona ili propisa za koju je lično odgovorno, u posljednje četiri (4) godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

Centralna izborna komisija BiH odlučiće da li težina povrede i lična odgovornost u smislu tačke 5. ovog člana čine lice nepodobnim da bude član izborne komisije ili biračkog odbora.

Član 2.4

Član izborne komisije imenuje se na sedam (7) godina.

Član biračkog odbora imenuje se za svake izbore.

Član 2.5*

Centralna izborna komisija BiH sastoji se od sedam (7) članova: dva (2) iz reda Hrvata, dva (2) iz reda Bošnjaka, dva (2) iz reda Srba i jedan (1) iz reda ostalih.

Kandidate za Centralnu izbornu komisiju BiH zajednički predlažu članovi Komisije za imenovanje sudija Suda Bosne i Hercegovine i članovi Centralne izborne komisije BiH (pod zajedničkim nazivom: Komisija za izbor i imenovanje). Kandidati za Centralnu izbornu komisiju BiH biće pravni stručnjaci sa iskustvom u provođenju izbora i/ili izborni stručnjaci, i ne mogu obavljati dužnost u organima stranke, udruženja ili fondacija koje su organizaciono ili finansijski povezane sa strankom, niti može biti uključen u bilo kakvu stranačku aktivnost.

Komisija za izbor i imenovanje sastaje se u punom sastavu radi odlučivanja o pitanjima imenovanja koja se regulišu ovim zakonom. Shodno odredbama ovog zakona, postupak oglašavanja i imenovanja provodi se u skladu sa poslovnikom koji donosi Centralna izborna komisija BiH. Odluka o imenovanju kandidata za Centralnu izbornu komisiju BiH donosi se dvotrećinskom (2/3) većinom glasova.

U skladu sa svojom procedurom, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imenuje članove Centralne izborne komisije BiH sa liste kandidata. Ako se ova lista ne dostavi Predstavničkom domu u roku od trideset (30) dana prije isteka mandata članova Centralne izborne komisije BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predlaže i imenuje članove Centralne izborne komisije BiH.

U slučaju da član Centralne izborne komisije BiH ne može vršiti funkciju iz razloga utvrđenih, članom 2.15 ovog zakona, Centralna izborna komisija BiH obavještava Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u tom slučaju imenuje novog člana iz reda istog konstitutivnog naroda, uključujući i ostale, iz kojeg je bio prethodni član. Novi član imenuje se sa liste kandidata koju je dostavila Komisija za izbor i imenovanje.

Član 2.6

Predsjednik Centralne izborne komisije BiH bira se iz reda članova Centralne izborne komisije BiH. Po jedan član Centralne izborne komisije BiH iz reda Hrvata, Bošnjaka, Srba, i član iz reda ostalih obavljaće funkciju predsjednika Centralne izborne komisije BiH po principu rotacije, i to jedanput u sedam godina u trajanju od 21 mjeseca.

Član 2.6a

Član Centralne izborne komisije BiH prava iz radnog odnosa ostvaruje u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u skladu sa zakonom.

Akt o izboru i stupanju na funkciju i prestanku funkcije člana Centralne izborne komisije BiH donosi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH.

Član Centralne izborne komisije BiH ima pravo na platu i druga primanja koja proizlaze iz statusa radnog odnosa u visini koja je utvrđena Zakonom o platama i naknadama u institucijama BiH.

Član 2.7

Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima uređuje svoj način rada, uključujući i izbor predsjednika.

Član 2.8

Za postupke izvršene u okviru dužnosti i obaveza, a koje su utvrđene ovim i drugim zakonima, članovi Centralne izborne komisije BiH neće biti krivično i građanski odgovorni.

Na imunitet iz stava 1. ovog člana, članovi Centralne izborne komisije BiH mogu se pozvati u bilo koje vrijeme za postupke izvršene u okviru njihovih dužnosti i obaveza u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, ali se on ne može smatrati opštom preprekom za krivično gonjenje ili pokretanje parničnog postupka.

Član 2.9

Centralna izborna komisija BiH je nezavisan organ koji podnosi izvještaj neposredno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine i čija ovlaštenja iz nje proizilaze. Centralna izborna komisija BiH:

1. koordinira, nadgleda i reguliše zakonitost rada svih izbornih komisija i biračkih odbora u skladu sa ovim zakonom;
2. donosi administrativne propise za provođenje ovog zakona;
  - 2a. donosi odluku o održavanju neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini, propisanih ovim zakonom;
3. predlaže budžet za Centralnu izbornu komisiju BiH, i podnosi izvještaj o izvršenju budžeta;
4. odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska za teritoriju Bosne i Hercegovine;
  - 4a. obezbjeđuje statističke evidencije razvrstane po polu, starosti, razvrstani po izbornim jedinicama za svaki dio izbornog procesa;
5. ovjereva političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisne kandidate za učešće na svim nivoima neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
6. potvrđuje i ovjerava liste kandidata i kandidate. za sve nivoe neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim zakonom;

7. odgovorna je za pravovremeno štampanje, distribuciju i bezbjednost glasačkih listića i formulara za neposredne izbore na svim nivoima u Bosni i Hercegovini;
8. utvrđuje sadržaj i formu glasačkih listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini;
9. utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom, ovjerava da su ti izbori sprovedeni u skladu sa ovim zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom;
10. izdaje uvjerenje licima koja su dobila mandat na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim zakonom;
11. obavještava izbornu komisiju ili birački odbor ili bilo koje drugo tijelo nadležno za sprovođenje izbora da ne postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona, ili da ih krše, i nadležnom organu nalaže poduzimanje odgovarajućih mjera;
12. objavljuje u službenim glasilima i sredstvima javnog informisanja u Bosni i Hercegovini i van nje, poslovnike, propise i izborne rezultate neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim zakonom, informacije za birače, te ostale informacije neophodne za provođenje ovog zakona i svih izbornih zakona;
13. obavlja sve izborne aktivnosti za izbor članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine i članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
14. donosi odluku o prestanku mandata izabranog zvaničnika na svim nivoima neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih ovim Zakonom, a vodi i prethodni postupak, gdje je potrebno, o utvrđivanju činjeničnog stanja (u slučaju kada je izabrani zvaničnik podnio ostavku, da je to učinio svojom voljom);
15. provjerava odluku nadležnog organa o prestanku mandata izabranog zvaničnika opozivom, kako bi se osiguralo da je mandat izabranog zvaničnika prestao u skladu sa ovim Zakonom;
16. podnosi godišnji izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o sprovođenju izbora u Bosni i Hercegovini, provođenju ovog zakona i inicira izmjene ovog zakona; i
17. vrši sve druge poslove utvrđene zakonom.

Član 2.10

Centralna izborna komisija BiH će poništiti izbore u izornoj jedinici ili na nekom biračkom mjestu, ako ustanovi da je za vrijeme glasanja ili brojanja glasačkih listića došlo do nepravilnosti koje mogu da utiču na rezultate izbora.

Član 2.11

1. Administrativno-tehničke i stručne poslove za Centralnu izbornu komisiju BiH obavlja Sekretarijat Centralne izborne komisije BiH koji osniva Centralna izborna komisija BiH.

2. Sekretarijat Centralne izborne komisije BiH ima generalnog sekretara kojeg imenuje Centralna izborna komisija BiH po postupku i na način utvrđen Zakonom.

3. Centralna izborna komisija BiH donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH na predlog generalnog sekretara, uz prethodnu saglasnost Savjeta ministara BiH.

Član 2.12

Opštinska izborna komisija sastoji se od tri, pet ili sedam članova. Opštinska izborna komisija može imati sekretara opštinske izborne komisije za obavljanje administrativno-tehničkih poslova.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje broj članova opštinske izborne komisije prema broju registrovanih birača i veličini opštine.

Centralna izborna komisija BiH može koristiti druge kriterijume pri utvrđivanju broja članova opštinske izborne komisije.

Član opštinske izborne komisije može biti predsjednik ili sudija redovnog suda, sekretar opštinskog vijeća, odnosno skupštine opštine i gradskog vijeća, lica profesionalno zaposlena u opštinskim organima uprave i druga lica, ako ispunjavaju uslove određene članom 2.2 ovog zakona, a nemaju smetnji iz člana 2.3. ovog zakona.

Članove opštinske izborne komisije imenuje opštinsko vijeće, odnosno skupština opštine, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH, na osnovu javnog oglasa po proceduri koju utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim propisom.

Članove opštinske izborne komisije razrješava opštinsko vijeće, odnosno skupština opštine, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH.

Član opštinske izborne komisije ne može biti zastupnik odnosno punomoćnik političkog subjekta koji učestvuje na izborima, niti lice koje je pravosnažnom sudskom presudom osuđeno na kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže.

Opštinsko vijeće, odnosno skupština opštine imenuje predsjednika iz reda članova opštinske izborne komisije iz stava (5) ovog člana, uz saglasnost Centralne izborne komisije BiH.

Članovi opštinskih izbornih komisija imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad. Odluku o visini ove naknade donosi svake godine opštinsko vijeće, odnosno skupština opštine, s tim da visina naknade ne može biti manja od naknade članovima opštinskog vijeća, odnosno skupštine opštine.

Član 2.13

Opštinska izborna komisija:

1. nadgleda i kontroliše rad Centra za birački spisak iz člana 3.8 ovog zakona;

2. određuje biračka mjesta na području opštine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini;
3. sprovodi postupak imenovanja, imenuje i obučava članove biračkog odbora.
4. brine o bezbjednosti i dostavi biračkim odborima izbornog materijala za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini;
5. obavještava birače o svim informacijama neophodnim za provođenje izbora, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH;
6. odgovorna je za uređenje biračkog mjesta i druge tehničke pripreme za izbore;
7. odgovorna je za pravilno brojanje glasačkih listića na biračkim mjestima i u opštinskim centrima za brojanje;
8. objedinjuje rezultate izbora sa svih biračkih mjesta u opštini, posebno za svaki organ za koji je vršen izbor, i dostavlja ih Centralnoj izornoj komisiji BiH; i
9. vrši druge poslove u skladu sa zakonom i propisima Centralne izborne komisije BiH.

Član 2.14

Sastav izborne komisije je multietničan, tako da odražava zastupljenost konstitutivnih naroda, uključujući i ostale, u izornoj jedinici za koju se organ nadležan za provođenje izbora osniva, vodeći računa o posljednjem Popisu stanovništva provedenom na državnom nivou. U sastavu izborne komisije nastojaće se obezbijediti zastupljenost polova u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova u Bosni i Hercegovini, osim ako se izborna komisija sastoji od tri člana kada ravnopravna zastupljenost postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen sa 1/3 od ukupnog broja članova.

Ako sastav izborne komisije ne bude u skladu sa prethodnim stavom, Centralna izborna komisija BiH poništiće imenovanje članova i o tome obavijestiti organ nadležan za imenovanje. Organ nadležan za imenovanje će u roku od petnaest (15) dana od dana donošenja odluke Centralne izborne komisije BiH izvršiti ponovno imenovanje organa, u skladu sa kriterijumom iz stava (1) ovog člana.

Ako izborna komisija ponovo ne bude odgovarajućeg sastava, Centralna izborna komisija BiH imenuje članove izborne komisije u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 2.15

U slučaju da član izborne komisije podnese ostavku, umre, bude spriječen da obavlja funkciju, bude smijenjen sa funkcije člana komisije ili ne može biti član izborne komisije ili biračkog odbora u smislu člana 2.3 ovog zakona, novi član tog organa imenuje se na način i postupkom kako je propisano članom 2.12 stav (5) ovog zakona.

Imenovanje novog člana opštinske izborne komisije vrši se u roku koji ne može biti duži od trideset (30) dana od dana prestanka mandata prethodnog člana, a u izbornom periodu, opštinsko vijeće, odnosno skupština opštine imenuje zamjenskog člana opštinske izborne

komisije, bez sprovođenja postupka izbora propisanog u članu 2.12 stav (5) ovog zakona, najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana prestanka mandata prethodnog člana. Ako se ne izvrši imenovanje novog člana opštinske izborne komisije u roku od 30 dana, Centralna izborna komisija BiH može izvršiti imenovanje novog člana opštinske izborne komisije.

Mandat zamjenskog člana iz stava (2) ovog člana traje do povratka redovnog člana, odnosno do izbora novog člana po postupku propisanom članom 2.12 stav (5) ovog zakona.

Ako članu izborne komisije mandat ističe u izbornom periodu, mandat mu se produžava do isteka izbornog perioda, odnosno do potvrđivanja rezultata izbora, nakon čega će se izvršiti imenovanje novog člana izborne komisije po postupku propisanom ovim zakonom.

Član 2.16

Ako je član opštinske izborne komisije duže odsutan iz neopravdanih razloga, onemogućava rad komisije, ili krši odredbe ovog zakona ili druge propise, opštinsko vijeće/skupština opštine, uz prethodno pribavljenu saglasnost Centralne izborne komisije BiH, odnosno Centralna izborna komisija BiH može da smijeni tog člana. U skladu sa članom 2.12 stav 5, imenovaće se novi član opštinske izborne komisije.

Ako je član opštinske izborne komisije duže odsutan iz opravdanih razloga, u skladu sa članom 2.12 stav 5. ovog zakona, imenovaće se novi član opštinske izborne komisije koji će za vrijeme odsustva zamjenjivati imenovanog člana opštinske izborne komisije.

Kao opravdani razlozi odsustva iz prethodnog stava podrazumijevaju se bolest, školovanje, stručno usavršavanje kao i drugi razlozi koje cijeni organ nadležan za imenovanje opštinske izborne komisije.

Član 2.17

Sjednice izbornih komisija su javne, osim ako nije drukčije određeno propisima Centralne izborne komisije BiH. Izborna komisija dužna je obezbijediti da javnost bude blagovremeno obaviještena o održavanju njenih sjednica.

Član 2.18

Izborne komisije i birački odbori, osim Centralne izborne komisije BiH, donose odluke natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.

Centralna izborna komisija BiH donosi odluke dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova, osim ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno. Ako se odluka ne može donijeti dvotrećinskom (2/3) većinom od ukupnog broja članova na prvom sastanku, na drugom sastanku se odluka donosi većinom glasova.

Član 2.19

Birački odbor sastoji se od tri ili pet članova od kojih je jedan predsjednik.

Predsjednik i članovi biračkog odbora imaju zamjenike.

Predsjednika i članove biračkog odbora kao i njihove zamjenike imenuje opštinska izborna komisija najkasnije u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora.

Na odluku opštinske izborne komisije o imenovanju predsjednika, članova biračkih odbora i njihovih zamjenika, može se uložiti prigovor opštinskoj izbornoj komisiji. Na odluku opštinske izborne komisije kojom je odlučeno o prigovoru može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Politička partija koja je članica koalicije ili nezavisni kandidat koji je član liste nezavisnih kandidata nema pravo da samostalno učestvuje u toj izbornoj jedinici u postupku žrijebanja i imenovanja za članove biračkog odbora.

Politička partija koja je članica više ovjerenih koalicija za različite organe vlasti ima pravo da učestvuje u postupku žrijebanja u okviru koalicije koja je ovjerena za najviši organ koji uključuje izborne jedinice nižeg organa vlasti.

Ako opštinska izborna komisija ne imenuje članove biračkog odbora i njihove zamjenike u skladu sa stavom 3. ovog člana, članove biračkog odbora i njihove zamjenike imenovaće Centralna izborna komisija BiH.

Politički subjekt u toj izbornoj jedinici koji ima ovjerenu kandidatsku listu ili kandidata za učešće na izborima u skladu sa ovim zakonom ima pravo da učestvuje u postupku žrijebanja za dodjelu mjesta u biračkom odboru.

Postupak žrijebanja iz stava 8. ovog člana obavlja opštinska izborna komisija u roku koji ne smije biti kraći od 60 dana prije dana održavanja izbora.

Nakon izvršenog žrijebanja, a najkasnije u roku od sedam dana, politički subjekt koji je učestvovao u žrijebanju dostaviće opštinskoj izbornoj komisiji imena kandidata za članove biračkog odbora u kojem su osvojili mjesto putem žrijeba.

Ako politički subjekt ne dostavi imena kandidata za članove biračkog odbora u roku iz stava 10. ovog člana, to će se smatrati odustajanjem od dodijeljenog mjesta u biračkom odboru, ili je broj kandidata za članove biračkog odbora koje je predložila ovjerena politička stranka manji od broja članova biračkog odbora, opštinska izborna komisija samostalno će imenovati članove biračkog odbora, vodeći računa o multietničkom sastavu biračkog odbora, gdje je to moguće.

Postupak žrijebanja sprovodi se u skladu sa obaveznim uputstvom koje donosi Centralna izborna komisija BiH.

Samo jedan predstavnik jednog političkog subjekta može biti u sastavu jednog biračkog odbora.

Kandidati koji su imenovani za predsjednike i zamjenike predsjednika biračkih odbora obavezni su da pohađaju posebnu obuku za rad u biračkom odboru koju organizuje opštinska izborna komisija. Opštinska izborna komisija će nakon izvršene provjere znanja uspješnim predsjednicima i njihovim zamjenicima dodijeliti certifikate.

Predsjednici i zamjenici predsjednika biračkih odbora koji su dobili certifikat dužni su da učestvuju u obuci članova biračkih odbora, koje organizuje opštinska izborna komisija. Opštinska izborna komisija će nakon izvršene provjere znanja uspješnim članovima biračkih odbora i njihovim zamjenicima takođe dodijeliti certifikate.

Članovi biračkih odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad. Odluku o visini ove naknade donosi opštinska izborna komisija.

Za sprovođenje opštih izbora odluku o visini naknade za rad članova biračkih odbora donosi Centralna izborna komisija BiH.

Član 2.20

Birački odbor neposredno rukovodi radom biračkog mjesta, obezbjeđuje pravilnost i tajnost glasanja i evidentira rezultate glasanja na biračkom mjestu.

Predsjednik biračkog odbora obezbjeđuje da se proces glasanja na biračkom mjestu odvija nesmetano, u skladu sa odredbama poglavlja 5. i 7. ovog zakona.

Član 2.21

Izborne komisije entiteta formiraju se prema zakonu entiteta, a u skladu sa ovim zakonom. Njihovu nadležnost utvrđuje Centralna izborna komisija BiH u skladu sa ovim zakonom.

Način izbora i sastav svih drugih izbornih komisija utvrđuje se zakonom entiteta, a u skladu sa odredbama ovog zakona.

POGLAVLJE 3

BIRAČKI SPISAK

Član 3.1

Centralni birački spisak je evidencija o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim zakonom i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i sprovođenja izbora u skladu sa zakonom, za sprovođenje referenduma, za sprovođenje opoziva izabranog funkcionera i izbore organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

Centralni birački spisak i izvod iz Centralnog biračkog spiska su javni.

Pravo uvida u Centralni birački spisak ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom.

Političkim subjektima koji su ovjereni za učešće na izborima i kojima je ovjerena kandidatska lista za učešće na izborima u skladu sa ovim zakonom obezbijediće se, na njihov zahtjev, izvod iz Centralnog biračkog spiska za nivo vlasti odnosno izbornu jedinicu u kojoj učestvuju na izborima, u elektronskoj formi ili u ispisu.

Član 3.2

Centralni birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira.

U Centralni birački spisak upisuju se državljani Bosne i Hercegovine:

- a) koji su navršili 18 godina;
- b) koji će na dan održavanja izbora navršiti 18 godina;
- c) koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim zakonom, a žive privremeno u inostranstvu i
- d) koji imaju biračko pravo u skladu sa članom 20.8 stav 6. ovog zakona.

Centralni birački spisak ne sadrži imena državljana Bosne i Hercegovine koji su pravosnažnom odlukom nadležnog organa lišeni potpune poslovne sposobnosti. Ako je ovakvo lice upisano, brisaće se iz Centralnog biračkog spiska, a ako se licu pravosnažnom odlukom nadležnog organa vrati poslovna sposobnost, biće upisan u Centralni birački spisak.

Član 3.3

Centralni birački spisak sačinjava se i vodi na osnovu podataka iz službenih evidencija o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine koje vodi nadležni državni organ, drugih javnih isprava i službenih evidencija o državljanima Bosne i Hercegovine koje vode Centralna izborna komisija BiH i drugi nadležni organi i na osnovu javnih isprava i podataka koji se dobiju neposredno od građana.

Član 3.4

Centralni birački spisak vodi se i obrađuje u elektronskoj formi.

Evidenciji Centralnog biračkog spiska ili njegovim izvodima pristupa se i podaci se obrađuju istom metodologijom i upotrebom istog kompjuterskog programa, na svim mjestima na kojima se obavljaju poslovi obrade i pribavljaju podaci za potrebe vođenja Centralnog biračkog spiska.

Evidencija Centralnog biračkog spiska obrađuje se i vodi upotrebom kompjuterske obrade podataka, po jedinstvenoj metodologiji i programu čiji se sadržaj i način korišćenja utvrđuje između nadležnog organa Bosne i Hercegovine i Centralne izborne komisije BiH.

Član 3.5

Centralni birački spisak vodi se po službenoj dužnosti.

Centralna izborna komisija BiH vodi Centralni birački spisak za teritoriju Bosne i Hercegovine na osnovu evidencije nadležnog državnog organa koji vodi registar građana Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Nadležni državni organ iz stava (2) ovog člana održava i odgovoran je za cjelokupnu tehničku obradu svih podataka značajnih za evidenciju Centralnog biračkog spiska (u daljnjem tekstu: organ koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska).

Nadležnom organu koji vodi evidencije o državljanima BiH u skladu sa odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o ličnoj karti državljana BiH podatke dostavljaju:

- a) nadležni matični ured o smrti građana starijih od 18 godina i
- b) nadležno ministarstvo Bosne i Hercegovine o ispisu iz državljanstva BiH.

Organu koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska podatke u skladu sa Zakonom o centralnoj evidenciji i razmjeni podataka kao i odredbama Zakona o jedinstvenom matičnom broju, Zakona o prebivalištu i boravištu državljana BiH i Zakona o ličnoj karti državljana BiH dostavlja nadležni organ koji vodi evidencije o promjenama prebivališta i boravišta.

Organu koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska podatke dostavljaju:

- a) opštinske izborne komisije o biračkim mjestima i
- b) Centralna izborna komisija BiH i opštinske izborne komisije o promjenama biračke opcije.

Za tačnost i ažurnost podataka potrebnih za izradu Centralnog biračkog spiska odgovoran je organ nadležan za vođenje službenih evidencija o tim podacima.

Nadležni matični uredi dužni su da nadležnom organu koji vodi službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH dostavi sve promjene koje utiču na ažurnost Centralnog biračkog spiska u pisanoj formi, najkasnije u roku od sedam dana od dana kada je promjena nastala.

Nadležni organi koji vode službene evidencije o jedinstvenom matičnom broju, prebivalištu i boravištu državljana BiH odgovorni su za ažurnost i ispravnost navedene evidencije, te su dužni da čuvaju dosijee dokumenata, javnih isprava i zahtjeva građana na osnovu kojih se vodi i ažurira Centralni birački spisak i da na zahtjev Centralne izborne komisije BiH obezbijede pristup i uvid u ove dokumente.

Član 3.6

Centralna izborna komisija BiH odgovorna je za tačnost, ažurnost i ukupni integritet Centralnog biračkog spiska.

Centralna izborna komisija BiH u vođenju Centralnog biračkog spiska:

- a) obavještava nadležne organe o uočenim nedostacima i preduzima odgovarajuće mjere i radnje radi otklanjanje nepravilnosti i uspostavljanja tačnosti i ažurnosti Centralnog biračkog spiska;
- b) izrađuje izvode iz Centralnog biračkog spiska za raseljena lica Bosne i Hercegovine;
- c) izrađuje izvode iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju van Bosne i Hercegovine;

d) vodi posebne evidencije o licima kojima je po osnovu zakona oduzeto pravo da glasaju i

e) zaključuje i potvrđuje konačne izvode iz Centralnog biračkog spiska koji se koristi za izbore.

Izrada izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače iz stava 2. tačka b) ovog člana vrši se na osnovu podataka koje dostavljaju nadležni državni organi i podataka koje dostavljaju građani u skladu sa ovim zakonom.

Izrada izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače iz stava 2. tačka c) ovog člana vrši se na osnovu podataka koje ima Centralna izborna komisija BiH i podataka koje dostavljaju građani koji glasaju van Bosne i Hercegovine.

Nadležni organi iz stava 3. i 4. ovog člana odgovorni su za tačnost, ažurnost i blagovremeno dostavljanje podataka koji su potrebni za izradu izvoda iz Centralnog biračkog spiska.

Centralna izborna komisija BiH svojim propisima utvrdiće:

a) rokove i način za zaključivanje i potvrđivanje konačnog Centralnog biračkog spiska i

b) rokove za dostavljanje podataka o promjenama u evidencijama raseljenih lica i evidenciji državljana koji glasaju van Bosne i Hercegovine.

Član 3.7

Na osnovu podataka sadržanih u evidenciji Centralnog biračkog spiska, Centralna izborna komisija BiH za svaku osnovnu izbornu jedinicu izrađuje izvod iz Centralnog biračkog spiska koji sadrži podatke o svim biračima sa pravom glasa za tu osnovnu izbornu jedinicu, koji se opštinskoj izornoj komisiji dostavlja najkasnije u roku od 20 dana prije dana održavanja izbora.

Izvod iz Centralnog biračkog spiska vodi se prema mjestu prebivališta državljana Bosne i Hercegovine i to po biračkim mjestima.

Centralna izborna komisija BiH može utvrditi izvod iz Centralnog biračkog spiska i za druge izborne jedinice za koje se sprovode određeni izbori, za potrebe sprovođenja postupka opoziva izabranog funkcionera i za sprovođenje referenduma, na osnovu podataka sadržanih u Centralnom biračkom spisku.

Državljanin Bosne i Hercegovine nalazi se u jednom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, za jednu osnovnu izbornu jedinicu i na jednom biračkom mjestu.

Član 3.8

U svakoj opštini nadležni opštinski organ uspostavlja Centar za birački spisak.

Nadležni opštinski organ obučava osoblje Centra za birački spisak, u saradnji sa opštinskom izbornom komisijom.

Centar za birački spisak:

- a) pruža tehničku pomoć opštinskoj izbornoj komisiji u određivanju biračkih mjesta na teritoriji opštine i raspoređivanju birača po biračkim mjestima;
- b) ažurira podatke iz tačke a) ovog stava u skladu sa promjenom broja birača i propisima Centralne izborne komisije BiH;
- c) obezbjeđuje uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska na teritoriji svoje opštine;
- d) obezbjeđuje podatke za Centralni birački spisak koji su utvrđeni propisima Centralne izborne komisije BiH;
- e) pruža tehničku pomoć opštinskoj izbornoj komisiji u vezi sa zahtjevom i prigovorom birača koji se odnose na izvod iz Centralnog biračkog spiska i
- f) obavlja i druge poslove koje mu odredi Centralna izborna komisija BiH i opštinska izborna komisija, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH.

Centar za birački spisak vodi evidenciju podnesenih zahtjeva i prigovora iz stava 2. tačke d) i e) ovog člana i dužan je da čuva dokumentaciju priloženu uz te zahtjeve i prigovore.

Centralna izborna komisija BiH će svojim propisima bliže utvrditi način, odgovornost za rad, rok za uspostavljanje i sva druga pitanja bitna za rad Centra za birački spisak.

Član 3.9

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo upisuje se u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu gdje ima prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i privremeno živi u inostranstvu upisuje se u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu gdje je imao prijavljeno prebivalište u Bosni i Hercegovini prije odlaska u inostranstvo.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i koji ima status izbjeglog lica iz Bosne i Hercegovine upisuje se u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište u skladu sa odredbama člana 20. 8 ovog zakona.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i koji ima status raseljenog lica upisuje se u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu na osnovu izražene biračke opcije, u skladu sa odredbama člana 20. 8 ovog zakona.

Zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stava 4. ovog člana podnosi lično podnosilac zahtjeva u roku i na obrascima koje određuje i propisuje Centralna izborna komisija BiH.

Ako državljani Bosne i Hercegovine ne podnese zahtjev za određivanje ili promjenu biračke opcije u smislu stava 5. ovog člana biće upisan u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je bio upisan na posljednjim izborima, ako nije uopšte bio upisan u Centralni

birački spisak, biće upisan u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Član 3.10

Evidencija Centralnog biračkog spiska sadrži sljedeće podatke o državljanima Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo:

- a) prezime i ime i ime jednog roditelja,
- b) datum rođenja,
- c) jedinstveni matični broj,
- d) pol,
- e) naziv opštine gdje birač ima prebivalište ili boravište,
- f) adresa prebivališta odnosno boravišta (ulica, kućni broj i mjesto),
- g) naziv opštine odnosno izborne jedinice za koju lice ima pravo glasa,
- h) biračka opcija,
- i) biračko mjesto,
- j) datum prijave pbivališta ili boravišta,
- k) rubrika "napomena".

Na osnovu elektronske evidencije Centralnog biračkog spiska, sačinjavaju se izvodi iz Centralnog biračkog spiska.

Formu i sadržaj izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji se koriste za sprovođenje izbora utvrđuje Centralna izborna komisija BiH.

Član 3.11

Objavljivanje podataka iz Centralnog biračkog spiska i stavljanje sadržaja na uvid javnosti vrši se vodeći računa o principima zaštite ličnih podataka, a u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Član 3.12

Prebivalište je opština u kojoj se državljanin nastanio sa namjerom da tu stalno živi i gdje je prijava prebivališta izvršena u skladu sa Zakonom o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine.

Za državljanina Bosne i Hercegovine koji ima status raseljenog ili izbjeglog lica prebivalište je mjesto boravka u kojem je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Član 3.12a

Birač koji promijeni prebivalište u periodu od 45 dana prije održavanja izbora do dana održavanja izbora naći će se na izvodu iz Centralnog biračkog spiska na redovnom biračkom mjestu u opštini u kojoj je imao prebivalište do dana promjene prebivališta.

Nadležni organ koji vodi evidenciju o promjenama prebivališta i boravišta provjerava tačnost podataka o promjeni prebivališta i boravišta, o čemu se sačinjava službeni izvještaj.

Član 3.13

Upis u Centralni birački spisak vrše nadležni organi u skladu sa odredbama člana 3.5 ovog zakona.

Svaki državljanin Bosne i Hercegovine ima pravo da izvrši uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska i da zahtijeva njegove ispravke ako se radi o ispravci njegovih ličnih podataka. Zahtjev se podnosi u pisanoj formi organu iz stava četiri ovog člana.

Lični podaci u smislu stava 2. ovog člana su podaci iz člana 3.10 stav 1. tačke a), b) c), e) i j) ovog zakona.

Ispravke ličnih podataka u Centralnom biračkom spisku vrše se kod nadležnog organa koji je odgovoran za vođenje evidencija o tim podacima.

Član 3.14

Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima utvrđuje način i postupak izrade izvoda iz Centralnog biračkog spiska za birače koji su:

- a) vezani za svoje domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta i
- b) zatvorenici ili su vezani za ustanove, a imaju pravo da glasaju.

Član 3.15

Državljanin Bosne i Hercegovine koji privremeno živi u inostranstvu, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, dužan je da za svake izbore podnese prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Prijava mora biti primljena prije roka koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH u periodu nakon raspisivanja izbora. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i dokaz o identitetu podnosioca prijave predviđen ovim zakonom i podatke o tačnoj adresi u inostranstvu te izjašnjenje o opciji glasanja: u DKP-u ili poštom.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjeglog lica iz Bosne i Hercegovine, a koji ima biračko pravo u skladu s ovim zakonom i upisan je u Centralni birački spisak, da bi se

nalazio u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, dužan je da za svake izbore podnese prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Prijava mora biti primljena prije roka koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH u periodu nakon raspisivanja izbora te sadržavati izjašnjenje o opciji glasanja: u DKP-u ili poštom. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnosioca prijave predviđen ovim zakonom;
- b) podatke o tačnoj adresi u inostranstvu i
- c) dokaz o prebivalištu u Bosni i Hercegovini u skladu sa članom 20.8 ovog zakona, ako želi da izvrši promjenu u podacima pod kojim je upisan u Centralni birački spisak za osnovnu izbornu jedinicu za koju ima pravo glasa.

Izbjeglo lice iz Bosne i Hercegovine koje se ne nalazi u Centralnom biračkom spisku, da bi bilo upisano u Centralni birački spisak i time ostvarilo biračko pravo u skladu sa ovim zakonom, dužno je da podnese prijavu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Uz ispunjenu prijavu, koju potpisuje, podnosilac prijave prilaže i:

- a) dokaz o identitetu podnosioca prijave,
- b) dokaz o državljanstvu Bosne i Hercegovine,
- c) dokaz o promjeni prebivališta u Bosni i Hercegovini u skladu sa članom 20.8 ovog zakona,
- d) podatke o tačnoj adresi u inostranstvu.

Dokaz o identitetu podnosioca prijave u smislu tačke a) stava 3. ovog člana jedan je od sljedećih važećih dokumenata:

- a) pasoš,
- b) vozačka dozvola,
- c) važeća lična isprava izdata od zemlje domaćina i
- d) izbjeglički karton izdat od vlade zemlje domaćina ili druge međunarodne organizacije.

Popunjenu i potpisanu prijavu i potrebne dokumente podnosilac prijave može poslati telefaksom i elektronskim putem. Postupak i način slanja, primanja, obrade, arhiviranja i zaštite elektronskih prijavi i dokumenata utvrđuje Centralna izborna komisija BiH posebnim propisom.

Ako ispuni propisane uslove iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, podnosilac prijave nalaziće se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine.

Podnosilac prijave iz st. 1, 2. i 3. ovog člana odgovoran je za autentičnost podataka koje podnosi uz prijavu.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje formu obrasca prijave iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, način i postupak kojim se provjerava tačnost podataka u dokumentima koja podnesu izbjegla lica iz Bosne i Hercegovine koja zahtijevaju da budu upisana u Centralni birački spisak, provjerava dokaze kojim se dokazuje identitet i prebivalište za izbjegla lica i donosi odgovarajuća uputstva u vezi sa postupkom upisa birača u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine.

Upis u Centralni birački spisak državljana BiH koji imaju status izbjeglih lica iz Bosne i Hercegovine, a koji imaju biračko pravo u skladu sa ovim Zakonom, kontinuirani je proces koji se vrši tokom cijele godine, uz priloženu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.

Član 3.16

Državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 st. 1, 2. i 3. ovog zakona dužan je da dostavi sve izmjene koje se odnose na podatke koje je prethodno dostavio u Centralnu izbornu komisiju BiH i na osnovu kojih se nalazi u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine. Izmjene o podacima dostavljaju se najkasnije do isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van Bosne i Hercegovine za naredne izbore.

Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 stav 1. ovog zakona ne podnese prijavu prije isteka roka utvrđenog za podnošenje prijave za glasanje van Bosne i Hercegovine na narednim izborima, nalaziće se u izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje na odgovarajućem biračkom mjestu u osnovnoj izornoj jedinici u kojoj ima prebivalište.

Ako državljanin Bosne i Hercegovine iz člana 3.15 stav 2. ovog zakona ne dostavi dokaze o prebivalištu u Bosni i Hercegovini u skladu sa članom 20.8 ovog zakona, upisaće se u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine, sa pravom glasa za osnovnu izbornu jedinicu u kojoj ima prebivalište prema podacima kojim raspolaže organ koji tehnički održava evidenciju Centralnog biračkog spiska.

Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu prije roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, dužan je da podnese zahtjev za promjenu biračke opcije nadležnom Centru za birački spisak.

Centar za birački spisak putem opštinske izborne komisije zaprima i obrađuje sve zahtjeve iz stava 4. ovog člana u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH i dostavlja ove podatke Centralnoj izornoj komisiji BiH radi evidentiranja nastalih promjena na izvodu iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van Bosne i Hercegovine.

Ako se državljanin Bosne i Hercegovine koji je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska za glasanje van zemlje vratio u Bosnu i Hercegovinu nakon isteka roka utvrđenog za zaključenje izvoda iz konačnog Centralnog biračkog spiska za naredne izbore, biće mu dozvoljeno da glasa nepotvrđenim/kovertiranim glasačkim listićem na biračkom mjestu u osnovnoj izornoj jedinici za koju ima pravo da glasa.

Član 3.17

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a ne nalazi se u zaključenom izvodu iz Centralnog biračkog spiska, može glasati ako predloži važeći identifikacioni dokument iz člana 5.12 ovog zakona i potvrdu o mjestu prebivališta.

Birač iz stava 1. ovog člana će glasati na biračkom mjestu prema njegovom prebivalištu.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje propisima način i postupak glasanja birača iz stava 1. ovog člana i način provjere biračkog prava ovih birača.

POGLAVLJE 4

OVJERA I KANDIDOVANJE ZA IZBORE

Član 4.1

Da bi učestvovali na izborima, političke stranke, nezavisni kandidati, koalicije i liste nezavisnih kandidata ovjeravaju se kod Centralne izborne komisije BiH.

Član 4.2

Da bi se ovjerio za izbore za sve organe na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, nezavisni kandidat ili kandidat na listi kandidata političke stranke, nezavisnih kandidata ili listi kandidata koalicije mora ispunjavati sljedeće uslove:

1. kandidat mora biti upisan u Centralni birački spisak u opštini u kojoj se kandiduje, ili u opštini unutar granica izborne jedinice ako se kandiduje za viši nivo vlasti, najkasnije do dana raspisivanja izbora; i
2. kandidat se može kandidovati samo za funkciju u jednoj izornoj jedinici, na bilo kojem nivou vlasti, i pojaviti se na samo jednoj listi političke stranke, koalicije ili listi nezavisnih kandidata.

Član 4.3

Da bi učestvovala na izborima, politička stranka mora biti registrovana kod nadležnog organa, u skladu sa zakonom. Uz prijavu za ovjeru mora biti priložen dokaz koji nije stariji od 60 dana da je politička stranka registrovana kod nadležnog organa, koji nije stariji od 60 dana. Politička stranka mora podnijeti prijavu za ovjeru pod istim nazivom pod kojim se registrovala kod nadležnog organa.

Član 4.4

Prijava za ovjeru političke stranke ili nezavisnog kandidata sastoji se od spiska koji sadrži ime i prezime, originalni potpis, broj važeće lične karte i jedinstveni matični broj svakog birača upisanog u Centralni birački spisak koji podržava prijavu političke stranke ili nezavisnog kandidata. Prijava sadrži broj računa za finansiranje izborne kampanje.

Formular za potpise utvrđuje Centralna izborna komisija BiH. Formulari se unaprijed štampaju, te sadrže prostor predviđen za upisivanje naziva stranke ili imena i prezimena nezavisnog kandidata, kao i redne serijske brojeve.

Političke stranke ili nezavisni kandidati dužni su potpise prikupljati samo na formularima koje im dodijeli Centralna izborna komisija BiH. Ostali formulari, koje dostavi politička stranka ili nezavisni kandidat, ne uzimaju se u obzir.

Formular za potpise takođe sadrži ime i prezime, broj važeće lične karte, originalni potpis i jedinstveni matični broj lica koje je odgovorno za prikupljanje potpisa podrške.

Da bi se ovjerila za učešće na izborima, politička stranka ili nezavisni kandidat mora podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH prijavu za učestvovanje na izborima, koja sadrži najmanje:

1. pet hiljada (5.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
2. pet hiljada (5.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore poslanika u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
3. tri hiljade (3.000) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore poslanika u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, ili za izbore narodnih poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srpske, ili za izbor predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske;
4. pet stotina (500) potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore poslanika u kantonalnim skupštinama Federacije Bosne i Hercegovine u kantonu u kojem broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 100.000 birača, ili hiljadu (1000) potpisa za izbore u kantonu u kojem je ovaj broj bio veći od 100.000 birača upisanih u Centralni birački spisak;
5. sto potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i za načelnika opštine, u opštini u kojoj broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 10.000 birača, ili 200 potpisa za izbore u opštini u kojoj je ovaj broj bio veći od 10.000 birača upisanih u Centralni birački spisak.
6. pet % potpisa birača upisanih u Centralni birački spisak za izbore za opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i za načelnika opštine, u opštini u kojoj broj birača upisanih u Centralni birački spisak na dan raspisivanja izbora nije bio veći od 1000 birača upisanih u Centralni birački spisak.
7. Potpisi podrške podneseni za izbore za viši nivo vlasti važe i za niži nivo vlasti koji je uključen u taj nivo vlasti.

Član 4.5

Politička stranka čiji član je nosilac mandata u istom organu za koji politička stranka podnosi prijavu za ovjeru kandidature oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog zakona, izuzev za izbore za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine.

Politička stranka oslobođena je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog zakona i u slučaju kada se podnosi prijavu za ovjeru kandidature za organ koji je na istom ili nižem nivou od organa u kojem član političke stranke ima mandat. Potpisi podrške koji su

prikupljeni za određeni nivo vlasti mogu se koristiti i na prijevremenim izborima u istom izbornom ciklusu.

Član 4.6

Politička stranka podnosi prijavu za ovjeru Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije sto trideset pet (135) dana prije dana izbora.

Centralna izborna komisija BiH ovjerava prijavu političke stranke za učestvovanje na izborima, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave.

Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnost u smislu ovog zakona ili akta Centralne izborne komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva (2) dana od dana prijema obavještenja. Po isteku ovog roka, ako politička stranka ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu političke stranke za učešće na izborima, Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li da potvrdi ili odbije prijavu za učešće na izborima.

Član 4.7

Ako dvije (2) političke stranke ili koalicije ili dvije (2) liste nezavisnih kandidata imaju identične nazive ili nazive koji su slični u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Centralna izborna komisija BiH utvrđuje koja politička stranka ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe, uzimajući u obzir datum kada se svaka politička stranka registrovala kod nadležnog organa.

Član 4.8

(brisano)

Član 4.9

Kada se nezavisni kandidat sa mandatom u svojstvu nezavisnog kandidata kandiduje za organ koji je na istom ili nižem nivou od organa u kojem ima mandat, oslobođen je obaveze prikupljanja potpisa iz člana 4.4 ovog Zakona, osim obaveze prikupljanja potpisa za izbor člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske.

Član 4.10

Nezavisni kandidat podnosi prijavu za kandidaturu najkasnije sto trideset pet (135) dana prije izbora. Prijava sadrži ime i prezime, nacionalnost, adresu, jedinstveni matični broj, datum i potpis nezavisnog kandidata.

Centralna izborna komisija BiH potvrđuje prijavu nezavisnog kandidata za učestvovanje na izborima, ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prijave.

Centralna izborna komisija BiH provjerava da li je prijava podnesena u skladu sa ovim zakonom, te ovjerava, odbija prijavu ili zahtijeva od kandidata da otkloni nepravilnosti u prijavi.

Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnost u smislu ovog zakona ili akta Centralne izborne komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave, koji je dužan ispraviti nepravilnosti u roku od dva (2) dana od dana prijema obavještenja. Po isteku ovog roka, ako nezavisni kandidat ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu nezavisnog kandidata za učešće na izborima, Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li da ovjeri ili odbije prijavu za učešće na izborima.

Nezavisni kandidat ne može se istovremeno kandidovati kao nezavisni kandidat u više od jedne izborne jedinice, niti se može istovremeno kandidovati na listi političke stranke, listi nezavisnih kandidata ili listi kandidata koalicije.

Nakon ovjere nezavisni kandidat ne može povući kandidaturu.

Član 4.11

Da bi se politička stranka ili nezavisni kandidat ovjerali za izbore dužni su podnijeti potpise podrške u skladu sa čl. 4.4. ovog zakona. Jedan birač može na formularu za potpis podrške svoj glas dati samo jednoj političkoj stranci ili nezavisnom kandidatu u jednom entitetu. Izborna komisija BiH reguliše način na koji se potpisi podrške provjeravaju i potvrđuju.

Član 4.12

Dvije ili više ovjerenih političkih stranaka koje žele formirati koaliciju moraju Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti prijavu za ovjeru pod jednim nazivom koalicije i akt o određivanju ovlašćenog predstavnika koalicije koji su potpisali svi predsjednici političkih stranaka članica koalicije i podatke o sjedištu koalicije, odnosno adresu na koju će biti dostavljana sva pismena.

Ako koalicije imaju identične nazive ili nazive koji su slični nazivu političke partije ili koalicije u tolikoj mjeri da bi mogli zbuniti birača ili ga dovesti u zabludu, Centralna izborna komisija BiH utvrđuje ko ima pravo da koristi taj naziv u izborne svrhe.

Koalicija podnosi prijavu za ovjeru najkasnije sto deset (110) dana prije dana izbora.

Ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom, Centralna izborna komisija BiH ovjerava prijavu koalicije za učestvovanje na izborima najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema prijave.

Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnost u smislu ovog zakona ili akta Centralne izborne komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave, koji otklanja nepravilnosti u roku od dva (2) dana od dana prijema obavještenja. Po isteku ovog roka, ako koalicija ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH

neće ovjeriti prijavu koalicije za učešće na izborima, Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li da ovjeri ili odbije prijavu za učešće na izborima.

Član 4.13

Politička stranka koja je član koalicije ne može za isti organ vlasti učestvovati na izborima kao član druge koalicije ili kao posebna politička stranka.

Koalicija ima status političke stranke u izbornom procesu od dana ovjere za učešće na izborima koalicije do dana ovjere izbornih rezultata. Politička stranka se, kao član koalicije, ne može povući iz ovjerene koalicije sve do ovjere izbornih rezultata.

Član 4.14

Koalicija može zadržati naziv pod kojim je bila ovjerena za prethodne izbore samo ako je sačinjavaju iste političke stranke koje su bile ovjerene kao koalicija na prethodnim izborima.

Član 4.15

Za izbore na svim nivoima vlasti, dva (2) ili više ovjerenih nezavisnih kandidata mogu se udružiti i podnijeti jednu listu nezavisnih kandidata, pod jednim imenom i akt o određivanju lica ovlašćenog za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH. Lista nezavisnih kandidata podnosi svoj zahtjev za ovjeru najkasnije sto dvadeset (120) dana prije dana izbora.

Centralna izborna komisija BiH ovjerava prijavu liste nezavisnih kandidata za učestvovanje na izborima ako su ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema prijave.

Ako Centralna izborna komisija BiH ustanovi da su podaci iz prijave netačni ili nepotpuni ili da prijava sadrži neki drugi nedostatak ili nepravilnost u smislu ovog zakona ili akta Centralne izborne komisije BiH, o tome obavještava podnosioca prijave liste nezavisnih kandidata, koji je dužan otkloniti nepravilnosti u roku od dva (2) dana od dana prijema obavještenja. Po isteku ovog roka, ako podnosilac prijave liste nezavisnih kandidata ne otkloni nedostatak ili nepravilnost iz ovog stava, Centralna izborna komisija BiH neće ovjeriti prijavu liste nezavisnih kandidata za učešće na izborima, Centralna izborna komisija BiH odlučuje da li će ovjeriti ili odbiti prijavu za učešće na izborima ili ne.

Član 4.16

(1) Uz prijavu za ovjeru, politička partija ili nezavisni kandidat prilažu dokaz o uplaćenju taksi koji je odredila Centralna izborna komisija BiH za te izbore. Uplaćeni novčani iznos takse za ovjeru se vraća ako politička partija ili nezavisni kandidat osvoji:

1. za članove Predsjedništva BiH 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani član Predsjedništva BiH na izborima,

2. za predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske na izborima, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda,

3. za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, za Narodnu skupštinu Republike Srpske i za skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici,

4. za načelnike/gradonačelnike opština 1/3 glasova od ukupnog broja glasova koje je osvojio izabrani načelnik/gradonačelnik,

5. za odbornike/vijećnike opština više od 3% od ukupnog broja važećih glasova u toj izbornoj jedinici.

(2) Ako je koalicija ili lista nezavisnih kandidata osvojila broj glasova iz stava (1) ovog člana, smatraće se da je svaka politička partija u koaliciji ili svaki nezavisni kandidat na listi nezavisnih kandidata ispunio uslov za povrat takse.

Član 4.17

Da bi politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata bila ovjerena za učešće na izborima, dužni su uz svaku prijavu priložiti svu potrebnu dokumentaciju i podatke predviđene ovim zakonom.

Član 4.18

Ovjerena politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH listu na ovjeru. Ime i prezime kandidata na kandidatskoj listi ovjerenog političkog subjekta mora biti identično imenu i prezimenu kandidata u Centralnom biračkom spisku.

Član 4.19

Ovjerena politička stranka ili koalicija podnose posebnu listu kandidata za svaku izbornu jedinicu.

Broj kandidata na kandidatskoj listi može biti veći za 5 kandidata od broja mandata koji se dodjeljuju.

Svaka lista kandidata uključuje kandidate muškog i ženskog pola, koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost polova postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen sa najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati pola koji je manje zastupljen raspoređuju se na liste kandidata na sljedeći način: najmanje jedan (1) kandidat manje zastupljenog pola među prvih dva (2) kandidata, dva (2) kandidata manje zastupljenog pola među prvih pet (5) kandidata i tri (3) kandidata manje zastupljenog pola među prvih osam (8) kandidata, itd.

Kandidatska lista sadrži ime i prezime svakog kandidata na listi, jedinstveni matični broj, adresu prebivališta, izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih, potpis predsjednika političke stranke, odnosno potpis ovlašćenog lica koalicije za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH. Uz prijedlog liste dostavlja se izjašnjenje svakog od kandidata na listi o prihvatanju kandidature i izjava da nema smetnji iz člana 1.8 stav (1) i

člana 1.10 stav (1) tačka 5. ovog zakona. Izjašnjenje i izjave moraju biti ovjerene na način propisan zakonom ili kod nadležne opštinske izborne komisije.

Izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih iz stava 4. ovog člana koristiće se kao osnov za ostvarivanje prava na izabranu odnosno imenovanu funkciju za koju je uslov izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih u izbornom ciklusu za koje je kandidatska lista podnesena.

Kandidat ima pravo da se ne izjasni o svojoj pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih na kandidatskoj listi, ali neizjašnjavanje će se smatrati kao odustajanje od prava na izabranu, odnosno imenovanu funkciju za koju je uslov izjašnjenje o pripadnosti konstitutivnom narodu ili grupi ostalih.

Ako se na kandidatskim listama nalazi veći broj kandidata od broja propisanog stavom 2. ovog člana ili kandidatska lista ne ispunjava uslove iz stava 3. ovog člana, Centralna izborna komisija BiH ovjeriće kandidatsku listu do broja na listi koji ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Član 4.20

Ime kandidata na listi političke stranke, koalicije ili na listi nezavisnih kandidata ne može se povući nakon što listu kandidata ovjeri Centralna izborna komisija BiH. Ako je kandidat lišen poslovne sposobnosti, ili odbije mandat nakon ovjere izbornih rezultata od Centralne izborne komisije BiH, ime tog kandidata briše se sa liste kandidata, i mandat se dodjeljuje u skladu sa članom 9.11 osim za liste kandidata za kantone i opštine, kada se mandat dodjeljuje u skladu sa članom 13.5 ovog zakona. Kandidat ili njegov zakonski zastupnik, u slučaju kada je kandidat nesposoban, mora Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti izjavu o odbijanju mandata u pisanoj formi. Kandidat ne može povući svoju kandidaturu prije ovjere izbornih rezultata.

Član 4.21

Liste kandidata političkih stranaka, liste nezavisnih kandidata i koalicija moraju se podnijeti Centralnoj izbornoj komisiji BiH najkasnije devedeset (90) dana prije dana izbora.

Centralna izborna komisija BiH pregleda listu kandidata i ovjerava ili odbija kandidate na listi najkasnije dvadeset pet (25) dana nakon što joj je lista kandidata podnesena. Centralna izborna komisija BiH obavještava političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata o kandidatima koji su odbijeni. Politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata dužna je u roku od pet (5) dana od dana prijema obavještenja otkloniti nepravilnosti na listi kandidata, zamjenjivanjem kandidata ili obezbjeđivanjem dodatne dokumentacije, ako Centralna izborna komisija BiH uputi takav zahtjev.

Nakon ovjere listi kandidata, sve do isteka mandata organa, politička stranka, koalicija ili lista nezavisnih kandidata ne mogu mijenjati listu kandidata, niti kandidat može povući kandidaturu.

Nakon ovjere kandidatskih listi, pa do početka štampanja glasačkih listića, politička partija, koalicija i lista nezavisnih kandidata ima pravo da zamijeni kandidata na listi samo u slučaju

smrti kandidata, ili ako su u tom vremenu nastupili razlozi iz člana 1.10 stav (1) tačka 5. ovog zakona.

Član 4.22

Centralna izborna komisija BiH vodi evidenciju o prijavama za ovjeru učešća na izborima.

Sve izmjene podataka koje se vode u evidenciji o prijavama za ovjeru učešća na izborima, politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat i lista nezavisnih kandidata dužni su, u roku od deset (10) dana od dana izmjene, dostaviti Izornoj komisiji BiH.

Član 4.23

Nakon ovjeravanja podnesenih listi kandidata, Centralna izborna komisija BiH objavljuje listu kandidata sa nazivima ovjerenih političkih stranaka, koalicija, nezavisnih kandidata i listi nezavisnih kandidata, za svake izbore, prema redoslijedu koji se dobije žrijebanjem, u skladu s članom 5.15 ovog zakona. Liste kandidata objavljuju se u službenim glasilima najkasnije četrdeset pet (45) dana prije dana izbora. Liste kandidata se takođe izlažu na biračkim mjestima i objavljuju u sredstvima javnog informisanja.

Centralna izborna komisija BiH ukloniće sa kandidatske liste kandidata iz člana 4.21 stav (4) ovog zakona i naložiti političkoj partiji, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata da u roku od 48 sati izvrši zamjenu kandidata na kandidatskoj listi i takav kandidat podliježe provjerama u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Ako politička partija, koalicija i lista nezavisnih kandidata ne izvrši zamjenu kandidata u roku iz stava (2) ovog člana, kandidatska lista bez imena kandidata iz člana 4.21 stav (4) ovog zakona smatraće se potpunom i ovjerenom.

Član 4.24

Svaka politička stranka ili koalicija, koja je ovjerena da predloži kandidate za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ili za Narodnu skupštinu Republike Srpske podnosi Centralnoj izornoj komisiji BiH listu kandidata za kompenzacione mandate. Ta lista dostavlja se za svaki od gore navedenih organa za koji je politička stranka ili koalicija ovjerena, u roku od pet (5) dana od dana ovjere listi kandidata u skladu sa članom 4.21 ovog zakona.

Lista kandidata za kompenzacione mandate sadrži samo imena kandidata koji se već nalaze na redovnim kandidatskim listama koje je podnijela politička stranka ili koalicija za jednu ili više višečlanih izbornih jedinica. Kandidati koji se nalaze na listi kandidata za kompenzacione mandate mogu biti sa liste bilo koje višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo. Svaka kandidatska lista za kompenzacione mandate uključuje kandidate muškog i ženskog pola koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost polova postoji u slučaju kada je jedan od polova zastupljen sa najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati manje zastupljenog pola raspoređuju se na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate na sljedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog pola među prvih dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog pola među prvih pet kandidata, tri kandidata manje zastupljenog pola među prvih osam kandidata itd.

Kandidatska lista za kompenzacione mandate može sadržavati maksimalno onoliko imena kandidata koliko je političkoj partiji ili koaliciji već ovjereno na svim redovnim kandidatskim listama za sve višečlane izborne jedinice jednog entiteta i za isti izborni nivo.

Lista kandidata za kompenzacione mandate neće se štampati na glasačkom listiću i koristi se samo u svrhu dodjele kompenzacione mandata na osnovu čl. 9.8, 10.6 i člana 11.6. Liste objavljuje u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine" i sredstvima javnog informisanja Izborna komisija BiH.

Član 4.25

U smislu ove glave, svaki dokument ili pismeno koje politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata podnese Centralnoj izbornoj komisiji BiH smatraće se važećim samo ako je potpišu lica koja su u prijavi za ovjeru za učešće na izborima navedena kao lica ovlašćena za zastupanje i čiji je potpis deponovan kod Centralne izborne komisije BiH.

U smislu ove glave, Centralna izborna komisija BiH će sve odnose sa političkom strankom, koalicijom, nezavisnim kandidatom i listom nezavisnih kandidata obavljati isključivo preko sjedišta političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata ili preko lica ovlašćenog za zastupanje pred Centralnom izbornom komisijom BiH.

POGLAVLJE 5

PROVOĐENJE IZBORA

Član 5.1

Glasanje se provodi na biračkim mjestima, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Biračka mjesta određuje opštinska izborna komisija najkasnije šezdesetpet (65) dana prije dana izbora. Opštinska izborna komisija, neposredno nakon određivanja biračkih mjesta, podnosi spisak lokacija biračkih mjesta Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Centralna izborna komisija BiH može promijeniti lokaciju biračkog mjesta ako utvrdi da nije pogodna za glasanje.

Biračko mjesto ne može se nalaziti u vjerskom objektu, zgradi organa vlasti, zgradi koja je vlasništvo političke stranke ili u kojoj je sjedište političke stranke, zgradi koja je korištena kao mjesto za mučenja ili zlostavljanja, ili mjestu gdje se služi ili konzumira alkohol.

Svako biračko mjesto označava se rednim brojem.

Opštinska izborna komisija, najkasnije petnaest (15) dana prije dana izbora, objavljuje koja su biračka mjesta određena za glasanje i gdje birači mogu glasati.

Član 5.2

Biračko mjesto određuje se prema broju birača, koji, u pravilu ima do 800 a, ne može biti veći od jedne hiljade (1.000), uzimajući u obzir i udaljenost birača od biračkog mjesta.

U prostoriji određenoj za glasanje uređuje se poseban prostor u kojem je obezbijedena tajnost glasanja.

Opštinska izborna komisija dužna je blagovremeno obezbijediti da prostor određen za biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za vrijeme glasanja.

Pod biračkim mjestom i njegovom okolinom, u smislu ovog zakona, smatra se biračko mjesto kao i prostor u krugu od pedeset (50) metara od ulaza u zgradu u kojoj se nalazi biračko mjesto.

Član 5.3

Opštinska izborna komisija, u skladu sa uputstvom Centralne izborne komisije BiH, a najkasnije dvanaest (12) časova prije otvaranja biračkih mjesta na dan izbora, dostavlja biračkom odboru birački materijal, uključujući odgovarajući broj glasačkih kutija, glasačkih listića i kandidatskih listi, izvod iz Centralnog biračkog spiska za određeno biračko mjesto i formular zapisnika o radu biračkog odbora o čemu se sačinjava zapisnik koji potpisuju svi članovi biračkog odbora.

U slučaju da izborni materijal iz stava 1. ovog člana nije dostavljen potpun i u ispravnom stanju, birački odbor o tome obavještava opštinsku izbornu komisiju koja je obavezna da otkloni sve uočene nedostatke odmah, a najkasnije do otvaranja biračkog mjesta.

Birački odbor odgovoran je za bezbjednost biračkog materijala od trenutka prijema tog materijala do završetka svih svojih dužnosti nakon zatvaranja biračkog mjesta i uručenja materijala opštinskoj izornoj komisiji, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 5.4

Centralna izborna komisija BiH obezbjeđuje biračkom odboru dovoljan broj glasačkih listića, uključujući jedan broj dodatnih glasačkih listića u odnosu na broj glasačkih listića koji su prema izvodu iz Centralnog biračkog spiska potrebni za to biračko mjesto. Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima se utvrđuje način zaduživanja glasačkih listića izdatih pojedinom biračkom mjestu.

Nadležna opštinska izborna komisija, u skladu sa uputstvima Centralne izborne komisije BiH, potvrđuje broj primljenih glasačkih listića, kao i broj glasačkih listića dostavljenih biračkim mjestima.

Centralna izborna komisija BiH donosi propise o kontroli glasačkih listića.

Član 5.5

Svi članovi biračkog odbora ili njihovi zamjenici moraju biti prisutni tokom cijelog procesa glasanja, uključujući utvrđivanje rezultata glasanja.

Član 5.6

Predsjednik biračkog odbora, zajedno sa ostalim članovima biračkog odbora, održava red na biračkom mjestu i njegovoj okolini. Ako se red na biračkom mjestu naruši, predsjednik

biračkog odbora može zatražiti pomoć policije. Glasanje se prekida dok se na biračkom mjestu nalaze pripadnici policije.

Predsjednik biračkog odbora, prilikom otvaranja biračkog mjesta, dužan je u skladu sa propisom Centralne izborne komisije BiH odrediti dužnosti svakom članu biračkog odbora i evidentirati ih u dijelu zapisnika o radu biračkog odbora predviđenom za unošenje navedenih podataka.

Predsjednik biračkog odbora može sa biračkog mjesta i njegove okoline udaljiti svako lice koja narušava red. Svako udaljavanje sa biračkog mjesta biće zabilježeno u zapisnik o radu biračkog odbora. Birački odbor odlučuje o udaljavanju sa biračkog mjesta posmatrača akreditiranog u skladu sa odredbama Poglavlja 17 ovog zakona.

Na biračkom mjestu i u njegovoj okolini nije dozvoljeno nošenje oružja ili opasnih predmeta, osim za pripadnike policije u slučajevima navedenim u stavu 1 ovog člana.

Nije dozvoljeno donošenje obilježja i simbola sa političkom konotacijom na biračko mjesto i u njegovu okolinu.

Član 5.7

Tokom glasanja vodi se zapisnik o radu biračkog odbora. Zapisnik o radu biračkog odbora je pisani dokument u koji se upisuju informacije u vezi sa glasanjem, kao i drugi događaji koji se dešavaju na biračkom mjestu i u njegovoj okolini, od otvaranja biračkog mjesta do utvrđivanja izbornih rezultata. Formu zapisnika o radu biračkog odbora propisuje Centralna izborna komisija BiH. U zapisnik se unose sljedeći podaci:

1. spisak i količina izbornog materijala, dostavljena biračkom mjestu;
2. spisak svih akreditovanih posmatrača na biračkom mjestu;
3. zapažanja o svim važnim događajima do kojih dođe na biračkom mjestu; i
4. svi podaci koji se, u skladu sa odredbama ovog zakona, unose u zapisnik o radu biračkog odbora.

Član biračkog odbora, birač ili akreditovani posmatrač ima pravo da u zapisnik o radu biračkog odbora unese svoje mišljenje ili primjedbe na proces glasanja, ili da ih preda u pisanoj formi, o čemu predsjednik biračkog odbora izdaje potvrdu o predaji primjedaba, a o tome može izvijestiti i opštinsku izbornu komisiju. Ako ovo lice ne potpiše zapisnik o radu biračkog odbora, njegovo mišljenje ili primjedba neće biti razmatrani.

Ako se članu biračkog odbora, biraču ili akreditovanom posmatraču onemogućí da unese svoje mišljenje ili primjedbe u zapisnik, one mogu biti dostavljene opštinskoj izornoj komisiji.

Član 5.8

Prije početka glasanja, birački odbor, u sastavu predviđenom članom 5.5 ovog zakona, u prisustvu akreditovanih posmatrača će:

1. izložiti prazne glasačke kutije i zapečatiti ih;
2. prebrojati i upisati u odgovarajuće formulare ukupan broj birača za biračko mjesto na osnovu izvoda iz Centralnog biračkog spiska; i
3. prebrojati i upisati u odgovarajuće formulare ukupan broj svih glasačkih listića koji su primljeni za to biračko mjesto.

Član 5.9

Glasanje traje neprekidno u toku dana, sa početkom u 07.00 časova i završetkom u 19.00 časova. Ako dođe do narušavanja reda, predsjednik biračkog odbora može prekinuti glasanje dok se ne uspostavi red. Razlozi i uzroci prekida glasanja unose se u zapisnik o radu biračkog odbora.

Biračko mjesto zatvara se u 19.00 časova. Biračima koji čekaju u redu na biračkom mjestu u vrijeme njegovog zatvaranja dozvoljeno je da glasaju.

Ako je zbog narušavanja reda glasanje prekinuto u trajanju do tri (3) časa ili kraće, glasanje će se produžiti za period u dužini trajanja tog prekida, o čemu odlučuje predsjednik biračkog odbora. Ako je prekid trajao duže od tri (3) časa, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje opštinska izborna komisija.

Ako biračko mjesto nije otvoreno na vrijeme, a kašnjenje je trajalo do tri (3) časa ili kraće, glasanje na tom biračkom mjestu može se produžiti za vremenski period u dužini trajanja kašnjenja. Ako je kašnjenje trajalo duže od tri (3) časa, o dužini perioda za koji se glasanje produžava odlučuje opštinska izborna komisija.

Član 5.10

Centralna izborna komisija BiH i nadležni organi za provođenje izbora obezbjeđuju da glasanje bude tajno i da se obavlja lično, glasačkim listićem.

Član 5.11

Članovi biračkog odbora dužni su objasniti biraču način glasanja i obezbijediti tajnost glasanja.

Članovi biračkog odbora ne smiju da utiču na odluku birača.

Član 5.12

Birač glasa na biračkom mjestu u kojem je upisan u izvod iz Centralnog biračkog spiska.

Birač koji, u skladu sa ovim zakonom, ima pravo glasati za opštinu u kojoj je imao prebivalište 1991. godine, može glasati na biračkom mjestu za glasanje u odsutnosti.

Predsjednik ili član biračkog odbora utvrđuje identitet birača na osnovu važeće lične isprave.

Važeća lična isprava, sa fotografijom, u smislu prethodnog stava, jedan je od sljedećih dokumenata:

1. lična karta;
2. pasoš;
3. vozačka dozvola;

tač. 4-6. (*brisano*)

Ako je birač promijenio ime, obavezan je, uz jednu od navedenih ličnih isprava, dati na uvid i rješenje o promjeni imena izdato od nadležnog organa.

Član 5.13

Član biračkog odbora dužan je utvrditi identitet birača, označiti njegovo ime i prezime na izvodu iz Centralnog biračkog spiska na koji će se birač potpisati, potom član biračkog odbora izdaje odgovarajući glasački listić ili listiće.

Potpis birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu sa identifikacionog dokumenta koji se predočava članu biračkog odbora, o čemu je član biračkog odbora dužan da ga upozori, i za šta je odgovoran član biračkog odbora.

Potpis birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska mora odgovarati potpisu sa identifikacionog dokumenta koji se predočava članu biračkog odbora, za šta je odgovoran član biračkog odbora.

Član 5.14

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje formu i sadržaj glasačkog listića za sve nivoe neposrednih izbora u Bosni i Hercegovini.

Glasački listić omogućava biraču da glasa samo za jednu od sljedećih opcija:

1. nezavisnog kandidata; ili
2. političku stranku, koaliciju ili listu nezavisnih kandidata; ili
3. mogućnost da u okviru liste kandidata jedne političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata, označi jednog ili više kandidata. Ako je birač ispravno označio jednog ili više kandidata na jednoj listi, smatra se da je ta lista dobila jedan važeći glas u svrhu raspodjele mandata.

Birač može glasati samo na način koji je utvrđen u ovom članu.

Član 5.15

Glasački listić sadrži samo sljedeće podatke:

1. datum izbora;
2. naziv organa za koji se vrši izbor;
3. nazive političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i imena nezavisnih kandidata sa oznakom "nezavisni kandidat", po redoslijedu utvrđenom na zbirnoj listi žrijebanjem provedenim kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću, kao i imena svih kandidata na listama; i
4. uputstvo o načinu korištenja i ispunjavanja glasačkog listića.

Za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, žrijebanjem se izvlači broj, kako bi se odredio njihov redoslijed na glasačkom listiću. Broj dobijen žrijebanjem koristi se za određenu političku stranku ili koaliciju za svaki nivo izbora za koji se ta politička stranka ili koalicija pojavljuje na glasačkom listiću. Centralna izborna komisija BiH objavljuje mjesto, datum i vrijeme održavanja žrijebanja za redoslijed na glasačkom listiću. Predstavnici političkih stranaka, koalicija, lista nezavisnih kandidata, nezavisnih kandidata i drugi akreditovani posmatrači mogu prisustvovati žrijebanju.

Član 5.16

Birač glasa u posebnom prostoru u kojem je obezbijeđena tajnost glasanja.

Član 5.17

Glasački listić je nevažeći:

1. ako nije ispunjen, ili je ispunjen tako da nije moguće sa sigurnošću utvrditi kojoj je političkoj stranci, koaliciji, nezavisnom kandidatu ili listi nezavisnih kandidata birač dao svoj glas ;
2. ako su dopisana imena kandidata; ili
3. ako je označeno više od jedne političke stranke, koalicije, nezavisnog kandidata ili liste nezavisnih kandidata; ili
4. ako se na osnovu oznaka, koje je birač dopisao na glasački listić, kao što je potpis, može utvrditi njegov identitet; ili
5. ako birač označi glasački listić na način drugačiji od onog koji je utvrđen u članu 5.14.

Član 5.18

Ako se ime birača ne nalazi na izvodu iz Centralnog biračkog spiska zato što se birač registrovao da glasa van zemlje, a vratio se da glasa lično u Bosni i Hercegovini, njegovo ime dodaje se na poseban formular koji sadrži sve podatke kao i izvod iz Centralnog biračkog spiska. Birač se potpisuje na izvod i ima pravo da glasaju nepotvrđenim - kovertiranim glasačkim listićem, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Lične isprave birača zadržavaju se dok birač ne vrati nepotvrđeni - kovertirani glasački listić u zapečaćenoj koverti. Birač stavlja svoj glasački listić u posebnu kovertu, na kojoj će se naznačiti podaci na osnovu kojih se može provjeriti njegovo biračko pravo. Koverta će biti zapečaćena prije nego što je birač ubaci u glasačku kutiju. Poslije zatvaranja biračkog mjesta i otvaranja glasačkih kutija u skladu sa odredbama ovog zakona, birački odbor broji nepotvrđene glasačke listiće iz glasačke kutije i zapisuje dobijeni broj u zapisnik o radu biračkog odbora, te pakuje i dostavlja sve zapečaćene kovertu opštinskoj izbornoj komisiji. Opštinska izborna komisija prosljeđuje Centralnoj izbornoj komisiji BiH pakete zapečaćenih koverti sa svih biračkih mjesta u toj opštini. Centralna izborna komisija BiH potvrđuje da se taj birač registrovao da glasa van zemlje, kao i biračko pravo tog birača prije nego se otvori koverta i prije nego što glasački listić bude prebrojan. Ako ne može biti potvrđeno da se taj birač registrovao za glasanje van zemlje i da ima biračko pravo, koverta se ne otvara, niti se broji.

Član 5.19

Na zahtjev birača koji je slijep, nepismen ili je fizički nesposoban, predsjednik biračkog odbora odobrava primjenu postupka po kojem drugo lice, koje izabere birač koji nije u mogućnosti da glasa, pomaže tom biraču pri potpisivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska i glasanju.

Lice koje pomaže pri glasanju ne može biti član biračkog odbora, akreditovani posmatrač ili posmatrač političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata.

Lice koje pomaže biraču da glasa napisaće svoje ime štampanim slovima na izvod iz Centralnog biračkog spiska do imena birača kojem je pomagalo i potpisati se. Lice koje pomaže tom biraču ne mora biti registrovan birač.

Jedno lice može, u smislu stava 1. i stava 2. ovog člana, pomagati samo jednom biraču.

Član 5.20

U slučaju oštećenja glasačkog listića u toku glasanja, birački odbor dužan je biraču izdati novi glasački listić i odložiti oštećeni listić u posebnu kovertu sa naznakom "oštećeni glasački listići".

Član 5.21

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo, a koji je u inostranstvu, ima pravo glasati poštom. Centralna izborna komisija BiH utvrđuje način i proceduru glasanja državljana Bosne i Hercegovine poštom.

Centralna izborna komisija BiH donosi propise za glasanje državljana Bosne i Hercegovine koji imaju biračko pravo, a koji su vezani za domove zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, koji su zatvorenici ili su vezani za ustanove.

Član 5.22

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za brojanje glasačkih listića i utvrđivanje rezultata glasanja birača koji su glasali nepotvrđenim glasačkim listićima, birača

koji su glasali glasačkim listićima za glasanje u odsutnosti, birača zatvorenika ili birača koji su vezani za ustanove, birača koji su vezani za domove i nisu u mogućnosti da dođu na biračko mjesto zbog starosti, bolesti ili invaliditeta, kao i birača koji su glasali poštom.

Svi glasački listići broje se na biračkim mjestima, osim ako Centralna izborna komisija BiH utvrdi da će se glasački listići brojati u jednom ili više glavnih centara za brojanje. Centralna izborna komisija BiH donosi propise za brojanje glasova i utvrđivanje rezultata u Glavnom centru za brojanje. Rezultati glasanja u Glavnom centru za brojanje biće javno izloženi u centru za brojanje, kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasanja biće uručene akreditovanim posmatračima rada Glavnog centra za brojanje na njihov zahtjev.

Centralna izborna komisija BiH imenuje direktora Glavnog centra za brojanje, kao i tri (3) zamjenika. Direktor i njegovi zamjenici imenuju se iz redova različitih konstitutivnih naroda, odnosno jedan iz reda ostalih. Direktor i njegovi zamjenici su lica sa sa najmanje tri godine iskustva u sprovođenju izbora i ne mogu biti članovi političke stranke.

Glasački listići broje se tako da se ne naruši tajnost glasanja.

Član 5.23

Ako se brojanje glasačkih listića vrši na biračkom mjestu, birački odbor počinje utvrđivati rezultate glasanja nakon završetka procesa glasanja i zatvaranja biračkog mjesta.

Birački odbor prvo broji neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, i stavlja ih u odvojene pakete koji se nakon toga zapečate.

Birački odbor nakon toga odvojeno broji birače koji su potpisali izvode iz Centralnog biračkog spiska, birače koji su potpisali poseban izvod iz člana 5.18 ovog zakona, te utvrđuje ukupan broj birača koji su glasali na biračkom mjestu i upisuje ove podatke u odgovarajuće formulare. Birački odbor zatim otvara jednu po jednu glasačku kutiju i broji kovertu sa nepotvrđenim glasačkim listićima, ako ih ima, kao i glasačke listiće koji se nalaze u glasačkoj kutiji. Nakon toga, birački odbor broji važeće glasačke listiće kojima je glasano za svaku pojedinu političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata, kao i broj glasova za svakog kandidata na listi kandidata, te utvrđuje broj nevažećih glasačkih listića.

Član 5.24

Nakon zatvaranja biračkog mjesta na kojem su glasali birači u odsutnosti, birački odbor razvrstava glasačke listiće po opštinama za koje su birači glasali i dostavlja ih nadležnim opštinskim izbornim komisijama. Centralna izborna komisija BiH utvrđuje način i postupak razvrstavanja glasačkih listića po opštinama i njihovo dostavljanje nadležnim izbornim komisijama.

Član 5.25

Izuzev u slučaju kad Centralna izborna komisija BiH utvrdi da će se brojanje djelimično ili u potpunosti obaviti u centrima za brojanje, u skladu sa članom 5.22, stavom 2. ovog zakona, nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja birački odbor u odgovarajuće formulare unosi sljedeće podatke:

1. ukupan broj glasova;
2. ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata;
3. ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na listi kandidata;
4. ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni;
5. ukupan broj upropaštenih glasačkih listića;
6. ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih ima;
7. ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića.

Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće formulare potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno sa razlozima nepotpisivanja.

Član 5.26

Nakon utvrđivanja rezultata glasanja, birački odbor odmah, a najkasnije dvanaest (12) časova nakon zatvaranja biračkog mjesta, dostavlja nadležnoj opštinskoj izbornoj komisiji zapisnik o radu biračkog odbora, izvod iz Centralnog biračkog spiska, sve posebne formulare iz člana 5.18 ovog zakona, sve nepotvrđene glasačke listiće, važeće glasačke listiće, nevažeće glasačke listiće, te odvojeno neiskorištene i upropaštene glasačke listiće, kao i sve druge formulare koje zahtijeva Centralna izborna komisija BiH. Predsjednik biračkog odbora zadržava primjerak izvještaja o rezultatima glasanja.

Predsjednik biračkog odbora javno izlaže detaljni tabelarni prikaz rezultata glasanja na biračkom mjestu po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije rezultata glasanja biće uručene akreditovanim posmatračima rada biračkog odbora na njihov zahtjev.

Birački odbor isporučuje sav preostali izborni materijal opštinskoj izbornoj komisiji.

Član 5.27

Nakon što od biračkih odbora dobije svu dokumentaciju i materijale za izbore, opštinska izborna komisija utvrđuje objedinjene zbirne rezultate glasanja provedenog na teritoriji te opštine za organe na svim nivoima vlasti za koje su provedeni izbori i o tome sastavlja zapisnik, koji se podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od dvadeset i četiri (24) časa po zatvaranju biračkih mjesta. Objedinjeni zbirni rezultati glasanja za opštinu sadrže iste podatke prema članu 5.25 ovog zakona. Opštinska izborna komisija zadržava primjerak objedinjenih zbirnih rezultata glasanja i distribuira ga drugim izbornim organima, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH.

Opštinska izborna komisija će javno izložiti detaljni tabelarni prikaz za objedinjene zbirne rezultate izbora po političkim subjektima i kandidatima kako bi javnost mogla imati uvida u njih, a kopije objedinjenih rezultata glasanja biće uručene akreditovanim posmatračima rada opštinske izborne komisije na njihov zahtjev.

Član 5.28

Da bi bila prihvatljiva, svaka pojedinačna koverta sa glasačkim listićem mora imati poštanski žig zemlje iz koje se glasa sa datumom ne kasnijim od datuma održavanja izbora.

Glasački listići za glasanje poštom, koji nisu dostavljeni u skladu sa prethodnim stavom, neće se brojati.

Da bi se brojao glasački listić koji je blagovremeno dostavljen poštom, birač, za kog je utvrđeno da je ispravno registrovan za glasanje poštom, mora ga vratiti u zapečaćenoj koverti kako bi se obezbijedila tajnost glasanja tog lica, i uz njega priložiti kopiju jedne od ličnih isprava prema članu 5.12 ovog zakona.

Član 5.29

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom istekom roka za podnošenje prigovora, žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka.

Propisima Centralne izborne komisije BiH određuju se redoslijed utvrđivanja izbornih rezultata za organe na svim nivoima vlasti, način na koji se detaljan tabelarni prikaz rezultata glasanja stavlja na raspolaganje javnosti, te način objavljivanja izbornih rezultata. Detaljan tabelarni prikaz rezultata glasanja uključuje rezultate na nivou biračkog mjesta po političkim subjektima i kandidatima, s tim da se ne naruši tajnost glasanja, utvrđena članom 5. 10.

Član 5.29a

Centralna izborna komisija BiH objavljuje preliminarne, nezvanične i nekompletne rezultate izbora za sve niveoe vlasti za koje se izbori održavaju, prema sljedećem rasporedu:

- a) prve rezultate u 24.00 časa na dan održavanja izbora,
- b) dva puta u toku naredna 24 sata,
- c) u narednih pet dana svaka 24 sata,
- d) narednih dana svakih 48 sati, sve do objavljivanja konačnih, službenih i kompletnih rezultata izbora.

Član 5.30

Nakon što Centralna izborna komisija BiH objavi i utvrdi izborne rezultate, opštinska izborna komisija, ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, mogu zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovo broji glasačke listiće u određenim izbornim jedinicama u kojima su se politička stranka, koalicija, lista nezavisnih

kandidata ili nezavisni kandidat kandidovali za izbore. Akreditovani posmatrač može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovo broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem je bio posmatrač. Ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata, nezavisni kandidat ili akreditovani posmatrač mogu zahtijevati od Centralne izborne komisije BiH da ponovo broji glasačke listiće za glasanje u odsutnosti, glasačke listiće kojima se glasalo van Bosne i Hercegovine ili nepotvrđene - kovertirane glasačke listiće.

Grupa od pedeset (50) ili više birača koji su glasali na istom biračkom mjestu može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovo broji glasačke listiće na biračkom mjestu na kojem su glasali.

Opštinska izborna komisija može zahtijevati da Centralna izborna komisija BiH ponovo broji glasačke listiće na biračkom mjestu u njenoj opštini.

Centralna izborna komisija BiH može razmatrati zahtjev za ponovno brojanje glasačkih listića, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1. da je zahtjev podnesen u pisanoj formi i da ga je potpisao akreditovani posmatrač, grupa od pedeset (50) ili više birača koji su glasali na istom biračkom mjestu, nezavisni kandidat, predsjednik političke stranke, nosilac liste nezavisnih kandidata ili bilo koji od predsjednika političkih stranaka koje su formirale koaliciju, ili opštinska izborna komisija;
2. da su u zahtjevu tačno navedene činjenice koje opravdavaju ponovno brojanje, uključujući članove ovog zakona koji nisu poštovani ili su prekršeni;
3. da je u zahtjevu naveden približan broj glasačkih listića za koje se vjeruje da nisu ispravni;
4. da je u zahtjevu navedeno kako bi ova povreda zakona uticala na izborne rezultate; i
5. da je zahtjev podnesen Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od tri (3) dana od dana kada je Centralna izborna komisija BiH objavila izborne rezultate.

Centralna izborna komisija BiH može, ako joj nije podnesen zahtjev za ponovno brojanje u smislu stava 1. ovog člana, ili ako se zahtjev za ponovno brojanje ne smatra valjanim u smislu stava 3. ovog člana, po službenoj dužnosti narediti ponovno brojanje glasačkih listića.

Centralna izborna komisija BiH naređuje ponovno brojanje glasačkih listića ako utvrdi da je učinjena povreda ovog zakona, i da ta povreda utiče na dodjelu mandata.

Član 5.31

Ako Centralna izborna komisija BiH naredi ponovno brojanje glasačkih listića, tačno će navesti koji će se glasački listići ponovo brojati, kao i datume, mjesta i postupke za ponovno brojanje. Kandidati političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i kandidat sa liste pripadnika nacionalnih manjina i nezavisni kandidati koji se pojavljuju na glasačkom listiću za koji se vrši ponovno brojanje, kao i drugi akreditovani posmatrači, mogu biti prisutni u toku ponovnog brojanja.

Član 5.32

Nakon završetka ponovljenog brojanja glasačkih listića i istekom roka za podnošenje žalbe, odnosno nakon pravosnažnosti odluka, Centralna izborna komisija BiH potvrđuje izborne rezultate za organe na svakom pojedinom nivou vlasti, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

Centralna izborna komisija BiH donosi propise o potvrđivanju izbornih rezultata.

POGLAVLJE 6

ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Član 6.1

Zaštitu izbornog prava obezbjeđuju izborne komisije i Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine.

Član 6.2

Birač i politički subjekt čije je pravo ustanovljeno ovim zakonom povrijeđeno može izornoj komisiji uložiti prigovor najkasnije u roku od 48 sati, u roku od 24 časa u izbornom periodu od učinjene povrede, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Izborne komisije mogu, po saznanju za učinjenju povredu iz svoje nadležnosti, pokrenuti postupak po službenoj dužnosti protiv političkog subjekta i zaposlenog ili na drugi način angažovanog u izornoj administraciji zbog kršenja odredaba ovog zakona.

Inicijativu za pokretanje postupka u smislu stava 2. ovog člana može podnijeti pravno ili fizičko lice nadležnoj izornoj komisiji u pisanoj formi, u kojoj je obavezno navesti mjesto, vrijeme, sadržaj učinjenje povrede i učinioca.

Član 6.3

Prigovor se podnosi na obrascu koji propiše Centralna izborna komisija BiH. Prigovor sadrži kratak opis učinjene povrede i prilog - dokaze koji potvrđuju navode prigovora. Prigovor mora potpisati podnosilac prigovora. Ako je podnosilac prigovora politička stranka ili koalicija ili lista nezavisnih kandidata, prigovor potpisuje predsjednik ili ovlašćeni predstavnik političke stranke ili koalicije ili liste nezavisnih kandidata ili lice koje oni ovlaste uz priloženo ovlašćenje. Podaci o ovlašćenom predstavniku deponuju se kod opštinske izborne komisije.

Prigovor se dostavlja bez odgađanja svim stranama navedenim u prigovoru. Strane navedene u prigovoru mogu se u roku od 24 sata od prijema prigovora, u pisanoj formi, izjasniti o navodima prigovora. Nadležni organi mogu odrediti saslušanje strana.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje proceduralna uputstva za rješavanje po prigovorima podnesenim izbornim komisijama.

Prigovor koji je prema članu 6.2. ovog zakona podnijelo neovlašćeno lice, ili je prigovor podnesen neblagovremeno ili je nepotpun, odbacuje se.

Prigovor će se odbaciti i ako se ne može utvrditi ko je podnosilac prigovora. Podneseni prigovor odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim zakonom.

Član 6.4

Opštinska izborna komisija u svojoj opštini ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila ponašanja iz Glave 7, osim u slučaju povrede 7.3 stav (1) tačka 3. i 7, člana 7.3 stav (2) i člana 7.4 stav 1. tačka 3. ovog zakona, o čemu odlučuje Centralna izborna komisija BiH.

Opštinska izborna komisija dužna je da razmotri prigovor i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog članom 6.3. stav 2. ovog zakona. Opštinska izborna komisija dužna je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnosioca prigovora, kao i druge strane. Prilikom rješavanja prigovora, opštinska izborna komisija može postupati na osnovu utvrđenih činjenica ili održavati rasprave.

Prigovor koji je prema članu 6.2 ovog zakona podnijelo neovlašćeno lice, ili ako prigovor nije blagovremeno podnesen, odbacuje se.

Član 6.5

Opštinska izborna komisija može narediti preduzimanje mjera kojima se otklanjaju nepravilnosti na koje se odnosi prigovor iz člana 6.4 ovog zakona, što uključuje ali se ne ograničava na dodavanje ili brisanje imena birača sa Centralnog biračkog spiska pokrenuti inicijativu za, smjenjivanje lica koje radi na registraciji birača ili smijeniti člana u biračkom odboru, ili naređivanje određenom licu ili stranci da obustavi aktivnosti kojima se krši ovaj zakon i izreći novčanu kaznu.

Član 6.6

Centralna izborna komisija BiH ima prvostepenu nadležnost za odlučivanje po prigovorima uložnim zbog povreda pravila izbornog procesa, izbornih prava, povrede Glave 16. učinjene od političkog subjekta i povrede iz člana 7.3 stav (1) tačka 3. i 7, člana 7.3 stav (2) i člana 7.4 stav (1) tačka 3. ovog Zakona.

Na odluke izbornih komisija može se uložiti žalba Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u roku od 48 sati od prijema prvostepene odluke.

Centralna izborna komisija BiH dužna je da razmotri prigovor i žalbu i da donese odluku u roku od 48 sati nakon isteka roka utvrđenog članom 6.3. stav 2. ovog zakona. Centralna izborna komisija BiH dužna je da o svojoj odluci odmah obavijesti podnosioca prigovora, kao i druge strane.

Prigovor ili žalbu koje je prema članu 6.2 ovog Zakona podnijelo neovlašćeno lice, ili ako prigovor ili žalba nisu blagovremeno podneseni, odbacuju se.

Prilikom rješavanja prigovora i žalbi, Centralna izborna komisija BiH može postupati na osnovu utvrđenih činjenica ili održavati rasprave. Centralna izborna komisija BiH može

dozvoliti stranama da podnesu nove dokaze ili svoje odluke zasnovati na dokumentaciji iz spisa komisija nižeg stepena.

Član 6.7

Centralna izborna komisija BiH, kada odlučuje po službenoj dužnosti ili kada odlučuje o prigovorima i žalbama, ima ovlaštenja da naredi izornoj komisiji, Centru za birački spisak ili biračkom odboru da preduzmu mjere kojima se otklanjaju utvrđene nepravilnosti. Centralna izborna komisija BiH takođe ima ovlaštenja da izrekne sljedeće sankcije:

1. novčanu kaznu koja ne prelazi iznos od 10.000 konvertibilnih maraka;
2. uklanjanje imena kandidata sa kandidatske liste ako se utvrdi da je kandidat lično odgovoran za povredu;
3. poništenje ovjere političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata i
4. zabranu angažovanja određenog lica za rad na biračkom mjestu, u Centru za birački spisak, u opštinskoj izornoj komisiji ili drugoj izornoj komisiji uspostavljenoj u skladu sa članom 2.21 ovog zakona.

Član 6.8

Ako izborna komisija smatra da je učinjeno krivično djelo koje se odnosi na izborni proces, dužna je da to djelo prijavi nadležnom tužilaštvu.

Prilikom podnošenja prijave, izborna komisija navodi i dokaze koji su joj poznati, te preduzima potrebne mjere da bi se sačuvali tragovi navodno učinjenog krivičnog djela, predmeti kojima je ili pomoću kojih je učinjeno to djelo i drugi dokazi.

Član 6.9

Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine nadležno je da rješava po žalbama na odluke Centralne izborne komisije BiH. Žalba se podnosi Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine u roku od dva dana od dana prijema odluke Centralne izborne komisije BiH, kojom je odlučeno o primjeni ovog Zakona.

Žalba se podnosi putem Centralne izborne komisije BiH.

Apelaciono odjeljenje Suda Bosne i Hercegovine, kada odlučuje o primjeni ovog Zakona, dužno je da donese odluku po žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe.

POGLAVLJE 7

PRAVILA PONAŠANJA U IZBORNOJ KAMPANJI

Član 7.1

Političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata i nezavisni kandidati imaju pravo:

1. voditi izbornu kampanju u mirnom okruženju;
2. organizovati i održavati javne skupove na kojima mogu slobodno iznositi svoje stavove kako bi stekli podršku birača; i
3. štampati i dijeliti plakate, postere i druge materijale u vezi sa izbornom kampanjom.

Za javni skup iz tačke (2) prethodnog stava nije potrebno odobrenje nadležnog organa, s tim što je organizator dužan da dvadeset i četiri (24) časa prije održavanja takvog skupa o tome obavijesti organ nadležan za održavanje javnog reda i mira.

Ako su dva ili više organizatora najavili nadležnom organu održavanje javnog skupa na istom mjestu i u isto vrijeme, pravo na održavanje javnog skupa na tom mjestu i u zatraženo vrijeme imaće organizator koji je prvi pismeno obavijestio nadležni organ o održavanju javnog skupa o čemu će podnosiocima obavijestiti nadležni organ, u roku ne dužem od 12 sati od podnesenog obavještenja o održavanju javnog skupa.

Član 7.2

Nadležni opštinski organ dužni su obezbijediti ravnopravan tretman političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima koji su ovjereni za učešće na izborima u njihovim zahtjevima da javna mjesta i javne objekte koriste u svrhu kampanje, uključujući održavanje skupova, izlaganje oglasa, plakata, postera i drugog sličnog materijala.

Zabranjeno je uklanjati, prekrivati, oštećivati ili mijenjati štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata. Centralna izborna komisija zabranice isticanje, štampanje i rasturanje oglasa, plakata, postera i drugih materijala, koji se koriste u svrhu izborne kampanje političkih partija, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata, na kojima se žene ili muškarci predstavljaju na stereotipan i uvredljiv ili ponižavajući način i naložiti političkoj partiji, koaliciji, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnom kandidatu da postavljene materijale ukloni. Odluka Centralne izborne komisije je konačna u upravnom postupku, ali se protiv nje može pokrenuti upravni spor.

Nadležni organi neće dozvoliti političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i nezavisnim kandidatima da postavljaju oglase, plakate, postere, odnosno da pišu svoja imena ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, unutar ili na zgradama u kojima su smješteni organi vlasti na svim nivoima, javna preduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, na vjerskim objektima, na javnim putevima, i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje.

Član 7.3

Kandidatima i pristalicama političkih stranaka, listi nezavisnih kandidata, listi pripadnika nacionalnih manjina i koalicija, kao i nezavisnim kandidatima i njihovim pristalicama, te zaposlenima ili na drugi način angažovanim u izbornoj administraciji nije dozvoljeno:

1. nositi i pokazivati oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi sa aktivnostima političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu;
2. ometati skupove drugih političkih stranaka, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podsticati druge na takve aktivnosti;
3. sprečavati novinare da vrše svoj posao u skladu sa pravilima profesije i izbornim pravilima;
4. obećavati novčane nagrade ili druge materijalne koristi s ciljem dobijanja podrške birača ili prijetnje pristalicama drugih političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata;
5. podsticati na glasanje lica koja nema pravo glasa;
6. podsticati lica da glasaju više puta na istim izborima, ili da glasaju u ime drugog lica; ili
7. koristiti se jezikom koji bi nekoga mogao navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljivati ili upotrebljavati slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet komunikacije ili druge materijale koji mogu imati takavo dejstvo.

Zabranjeno je lažno predstavljanje u ime bilo koje političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata

Član 7.4

U periodu koji počinje dvadeset i četiri (24) časa prije otvaranja biračkih mjesta i traje do njihovog zatvaranja, političkim strankama, koalicijama, listama nezavisnih kandidata i kandidatima na listama pripadnika nacionalnih manjina zabranjeno je učestvovanje u javnim političkim aktivnostima što uključuje, ali se ne ograničava samo na sljedeće:

1. održavanje skupova u cilju izborne kampanje;
2. izlaganje na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakvih materijala u cilju vršenja uticaja na birače;
3. korišćenje domaćih i međunarodnih sredstava komunikacije radi uticanja na birače;
4. korištenje megafona ili drugih razglasnih uređaja u cilju vršenja uticaja na birače; i
5. svaka aktivnost kojom se ometa ili opstruiše izborni proces.

Pod sredstvima komunikacije iz tačke 3. stava 1. ovog člana podrazumijevaju se sredstva kojima se može isporučiti zvučni, video ili tekstualni sadržaj. Takva sredstva obuhvataju ali nisu ograničena na radio i televizijski program, štampane medije, internet, SMS poruke ili video-poruke isporučene putem mobilnih telefona itd.

POGLAVLJE 8

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Član 8.1

Članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji se neposredno biraju sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine - jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, biraju birači upisani u Centralni birački spisak da glasaju u Federaciji Bosne i Hercegovine. Birač upisan u Centralni birački spisak da glasa u Federaciji Bosne i Hercegovine može da glasa bilo za Bošnjaka, bilo za Hrvata, ali ne za oba. Izabran je bošnjački i hrvatski kandidat koji dobije najveći broj glasova među kandidatima iz istog konstitutivnog naroda.

Člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, koji se neposredno bira sa teritorije Republike Srpske - jednog Srbina, biraju birači upisani u Centralni birački spisak da glasaju u Republici Srpskoj. Izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova.

Mandat članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Član 8.2

Kandidatska lista, u smislu ovog poglavlja, sastoji se od imena kandidata za člana Predsjedništva BiH.

Član 8.3

Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine mijenja se svakih osam (8) mjeseci po načelu rotacije između članova Predsjedništva BiH.

Član 8.4

Ako član Predsjedništva BiH iz bilo kojih razloga prestane vršiti svoju funkciju, ili ako je trajno ili privremeno nesposoban za vršenje funkcije, zamjenjujući član Predsjedništva BiH preuzima dužnost člana Predsjedništva BiH u skladu sa Zakonom o popunjavanju upražnjenog mjesta člana Predsjedništva BiH u toku trajanja mandata ("Službeni glasnik BiH", broj 21/00)

Član 8.5

(brisano)

Član 8.6

Mandat novog člana Predsjedništva BiH završava kad bi se završio i mandat člana kojeg je zamijenio. Novi član Predsjedništva BiH preuzima prava, dužnosti i odgovornosti člana Predsjedništva BiH kojeg je zamijenio, uključujući i predsjedavanje sjednicama Predsjedništva BiH.

Član 8.7

O postojanju trajne nesposobnosti za vršenje funkcije člana Predsjedništva BiH odlučuje Ustavni sud Bosne i Hercegovine.

Član 8.8

Ustavni sud Bosne i Hercegovine može odlučiti da je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine privremeno nesposoban za obavljanje svoje funkcije.

Ako je član Predsjedništva Bosne i Hercegovine privremeno nesposoban da obavlja svoju funkciju u smislu stava 1. ovoga člana, tada zamjenjujući tog člana preuzima prava, dužnosti i odgovornosti onesposobljenog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine, dok Ustavni sud Bosne i Hercegovine ne donese odluku da taj član nije više privremeno nesposoban za obavljanje funkcije.

POGLAVLJE 9

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

PREDSTAVNIČKI DOM

Član 9.1

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sastoji se od četrdeset dva (42) člana, od kojih dvadeset osam (28) neposredno biraju birači registrovani za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, a četrnaest (14) neposredno biraju birači registrovani za glasanje za teritoriju Republike Srpske. Mandat članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Od dvadeset osam (28) članova koje neposredno biraju birači registrovani za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, dvadeset jedan (21) se bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa članom 9.6 ovog zakona, a sedam (7) su kompenzacioni mandati izabrani sa teritorije Federacije, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona.

Od četrnaest (14) članova koje neposredno biraju birači registrovani za glasanje na teritoriji Republike Srpske, devet (9) se bira iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa članom 9.6 ovog zakona, a pet (5) su kompenzacioni mandati izabrani sa teritorije Republike Srpske kao cjeline, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je registrovan.

Član 9.2

Dvadeset jedan (21) mandat iz pet (5) višečlanih izbornih jedinica za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine, raspodjeljuje se na sljedeći način:

Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i Kantona 10 i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 7 i Kantona 8 i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 3 sastoji se od Kantona 5 i Kantona 9 i bira četiri (4) člana.

Izborna jedinica 4 sastoji se od Kantona 4 i Kantona 6 i bira šest (6) članova.

Izborna jedinica 5 sastoji se od Kantona 2 i Kantona 3 i Distrikta Brčko i bira pet (5) članova.

Član 9.2a

Devet mandata iz tri višečlane izborne jedinice za Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, sa teritorije Republike Srpske, raspodjeljuje se na sljedeći način:

a) Izborna jedinica 1 sastoji se od gradova: Banja Luka i Prijedor i opština: Krupa na Uni, Novi Grad, Kozarska Dubica, Gradiška, Laktaši, Srbac, Prnjavor, Petrovac, Oštra Luka, Čelinac, Istočni Drvar, Ribnik, Mrkonjić Grad, Jezero, Kneževo, Kotor Varoš, Šipovo, Kupres i Kostajnica i bira tri člana.

b) Izborna jedinica 2 sastoji se od gradova: Doboj i Bijeljina, opština: Derventa, Brod, Vukosavlje, Šamac, Donji Žabar, Modriča, Pelagićevo, Petrovo, Lopare, Ugljevik, Teslić i Stanari i Brčko Distrikta BiH i bira tri člana i

c) Izborna jedinica 3 sastoji se od gradova Trebinje i Zvornik i opština: Osmaci, Šekovići, Vlasenica, Bratunac, Srebrenica, Sokolac, Han Pijesak, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Istočno Novo Sarajevo, Trnovo, Pale, Rogatica, Višegrad, Istočni Mostar, Nevesinje, Kalinovik, Gacko, Foča, Novo Goražde, Čajniče, Rudo, Berkovići, Ljubinje, Bileća i Milići i bira tri člana.

Član 9.3

(brisano)

Član 9.4

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, ovjereni u skladu sa odredbama ovog zakona, mogu se kandidovati za izbor u izornoj jedinici.

Član 9.5

U svakoj izornoj jedinici mandati se raspodjeljuju na sljedeći način: za svaku političku stranku i koaliciju, ukupan broj važećih glasova koje je politička stranka ili koalicija osvojila dijeli se sa 1, 3, 5, 7, 9, 11, i tako redom, sve dok je to potrebno za tu raspodjelu mandata. Brojevi koji se dobiju ovom serijom dijeljenja su "količnici". Broj glasova za nezavisnog kandidata je količnik tog kandidata. Količnici se redaju od najvećeg do najmanjeg. Mandati se dijele po redu, počev od najvećeg količnika, dok se ne raspodijele svi mandati izborne jedinice za određeni organ.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata i nezavisni kandidat ne može učestvovati u raspodjeli mandata ako ne osvoji više od 3% od ukupnog broja važećih glasačkih listića u izornoj jedinici.

Član 9.6

Kompenzacioni mandati dodjeljuju se na sljedeći način:

U raspodjeli kompenzacionih mandata mogu učestvovati samo političke stranke i koalicije, koje su osvojile više od 3 % od ukupnog broja važećih glasačkih listića za područje entiteta za koji je sačinjena kompenzaciona lista. Prvo se prema formuli utvrđenoj u članu 9.6 ovog zakona, raspodjeljuje ukupan broj mandata za zakonodavni organ koji se dodjeljuju za teritoriju određenog entiteta, umanjen za broj mandata koje su osvojili nezavisni kandidati.

Od broja mandata koje je dobila lista političke stranke ili koalicije primjenom ovog postupka, oduzima se broj mandata koje je ta politička stranka ili koalicija osvojila, prema postupku utvrđenom u članu 9.6 ovog zakona. Preostali broj je broj kompenzacionih mandata koji lista dobija.

Ako politička stranka ili koalicija dobije negativan broj mandata primjenom postupka iz prethodnog stava, ta politička stranka ili koalicija zadržaće mandate dobijene u izbornim jedinicama, ali neće dobiti nijedan kompenzacioni mandat. U slučaju da jedna ili više listi dobiju negativan broj mandata, u skladu s tim se smanjuje broj mandata koji se raspodjeljuju prema postupku iz ovog člana, kako bi se sačuvao tačan broj mandata u Predstavničkom domu izabranih sa teritorije određenog entiteta.

Član 9.7

Kompenzacioni mandati koje osvoji politička stranka ili koalicija, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona, dodjeljuju se jedan po jedan kandidatima koji nisu izabrani sa liste kompenzacionih mandata te političke stranke ili koalicije, od vrha liste pa sve dok mandati ne budu raspodijeljeni ili dok se lista ne iscrpi.

Član 9.7a

Izuzetno od odredaba člana 9.6 i 4.24 ovog Zakona politička partija i koalicija koja na kandidatskoj listi za kompenzacione mandate nema više kandidata, a ima još osvojenih mandata za raspodjelu, može po obavještenju Centralne izborne komisije BiH u roku od 48 sati, na propisanom obrascu, dostaviti dopunsku kandidatsku listu za kompenzacione mandate u skladu sa članom 4.24 stav (2) ovog Zakona.

Postupak podnošenja dopunske kandidatske liste za kompenzacione mandate i formu obrasca iz stava (1) ovog člana Centralna izborna komisija BiH propisaće posebnim uputstvom.

Član 9.8

Ako prilikom raspodjele u skladu s čl. 9.6,9.7 i 9.8 ovog zakona budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je dobila ta lista i to dodjelom mandata redoslijedom od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako ima još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset

procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima te liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu kandidata te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 9.8 ovog zakona.

Član 9.9

Ako mandat nezavisnog kandidata prestane, u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat ostaje upražnjen do narednih redovno raspisanih izbora.

Član 9.10

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice u skladu sa stavom 2. člana 9.9 ovog zakona. Upraznjeno mjesto kompenzacionog mandata popunjava se sa liste kompenzacionih mandata te političke stranke.

Ako nema kandidata na listi iste izborne jedinice, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici u skladu sa stavom 3 člana 9.9 ovog zakona. Ako nema preostalih kandidata na bilo kojoj listi za političku stranku ili koaliciju, mandat ostaje upražnjen do sljedećih redovno raspisanih izbora.

Član 9.11

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izbornoj jedinici utvrđenoj ovim poglavljem, kako bi se obezbijedilo da su utvrđene, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito sa proporcionalnošću između broja mandata i broja registrovanih birača.

Potpoglavlje B

DOM NARODA

Član 9.12

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sastoji se od 15 delegata, od kojih su dvije trećine iz Federacije Bosne i Hercegovine (uključujući pet Hrvata i pet Bošnjaka) i jedna trećina iz Republike Srpske (pet Srba).

9.12a

"Bošnjačke odnosno hrvatske delegate u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, iz Federacije Bosne i Hercegovine bira bošnjački odnosno hrvatski klub delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine.

Delegati iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine biraju delegate iz svog konstitutivnog naroda.

Delegati iz reda srpskog naroda i iz reda ostalih u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ne učestvuju u postupku izbora bošnjačkih odnosno hrvatskih delegata za Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Federacije Bosne i Hercegovine.

Delegate u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH (pet Srba) iz Republike Srpske bira Narodna skupština Republike Srpske.

Poslanici iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda i iz reda ostalih u Narodnoj skupštini Republike Srpske učestvuju u postupku izbora delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Repulike Srpske.

9.12b

Izbor delegata iz reda bošnjačkog i hrvatskog naroda u Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sprovodi se odmah po sazivanju Doma naroda Parlamenta Fedracije BiH, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora u skladu sa ovim zakonom.

Izbor delegata iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sprovodi se odmah po sazivanju Narodne skupštine Republike Srpske, a najkasnije 30 dana od dana ovjere izbora u skladu sa ovim zakonom.

9.12c

Izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sprovodi se na način da svaki politički subjekt koji je zastupljen u bošnjačkom odnosno hrvatskom klubu ili svaki delegat iz bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Fedracije Bosne i Hercegovine ima pravo da nominuje jednog ili više kandidata na listi za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja delegata koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

9.12d

Svaki delegat bošnjačkog odnosno hrvatskog kluba u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine daje jedan glas za listu kandidata za izbor bošnjačkih odnosno hrvatskih delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Glasanje se sprovodi tajnim glasanjem u skladu sa ovim zakonom.

9.12e

Izbor delegata iz Republike Srpske u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH sprovodi se na način da svaka politička stranka ili svaki poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srpske ima pravo da nominuje jednog ili više kandidata na listu za izbor srpskog delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja delegata koji se biraju u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH.

9.12f

Svaki poslanik u Narodnoj skupštini Republike Srpske daje jedan glas za listu kandidata za izbor delegata u Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH iz Republike Srpske.

Glasanje se sprovodi tajnim glasanjem u skladu sa ovim zakonom.

9.12g

Izborni materijal i rezultati glasanja iz čl. 9.12 d i 9.12f ovog zakona dostavljaju se Centralnoj izbornoj komisiji BiH na potvrđivanje u skladu sa članom 2.9 ovog zakona i konačnu raspodjelu mandata u skladu sa članom 9.5 ovog zakona.

Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama, u skladu sa članom 9.5 ovog zakona. Osvojeni mandati dodjeljuju se prema njihovom redoslijedu na listi.

Ako prilikom raspodjele u skladu sa članom 9.5 ovog zakona budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

9.12h

Ako neko mjesto delegata u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH ostane upražnjeno u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, to mjesto popunjava sljedeći kvalifikovani kandidat na istoj listi na kojoj je bio delegat kojem je prestao mandat.

Ako na toj listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje kandidatu sa najvišim količnikom sa druge liste, iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda.

Ako nema takvog kandidata, organizuju se novi izbori za izbor delegata iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda u skladu sa čl. od 9.12c do 9.12g ovog zakona.

9.12i

Izbore u smislu ove glave (postupak kandidovanja i glasanja) sprovode nadležna radna tijela u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine i Narodnoj skupštini Republike Srpske.

POGLAVLJE 9A

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNIK FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 9.13

Pri izboru predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH, najmanje jedna trećina delegata klubova zastupnika konstitutivnih naroda u Domu naroda Parlamenta Federacije predlaže kandidate za mjesta predsjednika i potpredsjednika Federacije.

Član 9.14

Iz reda kandidata iz člana 9.13 ovog zakona formiraju se zajedničke liste kandidata za mjesta predsjednika i potpredsjednika Federacije BiH.

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH glasa o jednoj ili više zajedničkih listi koju sačinjavaju tri kandidata uključujući po jednog kandidata iz svakog konstitutivnog naroda. Lista koja dobije većinu glasova u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH biće izabrana ukoliko dobije većinu glasova u Domu naroda, uključujući i većinu glasova klubova poslanika svakog konstitutivnog naroda.

Član 9.15

U slučaju da zajednička lista prezentirana od strane Predstavničkog doma ne dobije potrebnu većinu u Domu naroda, ova procedura će se ponoviti. Ukoliko, u ponovljenoj proceduri, zajednička lista koja dobije većinu glasova u Predstavničkom domu bude ponovno odbijena u Domu naroda, ta zajednička lista smatraće se izabranom.

Član 9.16

Delegati u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine iz reda ostalih mogu učestvovati u izboru kandidata za predsjednika i potpredsjednika. Međutim, ovom prilikom se neće formirati bilo kakav klub zastupnika ostalih i njihov se glas neće računati pri računanju određene većine u klubovima zastupnika konstitutivnih naroda.

Član 9.17

Mandat predsjednika i potpredsjednika traje četiri (4) godine, pod uslovom da taj mandat ne ističe ranije.

POGLAVLJE 10

PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Potpoglavlje A

PREDSTAVNIČKI DOM PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.1

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine sastoji se od devedeset osam (98) poslanika koje neposredno biraju birači koji su se registrovali za glasanje na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Mandat poslanika Predstavničkog doma Federacije Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

Određeni broj poslanika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti, iz člana 9.6 ovog zakona. Kompenzacioni mandati dodjeljuju se sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine kao cjeline, u skladu sa članom 9.7 ovog zakona. Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu smjernica iz člana 10.2 ovog zakona, utvrđuje broj mandata, granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacionih mandata.

Najmanje četiri (4) člana svakog konstitutivnog naroda biće zastupljeno u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanim izbornim jedinicama za koje je birač registrovan. Ovaj glasački listić uzima se u obzir i za raspodjelu kompenzacionih mandata u skladu sa članom 10.5 ovog zakona.

Član 10.2

Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na osnovu smjernica iz ovog člana, utvrđuje broj mandata, kao i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacionih mandata.

Od devedeset osam (98) mandata za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, između dvadeset tri procenta (23%) i dvadeset sedam procenata (27%) su kompenzacioni mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

Minimalan broj višečlanih izbornih jedinica je deset (10). Minimalan broj članova višečlanih izbornih jedinica je tri (3), a maksimalan petnaest (15). Distrikt Brčko biće uključen u jednu od ovih višečlanih izbornih jedinica.

Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na sljedeći način; broj registrovanih birača za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koji je utvrdila Centralna izborna komisija BiH, dijeli se sa ukupnim brojem mandata koji se raspodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripadaju jednoj izornoj jedinici, dijeli se broj registrovanih birača za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na osnovu cijelih brojeva, raspodjeljuju se izbornim jedinicama na osnovu najvećeg decimalnog ostatka.

Član 10.3

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, koji su ovjereni u skladu sa Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidovati za izbore u izornoj jedinici.

Svaki nezavisni kandidat za mandat u izornoj jedinici kandiduje se sa zamjenikom na jednoj listi kandidata. Zamjenik nema nikakvih ovlaštenja ili nadležnosti, izuzev u slučaju kada naslijedi mandat izabranog kandidata, u skladu sa članom 9.10 ovog zakona.

Član 10.4

U svakoj višečlanoj izornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz člana 9.6 ovog zakona.

Član 10.5

Kompenzacioni mandati dodjeljuju se prema formuli iz člana 9.7 ovog zakona.

Član 10.6

Kompenzacioni mandat koji je osvojila politička stranka ili koalicija, u skladu sa članom 10.5 ovog zakona, raspodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na listi kandidata političke stranke ili koalicije za kompenzacioni mandate, počevši od vrha liste, sve dok se svi mandati ne raspodijele ili dok se lista ne iscrpi.

Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri (4) mandata, naknadni kompenzacioni mandat(i) se dodjeljuje(u) kandidatu(ima) relevantnog(ih) naroda sa kompenzacione liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalifikovanih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacionoj listi nema dovoljno kvalifikovanih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacionoj listi(ama). Ukoliko na bilo kojoj kompenzacionoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog(ih) naroda, mjesto(a) na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj(im) listi(ama), u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Član 10.7

Ako se prilikom raspodjele u skladu sa čl. 10.4,10.5 i 10.6 ovog zakona dobiju identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članu 9.9 stav 2, ovog zakona.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljno kandidata da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandati se prenose na listu kandidata te političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, u skladu sa postupkom iz člana 9.8 ovog zakona.

Član 10.8

Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, upražnjeno mjesto se popunjava na način utvrđen u članu 9.10 ovog zakona.

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane, u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članu 9.11 ovog zakona.

Član 10.8a

Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, obezbjeđuje se minimalna zastupljenost od četiri (4) člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

Sljedeća pravila primjenjivaće se i ista derogiraju rješenja predviđena u čl. 9.10 i 9.11 ovog zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članu 10.1 ovog zakona:

1. Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane, u skladu sa članom 10.8 ovog zakona, upražnjeno mjesto popuniće se iz reda političke stranke ili koalicije koja ima najveći

količnik u istoj izbornoj jedinici i koja, u skladu sa članom 9.8, stav 2. ovog zakona na svojoj listi ima još kvalifikovanih kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda iz kojeg je bio i nezavisni kandidat kojem je prestao mandat.

Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalifikovanih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi(ama) ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

2. Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalifikovanog(ne) kandidata(e) koji pripada(ju) istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalifikovane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

3. Ako kompenzacioni mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacionih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, u skladu sa članom 9.8 ovog zakona.

U slučaju da nema preostalih kvalifikovanih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom narodu na istoj listi kompenzacionih mandata, mandat se dodjeljuje stranci ili koaliciji koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalifikovanog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacionih mandata. Mandat se tada dodjeljuje u skladu sa članom 9.8 ovog zakona.

Član 10.9

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata koji se dodjeljuju svakoj izbornoj jedinici i koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se obezbijedilo da su utvrđeni, uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja registrovanih birača.

Potpoglavlje B

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 10.10

Kantonalna zakonodavna tijela biraju pedeset osam (58) delegata u Dom naroda, sedamnaest (17) iz reda bošnjačkog, sedamnaest (17) iz reda srpskog, sedamnaest (17) iz reda hrvatskog naroda i sedam (7) iz reda "ostalih".

Član 10.11

Predstavnici iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i reda ostalih u svakoj skupštini kantona biraju delegate iz svog konstitutivnog naroda u tom kantonu.

Svaka stranka koja je zastupljena u odgovarajućim klubovima konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od tih klubova ima pravo nominirati jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog određenog kluba iz tog kantona.

Svaka lista može sadržavati više kandidata od broja delegata koji se biraju, pod uslovom da zakonodavno tijelo kantona ima veći broj delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i ostalih, od broja delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog, srpskog naroda i "ostalnih" koji se biraju u Dom naroda.

Član 10.12*****

Broj delegata iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, koji se biraju u Dom naroda iz zakonodavnog tijela svakog kantona je proporcionalan broju stanovnika kantona prema posljednjem popisu. Izborna komisija određuje, nakon svakog popisa, broj delegata koji se biraju iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih, a koji se biraju iz zakonodavnog tijela svakog kantona.

Za svaki kanton, broj stanovnika iz svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih se dijeli brojevima 1, 3, 5, 7, itd. sve dok je to potrebno za raspodjelu. Brojevi koji se dobiju kao rezultat ovih dijeljenja predstavljaju količnike svakog konstitutivnog naroda i ostalih u svakom kantonu. Svi količnici konstitutivnih naroda se redaju zasebno po veličini tako što se najveći količnik svakog konstitutivnog naroda i iz reda ostalih stavlja na prvo mjesto. Najveći količnik za svaki konstitutivni narod u svakom kantonu se briše sa liste količnika tog konstitutivnog naroda. Preostala mjesta se daju konstitutivnim narodima i ostalim jedno po jedno od najvećeg prema najmanjem prema preostalim količnicima na listi.

Član 10.13

Izbor delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine se vrši odmah po sazivanju kantonalne skupštine nakon izbora za kantonalne skupštine, a najkasnije mjesec dana nakon ovjere izbora u skladu sa članom 5.32 ovog zakona.

Član 10.14

Svaki delegat u kantonalnoj skupštini daje jedan glas za listu na kojoj je njegov odgovarajući klub.

Izbor se vrši tajnim glasanjem.

Član 10.15

Rezultat glasanja se dostavlja Centralnoj izbornoj komisiji BiH za konačnu raspodjelu mjesta. Mandati se raspodjeljuju jedan po jedan po listama ili kandidatu sa najvišim količnicima koji su rezultirali iz formule za proporcionalnu raspodjelu utvrđenu u članu 9.6 ovog zakona. Kada lista dobije mandat, mandat se raspoređuje s vrha liste.

Član 10.16

Kada se ne izabere potreban broj delegata koji se biraju u Dom naroda iz reda svakog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih u datom zakonodavnom tijelu kantona, preostali broj delegata iz reda bošnjačkog, hrvatskog i srpskog naroda ili ostalih bira se iz drugog kantona, dok se ne izabere potreban broj delegata iz reda svakog konstitutivnog naroda.

Centralna izborna komisija BiH vrši ponovnu raspodjelu mjesta koja se ne mogu popuniti iz jednog kantona odmah po završetku prvog kruga izbora delegata u Dom naroda u svim kantonima. Izborna komisija vrši preraspodjelu tog mjesta neizabranom kandidatu koji ima najviši količnik na svim listama koje se kandiduju za odgovarajući konstitutivni narod ili za grupu ostalih u svim kantonima.

Član 10.17

Ukoliko neko mjesto ostane upražnjeno usljed smrti, ostavke ili trajne onesposobljenosti delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, to mjesto popunjava sljedeći kvalifikovani kandidat na istoj listi na kojoj je bio delegat koji je umro, dao ostavku ili je trajno onesposobljen.

Ukoliko na listi nema preostalih kandidata, mandat se dodjeljuje neizabranom kandidatu sa najvišim količnikom sa druge liste koji se kandiduje za odgovarajući konstitutivni narod ili za grupu ostalih u istom kantonu.

Ukoliko nema takvog kandidata, Centralna izborna komisija BiH vrši preraspodjelu tog mjesta u skladu sa članom 10.16 stav 2. ovog zakona.

Član 10.18

Mandat delegata Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine traje četiri (4) godine.

U slučaju raspuštanja kantonalne skupštine, mandati delegata koje je imenovala ta kantonalna skupština ističu po imenovanju novih delegata koje bira nova kantonalna skupština nakon novih izbora. Mandat tih novih delegata traje do narednih redovno zakazanih izbora.

POGLAVLJE 11

NARODNA SKUPŠTINA REPUBLIKE SRPSKE

Član 11.1

Narodna skupština Republike Srpske sastoji se od osamdeset i tri (83) narodna poslanika, koje neposredno biraju birači registrovani da glasaju za Republiku Srpsku. Određeni broj poslanika bira se iz višečlanih izbornih jedinica prema formuli proporcionalne zastupljenosti iz člana 9.6 ovog zakona. Kompenzacioni mandati dodjeljuju se sa teritorije Republike Srpske kao cjeline u skladu sa članom 9.7 ovog zakona. Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na osnovu smjernica iz člana 11.2 ovog zakona, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica, te broj kompenzacionih mandata.

Najmanje četiri (4) člana svakog konstitutivnog naroda biće zastupljeno u Narodnoj skupštini Republike Srpske.

Birač ima jedan glasački listić za mandate proporcionalne zastupljenosti u višečlanoj izbornoj jedinici za koju je birač registrovan.

Mandat poslanika Narodne skupštine Republike Srpske traje četiri (4) godine.

Član 11.2

Narodna skupština Republike Srpske utvrđuje, na osnovu smjernica iz ovog člana, broj mandata i granice višečlanih izbornih jedinica i broj kompenzacionih mandata.

Od osamdesettri (83) mandata za Narodnu skupštinu, između dvadeset i tri procenta (23%) i dvadeset i sedam procenata (27%) su kompenzacioni mandati. Preostali mandati raspodjeljuju se u višečlanim izbornim jedinicama.

Ustanoviće se najmanje šest (6) višečlanih izbornih jedinica. Višečlana izborna jedinica ima najmanje četiri (4), a najviše petnaest (15) poslanika. Distrikt Brčko biće uključen u jednu od višečlanih izbornih jedinica.

Broj mandata za izbornu jedinicu utvrđuje se na sljedeći način: broj registrovanih birača za Republiku Srpsku, koji je utvrdila Centralna izborna komisija BiH, dijeli se sa ukupnim brojem mandata koji se dodjeljuju u izbornim jedinicama. Kako bi se utvrdio broj mandata koji pripada jednoj izbornoj jedinici, dijeli se broj registrovanih birača za tu izbornu jedinicu sa količnikom koji je dobijen u prethodnoj podjeli. Mandati koji se ne mogu raspodijeliti na osnovu cijelih brojeva raspodjeljuju se izbornim jedinicama na osnovu najvećeg decimalnog ostatka.

Član 11.3

Političke stranke, koalicije i nezavisni kandidati, ovjereni u skladu sa Poglavljem 4 ovog zakona, mogu se kandidovati za izbore u izbornoj jedinici.

Svaki nezavisni kandidat za mandat u izbornoj jedinici kandiduje se sa zamjenikom na jednoj listi. Zamjenik nema nikakvih nadležnosti ili ovlaštenja, osim u slučaju kada naslijedi mandat za obavljanje funkcije izabranog kandidata, u skladu sa članom 9.10 ovog zakona.

Član 11.4

U svakoj izbornoj jedinici mandati se raspodjeljuju prema formuli iz člana 9.6 ovog zakona.

Član 11.5

Kompenzacioni mandati raspodjeljuju se prema formuli iz člana 9.7 ovog zakona.

Član 11.6

Kompenzacioni mandat, koji je politička stranka ili koalicija dobila u skladu s članom 11.5 ovog zakona, dodjeljuje se jedan po jedan neizabranim kandidatima na listi kandidata političke stranke ili koalicije za kompenzacione mandate, počevši od vrha liste sve dok se svi mandati ne raspodijele, ili dok se ne iscrpi lista.

Ukoliko svaki od konstitutivnih naroda ne osvoji minimalan broj od četiri (4) mandata, naknadni kompenzacioni mandat(i) dodjeljuje(u) se kandidatu(ima) relevantnog(ih) konstitutivnog(ih) naroda sa kompenzacione liste političke stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na listi ima još kvalifikovanih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda.

Ukoliko politička stranka ili koalicija na svojoj kompenzacionoj listi nema dovoljno kvalifikovanih kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog naroda da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, tada se mandat prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na svojoj kompenzacionoj listi(ama). Ukoliko na bilo kojoj kompenzacionoj listi nema kandidata iz reda relevantnog konstitutivnog(ih) naroda, mjesto(a) se prenosi(e) na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima još takvih kandidata na drugoj(im) listi(ama), u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Član 11.7

Ako prilikom raspodjele, u skladu s čl. 11.4, 11.5 i 11.6 ovog zakona, budu dobijeni identični količnici, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati koje lista dobije raspodjeljuju se među kandidatima sa liste na način utvrđen u članu 9.9 stav 2, ovog zakona.

Ako politička stranka ili koalicija nema na listi dovoljan broj kandidata da bi popunila mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu kandidata te stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici, prema postupku utvrđenom u članu 9.8 ovog zakona.

Član 11.8

Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, upražnjeno mjesto popunjava se na način utvrđen u članu 9.10 ovog zakona.

Ako mandat kandidata političke stranke ili koalicije prestane u skladu sa odredbama člana 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje na način utvrđen u članu 9.11 ovog zakona.

Član 11.8a

Pri raspodjeli mandata kako bi se popunili mandati koji su prestali u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, osigurava se minimalna zastupljenost od četiri (4) člana iz reda svakog konstitutivnog naroda.

Sljedeća pravila primjenjivaće se i ista derogiraju rješenja predviđena u čl. 9.10 i 9.11 ovog zakona svaki put kada bi primjena ovih članova svela zastupljenost jednog konstitutivnog naroda ispod minimuma određenog u članu 10.1 ovog zakona:

1. Ako mandat izabranog nezavisnog kandidata prestane, u skladu sa članom 11.8 ovog zakona, njegov zamjenik preuzima mandaat tog nezavisnog kandidata, pod uslovom da njegov zamjenik dolazi iz reda istog konstitutivnog naroda kao i taj nezavisni kandidat.

Ukoliko politička stranka ili koalicija nema dovoljno kvalifikovanih kandidata na listi u istoj izbornoj jedinici da popuni mjesta koja su joj dodijeljena, mandat se prenosi na listu stranke ili koalicije koja je osvojila najveći broj glasova i koja na svojoj listi(ama) ima još takvih kandidata u bilo kojoj drugoj izbornoj jedinici, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

2. Ako mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu sa liste iste izborne jedinice koji pripada istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

U slučaju da nema preostalih kandidata na listi iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu, mandat se dodjeljuje listi iste političke stranke ili koalicije u drugoj izbornoj jedinici koja je osvojila najveći broj glasova, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Ukoliko nema preostalih kandidata na listama bilo koje političke stranke ili koalicije, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji iz iste izborne jedinice koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalifikovanog(ne) kandidata(e) koji pripada(ju) istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat sa njene liste, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

Ukoliko nema preostalih kandidata iz iste izborne jedinice koji pripadaju istom konstitutivnom narodu kao i prvobitni kandidat, mandat se dodjeljuje političkoj stranci ili koaliciji u bilo kojoj izbornoj jedinici, koja je osvojila najveći broj glasova i ima kvalifikovane kandidate koji pripadaju tom konstitutivnom narodu, u skladu sa članom 9.9, stav 2. ovog zakona.

3. Ako kompenzacioni mandat izabranog kandidata političke stranke ili koalicije prestane, mandat se dodjeljuje kandidatu sa iste liste kompenzacionih mandata koji pripada istom konstitutivnom narodu, u skladu sa članom 9.8 ovog zakona.

U slučaju da nema preostalih kvalifikovanih kandidata koji pripadaju istom konstitutivnom narodu na istoj listi kompenzacionih mandata, mandat se dodjeljuje stranci ili koaliciji koja je osvojila najveći broj glasova i koja ima kvalifikovanog kandidata iz reda istog konstitutivnog naroda na svojoj listi kompenzacionih mandata. Mandat se tada dodjeljuje u skladu sa članom 9.8 ovog zakona.

Narodna skupština Republike Srpske svake četiri (4) godine preispituje izborne jedinice i broj mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici koji su utvrđeni ovim poglavljem, kako bi se obezbijedilo da su utvrđeni uzimajući u obzir geografska ograničenja, u skladu sa demokratskim principima, a naročito proporcionalnošću između broja mandata i broja registrovanih birača.

POGLAVLJE 11A

IZBOR DELEGATA U VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Podpoglavlje A

VIJEĆE NARODA REPUBLIKE SRPSKE

Član 11.10

Sastav Vijeća naroda zasniva se na paritetu tako da svaki konstitutivni narod ima isti broj predstavnika.

Vijeće naroda sastoji se od 28 delegata, osam (8) iz reda bošnjačkog, osam (8) iz reda srpskog, osam (8) iz reda hrvatskog naroda i četiri (4) iz reda ostalih.

Član 11.11

Članove Vijeća naroda bira odgovarajući klub poslanika u Narodnoj skupštini.

U slučaju da je broj članova koji se biraju u jedan klub delegata Vijeća naroda veći od broja predstavnika u odgovarajućem klubu poslanika Narodne skupštine, bira se dodatni broj delegata od strane kluba delegata koji se u tu svrhu uspostavlja iz reda svih odbornika pripadnika odgovarajućeg konstitutivnog naroda u skupštinama opština u Republici Srpskoj.

Član 11.12

Svaka politička stranka zastupljena u klubovima delegata odgovarajućih konstitutivnih naroda i ostalih ili svaki član jednog od ovih klubova delegata, uključujući i ad hoc članove izabrane u skladu sa članom 11.11 stav 2. ima pravo da predloži jednog ili više kandidata na listi za izbor delegata tog relevantnog kluba delegata.

Svaka lista može sadržati više kandidata od broja poslanika koji se bira.

Kandidati ne mogu biti poslanici u Narodnoj skupštini ili odbornici u skupštini opštine.

Svaki poslanik u Narodnoj skupštini jednom glasa za listu unutar svog kluba delegata.

Glasanje se sprovodi tajnim glasanjem.

Član 11.13

Rezultati glasanja saopštavaju se Izornoj komisiji u svrhu konačne dodjele mjesta.

Mandati se jedan po jedan raspodjeljuju na liste ili kandidatu sa najvećim količnicima koji proizilaze iz formule proporcionalne raspodjele predviđene u članu 9.6 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Kada jedna lista osvoji mandat, taj mandat se dodjeljuje sa vrha liste.

Član 11.14

Ukoliko postoji upražnjeno mjesto zbog smrti, ostavke, ili trajne spriječenosti delegata u Vijeću naroda Republike Srpske, to upražnjeno mjesto popunjava se sljedećim kvalificiranim kandidatom sa iste liste sa koje dolazi delegat koji je umro, dao ostavku, ili je trajno spriječen.

Ukoliko nema preostalih kandidata na toj listi, tada se mandat dodjeljuje neizabranom kandidatu sa najvećim količnikom sa druge liste koji se kandiduje za odgovarajući konstitutivni narod ili za ostale.

Ukoliko nema takvog kandidata, organizuju se novi izbori za odgovarajući konstitutivni narod u skladu sa članovima 11.12 i 11. 13 ovog zakona.

Član 11.15

Izbor delegata u Vijeće naroda Republike Srpske održava se čim se sazove Narodna skupština a najkasnije mjesec dana nakon potvrde rezultata u skladu sa članom 5.32 ovog zakona.

Član 11.16

Mandat delegata u Vijeću naroda Republike Srpske traje četiri (4) godine, pod uslovom da taj mandat ne ističe ranije.

Kao rezultat skraćivanja mandata Narodne skupštine i raspuštanja Narodne skupštine, prestaje mandat Vijeća naroda.

POGLAVLJE 12

PREDSJEDNIK I POTPREDSJEDNICI REPUBLIKE SRPSKE

Član 12.1.

Predsjednika i dva (2) potpredsjednika Republike Srpske, koji se neposredno biraju sa teritorije Republike Srpske, biraju birači registrovani da glasaju u Republici Srpskoj.

Član 12.2

Birač registriran da glasa za predsjednika Republike Srpske može glasati samo za jednog kandidata.

Član 12.3.

Bira se kandidat iz reda svakog konstitutivnog naroda koji dobije najveći broj glasova. Između ta tri (3) kandidata, po jedan iz svakog konstitutivnog naroda, za predsjednika se bira

kandidat koji dobije najveći broj glasova, a dva kandidata koji se po broju osvojenih glasova nalaze na drugom i trećem mjestu biraju se za potpredsjednike.

Član 12.4

Mandat predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske traje četiri (4) godine.

POGLAVLJE 13

KANTONALNE SKUPŠTINE, OPŠTINSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE OPŠTINA I GRADSKA VIJEĆA, ODNOSNO SKUPŠTINE GRADA

Član 13.1

Mandati za kantonalne skupštine, opštinska vijeća, odnosno skupštine opština i gradska vijeća, odnosno skupštine grada, dodjeljuju se po sistemu proporcionalne zastupljenosti, u skladu sa odredbom člana 13.5 ovog zakona.

Član 13.2

Broj članova opštinskog vijeća, odnosno skupštine opštine je sljedeći:

1. između jedanaest (11) i sedamnaest (17) članova, za opštine sa brojem registrovanih birača manjim od osamhiljada (8.000);
2. između sedamnaest (17) i dvadeset pet (25) članova, za opštine sa brojem registrovanih birača između osamhiljada (8.000) i dvadeset hiljada (20. 000);
3. između dvadesetpet (25) i tridesetjednog (31) člana, za opštine sa brojem registrovanih birača većim od dvadeset hiljada (20. 000).

Član 13.3

Broj članova kantonalne skupštine je sljedeći:

1. između dvadeset (20) i dvadeset pet (25) članova, za kantone sa brojem registrovanih birača manjim od sedamdeset pet hiljada (75.000);
2. između dvadeset pet (25) i trideset (30) članova, za kantone sa brojem registrovanih birača između sedamdeset pet hiljada (75.000) i dvjesto hiljada (200.000);
3. između trideset (30) i trideset pet (35) članova, za kantone sa brojem registrovanih birača većim od dvjesto hiljada (200.000).

Član 13.4

Politička stranka, koalicija, nezavisni kandidat ili lista nezavisnih kandidata, koje je ovjerila Centralna izborna komisija BiH, mogu se kandidovati za mandate koji se dodjeljuju u skladu sa ovim poglavljem.

Član 13.5

Raspodjela mandata za kantonalnu skupštinu i opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine vrše se u skladu sa članom 9.6 ovog zakona.

Ako je političkoj stranci, koaliciji ili listi nezavisnih kandidata dodijeljen broj mandata koji je jednak broju kandidata na njihovoj listi, a pri tome je ostalo još mandata koje treba dodijeliti, preostali količnici te političke stranke, koalicije ili liste nezavisnih kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata. Ako nezavisni kandidat osvoji mandat, preostali količnici tog nezavisnog kandidata zanemaruju se pri raspodjeli preostalih mandata.

Ako je rezultat isti zbog identičnih količnika, mandat se dodjeljuje žrijebanjem.

Mandati za kantonalnu skupštinu koje je osvojila lista raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa te liste, od kojih je svaki dobio najmanje dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od dvadeset procenata (20%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima sa liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Mandati za opštinsko vijeće odnosno skupštinu opštine koje je osvojila lista raspodjeljuju se najprije među kandidatima sa te liste, od kojih je svaki dobio najmanje deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, i to dodjelom mandata prema redoslijedu od najvećeg do najmanjeg broja glasova. Ako je pri tome ostalo još mandata koje treba dodijeliti listi, a preostali kandidati su dobili manje od deset procenata (10%) od ukupnog broja važećih glasova koje je ta lista dobila, raspodjela mandata među preostalim kandidatima sa liste vrši se prema njihovom redoslijedu na listi.

Član 13.6

Ako mandat kandidata sa liste političke stranke, koalicije, ili nezavisnih kandidata prestane u skladu sa članom 1.10 ovog zakona, mandat se dodjeljuje sljedećem kandidatu, u skladu sa članom 13.5 stav 4. ovog zakona.

Centralna izborna komisija BiH vrši ponovnu raspodjelu mandata prema proceduri utvrđenoj u članu 9.5 ovog Zakona.

Član 13.7

- (1) Opštinski načelnik odnosno gradonačelnik bira se u skladu sa ovim Zakonom, ustavima, entitetskim zakonima i statutom opštine odnosno grada.
- (2) Ako se opštinski načelnik odnosno gradonačelnik bira neposredno, opštinskog načelnika odnosno gradonačelnika biraju birači upisani u Centralni birački spisak u toj izbornoj jedinici u skladu sa ovim Zakonom, entitetskim zakonom, statutom opštine, odnosno grada.
- (3) U slučaju da izabranom načelniku odnosno gradonačelniku iz stava (2) ovog člana prestane mandat u skladu sa članom 1.10 ovog Zakona ili bude opozvan, opštinski načelnik

odnosno gradonačelnik bira se u skladu sa ovim Zakonom, entitetskim zakonom, statutom opštine odnosno grada.

Čl. 13.8 i 13.9

(brisano)

Član 13.10

Članove gradskog vijeća, odnosno skupštine grada biraju opštinska vijeća, odnosno skupštine opština koje sačinjavaju taj grad.

Mandati za gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada dodjeljuju se listama kandidata po sistemu proporcionalne zastupljenosti političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili grupa članova, kao što je utvrđeno u članu 13.5 ovog zakona. Raspodjela mandata među kandidatima sa iste liste vrši se prema redoslijedu na listi kandidata za ove izbore.

Svako gradsko vijeće, odnosno skupština grada, bira gradonačelnika i predsjednika gradskog vijeća, odnosno skupštine grada, na način utvrđen zakonom i statutom.

Član 13.11

Mandat opštinskog vijeća, skupštine opštine, gradskog vijeća, skupštine grada, odnosno kantonalne skupštine traje četiri (4) godine.

Član 13.12

U roku od 15 dana od dana konstituisanja opštinskog vijeća, odnosno skupštine opštine vrši se izbor članova gradskog vijeća, odnosno skupštine grada.

Član 13.13

Prilikom imenovanja službenika koji rukovode organima uprave u opštinskim, kantonalnim i gradskim izvršnim organima od opštinskog načelnika ili predsjednika vlade kantona, odnosno prilikom izbora opštinskog ili izvršnog organa skupštine grada od skupštine opštine ili skupštine grada, vodiće se računa o sastavu stanovništva opštine, kantona, odnosno grada.

POGLAVLJE 13A

UČEŠĆE PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U IZBORIMA ZA OPŠTINSKI NIVO

Član 13.14

(1) Pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo na zastupljenost u opštinskom vijeću, odnosno u skupštini opštine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada srazmjerno procentu njihovog učešća u stanovništvu prema posljednjem popisu u Bosni i Hercegovini.

(2) Broj pripadnika nacionalnih manjina koji se neposredno biraju u opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada utvrđuje se statutom opštine

odnosno grada, pri čemu se pripadnicima svih nacionalnih manjina koji u ukupnom broju stanovništva te izborne jedinice prema zadnjem popisu stanovništva učestvuju sa više od 3% garantuje najmanje jedno mjesto.

(3) Da bi se ovjerili za učešće na izborima za popunu garantovanih mandata za pripadnike nacionalnih manjina u opštinskom vijeću, odnosno skupštini opštine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada, političke partije i nezavisni kandidati podnose prijavu za učešće na izborima za opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada, u skladu sa odredbama ovog Zakona.

(4) Pravo prijave za učešće na izborima za popunu garantovanih mandata za pripadnike nacionalnih manjina ima i:

a) registrovano udruženje ili drugi registrovani organizovani oblik djelovanja nacionalnih manjina i

b) grupa od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo koji uz prijavu za učešće na izborima dostavljaju i imena kandidata.

(5) Kandidati koje predloži udruženje odnosno drugi registrovani organizovani oblik djelovanja nacionalnih manjina i grupa od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo imaju status nezavisnog kandidata.

(6) Političke partije, koalicije političkih partija, udruženja nacionalnih manjina i drugi registrovani organizovani oblici nacionalnih manjina, te grupa od najmanje 40 građana koji imaju biračko pravo mogu predložiti najviše onoliko kandidata koliko se pripadnika nacionalnih manjina bira u toj izbornoj jedinici.

(7) Nakon što se ovjeri kandidatura svakog pojedinačnog kandidata, Centralna izborna komisija BiH utvrđuje konačnu posebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina za opštinsko vijeće odnosno u skupštinu opštine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(8) Kao predstavnik nacionalne manjine može biti izabran samo onaj kandidat čije ime se nalazi na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina predloženih u skladu sa odredbama ovog člana.

(9) Posebna lista kandidata pripadnika nacionalnih manjina iz stava (7) ovog člana nalazi se na glasačkom listiću iza listi ostalih političkih subjekata čije se kandidatske liste takmiče za redovne mandate za opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(10) Redoslijed kandidata na posebnoj listi iz stava (9) ovog člana utvrdiće se žrebanjem na način i po postupku koji utvrdi Centralna izborna komisija BiH.

(11) Birač ima samo jedan glas. Ako se birač opredijeli da glasa za posebnu listu kandidata pripadnika nacionalnih manjina, glasaće tako što će označiti ime samo jednog kandidata na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina.

(12) Za predstavnika pripadnika nacionalne manjine biće izabran kandidat koji dobije najveći broj glasova na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. U opštinskom vijeću,

odnosno u skupštini opštine i gradskom vijeću, odnosno skupštini grada u kojima se dodjeljuje više od jednog mandata, mandati će se dodijeliti kandidatima sa sljedećim najvećim brojem osvojenih glasova prema broju osvojenih važećih glasova.

(13) Odredbe člana 9.5 stav (3) ovog Zakona neće se primijeniti prilikom raspodjele mandata za liste pripadnika nacionalnih manjina za opštinsko vijeće, odnosno skupštinu opštine i gradsko vijeće, odnosno skupštinu grada.

(14) Prilikom raspodjele mandata, prvo se dodjeljuju garantovani mandati pripadnicima nacionalnih manjina, a zatim redovni mandati u skladu sa članom 9.5 ovog Zakona.

(15) U slučaju da dva kandidata na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina dobiju isti broj važećih glasova, mandat će se dodijeliti žrebanjem koje organizuje Centralna izborna komisija BiH.

(16) Ako se ne dodijeli pripadniku nacionalne manjine, mandat ostaje upražnjen.

(17) U slučaju prestanka mandata izabranog nosioca mandata iz stava (12) ovog člana u smislu odredaba člana 1.10 ovog Zakona, zamjenski mandat dodijeliće se kandidatu sa sljedećim najvećim brojem dobijenih važećih glasova na posebnoj listi kandidata pripadnika nacionalnih manjina. Ako je lista iscrpljena, mandat ostaje upražnjen.

(18) Za sve što nije regulisano ovom glavom, primjenjivaće se opšte odredbe ovog Zakona.

POGLAVLJE 14

PONOJNI, ODGOĐENI I PRIJEVREMENI IZBORI

Član 14.1

Ponovni izbori sprovode se na osnovu istih kandidatskih listi i istih izvoda iz Centralnog biračkog spiska koji su korišteni na poništenim izborima i provode se na dan koji odredi Centralna izborna komisija BiH, najkasnije četrnaest (14) dana od dana od dana pravosnažnosti odluke Centralne izborne komisije BiH o poništenju izbora.

Član 14.2

Odluku o odgađanju izbora na određenom biračkom mjestu ili u izbornoj jedinici donosi Centralna izborna komisija BiH na osnovu činjenica koje ukazuju da izbore nije moguće sprovesti u skladu sa odredbama ovog Zakona.

Odgođeni izbori sprovode se ako u nekoj izbornoj jedinici ili biračkom mjestu glasanje nije obavljeno onog dana koji je određen za glasanje.

Odgođene izbore raspisuje Centralna izborna komisija BiH.

Odgođeni izbori u pravilu se provode u roku od sedam (7) dana, a najkasnije trideset (30) dana od dana koji je određen za glasanje na redovnim izborima.

Član 14.3

Ako je neki izabrani organ raspušten odnosno prestane mu mandat u skladu sa ustavom i zakonom, Centralna izborna komisija BiH donosi odluku o raspisivanju prijevremenih izbora kojom se utvrđuje tačan datum održavanja izbora.

Prijevremeni izbori održaće se u roku od 90 dana od dana raspuštanja izabranog organa, odnosno prestanka mandata u skladu sa ustavom i zakonom.

Od dana raspisivanja prijevremenih izbora do dana održavanja izbora ne može proteći manje od 30 niti više od 90 dana.

Mandat članova organa izabranih na prijevremenim izborima traje do isteka tekućeg mandata organa izabranih na redovnim izborima.

Centralna izborna komisija BiH sprovodi prijevremene izbore na način i prema postupku utvrđenom ovim zakonom za sprovođenje redovnih izbora.

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje rokove koji su potrebni za održavanje izbora u skladu sa ovom glavom.

Član 14.3a

Izuzetno od odredbe člana 20.8 st. 1. i 2. ovog zakona, u sprovođenju prijevremenih izbora za opštinsko vijeće, skupštinu opštine, opštinskog načelnika, odnosno gradonačelnika, birač koji je registrovan za glasanje u odsustvu svoje pravo da glasa ostvaruje lično u opštini u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Član 14.4

(brisano)

POGLAVLJE 15

FINANSIRANJE KAMPANJE

Član 15.1**

Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru. Osim toga, u roku od trideset (30) dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnosi se i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora. Ovi izvještaji sadrže:

1. raspoloživu gotovinu;
2. sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inostranstva, priložima fizičkih i pravnih lica, priložima u obliku robe i usluga (u daljem tekstu: priložima u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i preduzetničke aktivnosti u skladu sa odredbama

Zakona o finansiranju političkih partija, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za period izvještavanja koje odredi Centralna izborna komisija BiH;

3. identitet lica ili izvora uplate i priloga u naturi, kao i identitet lica koje je primilo takvu uplatu koja premašuje iznos od stotinu (100) konvertibilnih maraka, zajedno sa datumom i iznosom takve uplate;

4. ukupan iznos svih dospjelih dugovanja i ukupan iznos isplata po sljedećim osnovama: troškovi štampanja plakata i plakatiranja, troškovi štampanja predizbornih oglasa, proglašenja, saopštenja i sl. u javnim glasilima, troškovi organizacije i održavanja predizbornih skupova i troškovi štampanja, reprodukcije i slanja predizbornog materijala koji se šalje biračima; i

5. iznos i vrstu neizmirenih dugova i obaveza koje duguje podnosilac izvještaja ili koje treća lica duguju podnosiocu izvještaja, a u slučaju da su takvi dugovi i obaveze izmireni za manji iznos od njihovog prijavljenog iznosa ili vrijednosti, i izjavu koja se odnosi na okolnosti i uslove pod kojima su takvi dugovi ili obaveze otpisani.

Prijava za učešće na izborima političke partije i nezavisnog kandidata neće biti ovjerena ako politička partija i nezavisni kandidat ne podnesu finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije početka perioda za podnošenje prijave za ovjeru.

Član 15.2

Centralna izborna komisija BiH donosi pravila i propise za provođenje odredbi ovog poglavlja kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.

Svi podnosioci izvještaja moraju podnijeti i dodatne izvještaje u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije BiH ili zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Član 15.3

Svaki politički subjekt imenuje ovlašteno lice, koje je odgovorno za podnošenje izvještaja i vođenje knjiga, i koje je ovlašteno da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom BiH.

Podnosioci izvještaja obavještavaju Centralnu izbornu komisiju BiH o imenovanju ovlaštenog lica iz stava 1. ovog člana u roku od tri (3) dana od njegovog imenovanja i, u slučaju bilo kakve promjene njegovog statusa, dužni su da obavijeste Centralnu izbornu komisiju BiH u roku od tri (3) dana.

Ovlašteno lice potpisuje sve izvještaje i odgovorno je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, ovlašteno lice dostavlja izvještaje na uvid.

Član 15.4

Nezavisni kandidat neposredno je odgovoran za podnošenje izvještaja Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Član 15.5

Centralna izborna komisija BiH obezbjeđuje javnosti pristup svim izvještajima i preduzima odgovarajuće mjere kako bi obezbijedila da svi građani imaju nesmetan pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 15.6

Centralna izborna komisija BiH ovlaštena je da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog poglavlja, i može određenim licima narediti da odgovore na pitanja u pisanoj formi, kako bi se obezbijedili dokumentovani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u vezi sa istragom koju je preduzela Centralna izborna komisija BiH. Centralna izborna komisija BiH može da počne istragu ili preduzme odgovarajuće mjere izvršenja, samostalno ili po prigovoru.

Centralna izborna komisija BiH nadležna je za provođenje odredbi ovog poglavlja i ovlaštena je da odluči da li je politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat ili drugo lice prekršilo odredbe ovog poglavlja, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci, koaliciji, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnom kandidatu zbog nepoštivanja navedenih odredbi, ili da preduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opšte nadležnosti u skladu sa ovim zakonom.

Prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija BiH nastojće da postigne da politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat za koje je ustanovljeno da su prekršili odredbe ovog poglavlja, dobrovoljno postupe po tim odredbama.

Član 15.7

Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti dužni su da podnesu Centralnoj izbornoj komisiji BiH, na određenom obrascu, potpisanu izjavu o svom ukupnom imovinskom stanju koja sadrži:

1. sadašnje prihode i izvore prihoda, uključujući sve prihode, plate, dobit od imovine, priloge iz člana 14.1 ovog zakona, uplate i druge zarade ostvarene u Bosni i Hercegovini i u inostranstvu u protekloj kalendarskoj godini;
2. imovinu, uključujući novac, račune u banci, poslovnu dokumentaciju, dionice, vrijednosne papire, obveznice, nekretnine, ličnu imovinu, stanarsko pravo i drugu imovinu i dobra u vrijednosti većoj od pet hiljada (5.000) konvertibilnih maraka, u Bosni i Hercegovini i u inostranstvu; i
3. rashode i druge obaveze, uključujući sva dugovanja, obaveze, mjenice, kredite i garancije za takve obaveze u Bosni i Hercegovini i u inostranstvu.

Izjava treba da uključuje podatke o imovinskom stanju kandidata i članova njihove uže porodice, bračnog druga, djece i članova domaćinstva prema kojima kandidat ima zakonsku obavezu izdržavanja.

Član 15.8

Kandidati izabrani na svim nivoima vlasti, dužni su, u roku od trideset (30) dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH, na posebnom formularu, predati Centralnoj izbornoj komisiji BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 14.7 ovog zakona.

Izabrani član organa vlasti na svim nivoima dužan je da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnese izvještaj o imovinskom stanju u roki od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu člana 1. 10 stav (1) tačke 1, 3, 5, 6. i 7. ovog zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata.

Centralna izborna komisija BiH donosi uputstva kojima se bliže određuje izgled i način ispunjavanja obrazaca iz stava 1. ovog člana i člana 15.7 ovog zakona.

Član 15.9

Centralna izborna komisija BiH omogućava da formulari koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Centralna izborna komisija BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u formalaru.

Član 15.10

U roku od sedam dana od zaključivanja Centralnog biračkog spiska, Centralna izborna komisija BiH objavljuje broj birača za svaku izbornu jedinicu. Taj broj je osnov za određivanje maksimalnog iznosa sredstava koji politički subjekt može potrošiti za finansiranje izborne kampanje.

Maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje troškova izborne kampanje za izbore izračunava se tako da se broj birača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt iz stava (1) ovog člana ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa:

- 1) 30 feninga za izbore za načelnika opštine /gradonačelnika i za članove opštinskog vijeća/
skupštine opštine
- 2) 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština
- 3) 30 feninga za izbore za članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta
Federacije BiH
- 4) 30 feninga za izbore za članova Parlamentarne skupštine BiH
- 5) 30 feninga za izbore za članove Predsjedništva BiH
- 6) 30 feninga za izbore za predsjednika i potpredsjednike RS

Za izbore iz stava (2) tačka 1. ovog člana u opštinama u kojima je broj birača upisanih u Centralni birački spisak manji od 3.000, smatra se da je registrovano 3.000 birača.

U slučaju ponavljanja izbora u izornoj jedinici, odnosno biračkom mjestu troškovi izborne kampanje po biraču mogu iznositi do 30% troškova poništenih izbora u izornoj jedinici odnosno biračkom mjestu."

POGLAVLJE 16

MEDIJI U IZBORNOJ KAMPANJI

Član 16.1

Mediji u BiH će pravedno, profesionalno i stručno pratiti izborne aktivnosti uz dosljedno poštovanje novinarskog kodeksa, te opšteprihvaćenih demokratskih principa i pravila, posebno osnovnog principa slobode izražavanja.

Član 16.2

Elektronski mediji pratiće predizborne aktivnosti i pridržavaće se principa uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti.

Član 16.3

U emisijama elektronskih medija nijedan politički subjekt ne može imati povlašćen položaj u odnosu prema drugom političkom subjektu.

Funkcioneri na svim nivoima vlasti koji su kandidati na izborima ne smiju imati povlašćen položaj prema drugim učesnicima u izbornom procesu.

Informisanje o redovnim aktivnostima funkcionera na svim nivoima vlasti dopušteno je u okviru informativnih programa elektronskih medija, bez navođenja njihove kandidature na izborima i stranačke pripadnosti, kad god se radi o aktivnostima koje proizlaze iz zakonom utvrđenog djelokruga organa kojima pripadaju.

Član 16.4

Elektronski mediji će posebno voditi računa o tome da se principi uravnoteženosti, poštenja i nepristrasnosti poštuju u informativnim emisijama, pogotovo u emisijama aktuelnih vijesti, zatim u intervjuima, te u raspravama o aktuelnim političkim temama, poput okruglih stolova i slično, koje tematski nisu u direktnoj vezi sa izbornim aktivnostima političkih subjekata, ali bi mogle imati uticaj na raspoloženje birača.

Član 16.5

Mediji će pri objavljivanju rezultata istraživanja javnog mnjenja jasno i nedvosmisleno o tome izvijestiti javnost navodeći:

- a) naziv institucije ili ime lica koje je naručilo i platilo istraživanje;
- b) naziv i sjedište institucije koja je sprovela istraživanje;
- c) ispitni uzorak i mogućnost odstupanja u ishodu istraživanja;
- d) period u kojem je sprovedeno istraživanje.

Rezultati telefonskog anketiranja ili uličnih anketa sprovedenih među biračima tokom izborne kampanje neće biti prezentovani kao sigurno i autentično stanovište određene društvene grupe, što je medij koji vrši anketiranje i objavljuje rezultate dužan da posebno naglasi.

Član 16.6

Novinari i voditelji elektronskih medija ne smiju u redovnim i posebnim emisijama iznositi svoju eventualnu stranačku pripadnost ili naklonost.

Član 16.7

Redosljed nastupa za direktno obraćanje političkih subjekata u posebnim emisijama utvrdiće se ždrijebom uoči početka izborne kampanje, a u prisustvu predstavnika političkih subjekata.

Član 16.8

Elektronski mediji će izvijestiti sve političke subjekte o terminima učestvovanja u posebnim emisijama.

Jednom ustanovljeni termini u emisijama elektronskih medija ne mogu se mijenjati, a nedolazak predstavnika političkog subjekta u dogovorenom terminu emisije smatraće se svojevrijem odustajanjem od izborne promocije putem elektronskih medija.

Član 16.9

Javni elektronski mediji dužni su da besplatno i u potpunosti objavljuju radio i TV spot, saopštenja i informacije Centralne izborne komisije BiH kako bi birači bili informisani o svim aspektima izbornog procesa.

Ukoliko javni elektronski medij odbije da postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana, Centralna izborna komisija BiH podnijet će prijavu Regulatornoj agenciji za komunikacije na nadležni postupak.

Član 16.10

U periodu od 48 sati prije otvaranja biračkih mjesta pa do zatvaranja biračkih mjesta neće se objavljivati rezultati istraživanja javnog mnjenja u vezi sa glasanjem i izborima.

Član 16.11

U toku 24 sata prije otvaranja biračkih mjesta na teritoriji Bosne i Hercegovine neće biti nikakvog medijskog izvještavanja o bilo kakvoj aktivnosti koja se odnosi na političku i izbornu kampanju.

Period izborne šutnje traje do zatvaranja biračkih mjesta.

Član 16.12

Elektronski mediji će omogućiti pod istim uslovima svakom političkom subjektu plaćeno političko oglašavanje (oglas, javni pozivi, spotovi i bilo koji drugi vid promocije političkog subjekta) u periodu od 30 dana prije dana održavanja izbora.

Elektronski mediji će obezbijediti da plaćena politička oglašavanja budu jasno odvojena od preostalog programa i da ne ulaze u limit o dozvoljenom reklamnom vremenu koje je utvrdila Regulatorna agencija za komunikacije BiH.

Elektronski mediji će narudžbe za plaćeno političko oglašavanje zaprimiti od političkih subjekata direktno, odnosno preko pravnih ili fizičkih lica koje politički subjekti za to ovlaste.

Narudžbe sa sadržajem oglašavanja moraju se elektronskom mediju dostaviti najkasnije 48 sati prije emitovanja.

Novčanu naknadu za usluge objavljivanja naručilac je dužan da uplati unaprijed prema cjeniku koji ne može biti veći od postojećeg cjenika marketinške usluge elektronskog medija.

Član 16.13

Elektronski medij ima pravo da odbije emitovati političko oglašavanje ako:

- a) oglašavanje nije naručeno putem narudžbe u pisanom obliku;
- b) oglas ne udovoljava tehničkim i profesionalnim standardima, koji su jasno utvrđeni i s kojim su blagovremeno upoznati politički subjekti, i
- c) ako je oglas ili sadržaj oglasa protivan Ustavu ili zakonima Bosne i Hercegovine.

Član 16.14

Javni elektronski mediji će u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora ravnopravno i fer predstavljati političke subjekte i informisati javnost o svim pitanjima u vezi sa izbornom kampanjom i izbornim procesom.

Javni elektronski medij će u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za neposredno obraćanje.

Zabranjeno je vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova organa i statutarnih tijela političkih subjekata, u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Zabranjeno je vođenje izborne kampanje putem elektronskih i printanih medija koja je stereotipnog i uvredljivog sadržaja u odnosu na muškarce i/ili žene ili koja podstiče stereotipno i uvredljivo ponašanje na osnovu pola ili ponižavajući odnos prema pripadnicima različitih polova.

Centralna izborna komisija BiH svojim propisima utvrdiće koliko vremena se dodjeljuje političkim subjektima, termin i trajanje emitovanja i geografska područja pokrivena tim emitovanjem.

Javni elektronski medij omogućiće pod istim uslovima u roku od 30 dana prije dana izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 30 minuta sedmično.

Član 16.15

Privatni elektronski mediji omogućiće pod istim uslovima u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora plaćeno političko oglašavanje političkim subjektima u trajanju od najviše 60 minuta sedmično.

Privatni elektronski mediji mogu u roku od 30 dana prije dana održavanja izbora omogućiti političkim subjektima besplatan termin za direktno obraćanje, ali pod istim uslovima za sve.

Na pismeni zahtjev, organ nadležan za regulisanje rada elektronskih medija može izuzeti privatni elektronski medij od primjene odredaba ovog člana.

Odredbe prthodnog stava ne odnose se na privatne elektronske medije koji emituju vlastiti informativno-politički program ili ga preuzimaju od drugog elektronskog medija.

Član 16.16

Organ za regulisanje rada elektronskih medija, nadležan za sprovođenje zakona i propisa o medijima, nadležan je u svim slučajevima povrede odredaba o medijima u vezi sa izborima, koje su utvrđene ovim zakonom i drugim zakonima koji regulišu rad medija.

Za rješavanje po prigovorima na povrede ove glave od političkih subjekata nadležna je Centralna izborna komisija BiH.

Član 16.17

Politički subjekti svoje primjedbe na sadržaj u štampanim medijima u vezi sa praćenjem izborne kampanje upućuju Savjetu za štampu.

Član 16.18

Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima se bliže uređuje primjena odredaba ove glave.

POGLAVLJE 17

IZBORNI POSMATRAČI

Član 17.1

Predstavnici međunarodnih posmatrača, udruženja građana, političkih stranaka, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata (u daljem tekstu; posmatrači) mogu posmatrati sve izborne aktivnosti u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da se akredituju u skladu sa ovim zakonom.

Posmatrači imaju pristup svim relevantnim dokumentima i javnim sastancima izbornih komisija, mogu u toku cijelog perioda izbornog procesa u bilo koje vrijeme kontaktirati bilo koje lice i imaju pristup svim centrima za registraciju birača, biračkim mjestima i centrima za brojanje i drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Centralna izborna komisija BiH.

Član 17.2

Posmatrači u toku posmatranja izbornog procesa neće ometati izborne aktivnosti i poštovaće tajnost glasanja. Posmatrač može istovremeno imati po jednog predstavnika na javnom sastanku izborne komisije, centru za registraciju birača, centru za brojanje, biračkom mjestu ili drugim relevantnim mjestima, kako je utvrdila Centralna izborna komisija BiH.

Ograničenje broja posmatrača iz stava 1. ovog člana ne odnosi se na međunarodne posmatrače.

Za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti posmatrači će nositi službene akreditacije i neće nositi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju sa određenom političkom strankom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom.

Član 17.3

Centralna izborna komisija BiH akredituje i izdaje akreditacije međunarodnim posmatračima. Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriterijumi i proces podnošenja zahtjeva za akreditovanje međunarodnih posmatrača.

Član 17.4

Centralna izborna komisija BiH akredituje i izdaje akreditacije udruženjima građana. Centralna izborna komisija BiH donosi propise kojima se utvrđuju kriterijumi za akreditovanje udruženja građana i distribuciju akreditacija. Zahtjev za izdavanje akreditacija treba da sadrži:

1. izjavu, koju je potpisao ovlašteni predstavnik udruženja građana, da udruženje nije osnovala i da ga ne sponzorise ovjerena politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat, te da udruženje nije uključeno u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke stranke, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata; i
2. ime, broj važeće lične karte i jedinstveni matični broj predloženog posmatrača.

U slučaju kada Centralna izborna komisija BiH utvrdi da je udruženje građana osnovano i da ga sponzorira ovjerena politička partija, odnosno da je uključeno u bilo kakve aktivnosti u ime ovjerene političke partije, Centralna izborna komisija BiH odbiće izdavanje akreditacije takvom udruženju.

Član 17.5

Nadležna izborna komisija akredituje ovjerenu političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata kao posmatrače u izbornoj jedinici u kojoj se ta politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat kandiduju.

Centralna izborna komisija BiH akredituje posmatrače koji će posmatrati rad Centralne izborne komisije BiH i glavnog centra (glavnih centara) za brojanje.

Entitetske i kantonalne izborne komisije akredituju posmatrače koji će nadgledati rad ovih komisija.

Opštinska izborna komisija izdaje akreditacije posmatračima koji će posmatrati rad opštinske izborne komisije, centara za registraciju birača i biračkih mjesta i drugih relevantnih mjesta iz njene nadležnosti.

Politička stranka, koalicija, lista nezavisnih kandidata ili nezavisni kandidat predaju listu imena, broj važeće lične karte i jedinstvene matične brojeve predloženih posmatrača nadležnoj izbornoj komisiji.

Član 17.6

Centralna izborna komisija BiH donosi propise o izgledu akreditacije i načinu na koji je posmatrač koristi.

Član 17.7

Centralna izborna komisija BiH utvrđuje rok za podnošenje zahtjeva za akreditaciju posmatrača i rok za rješavanje po zahtjevima za akreditaciju posmatrača.

Član 17.8

Posmatrač, kome je opštinska, kantonalna ili entitetska izborna komisija odbila izdati akreditaciju, može u roku od tri (3) dana od dana prijema odluke podnijeti prigovor Centralnoj izbornoj komisiji BiH koja će ga riješiti najkasnije u roku od sedam (7) dana od dana prijema.

Član 17.9

Posmatrač može stavljati obrazložene primjedbe na rad organa nadležnih za sprovođenje izbora utvrđenih ovim zakonom u pisanoj formi, koje se prilažu u zapisnik o radu organa nadležnog za sprovođenje izbora, na osnovu čega politički subjekt može uložiti prigovor nadležnom organu.

Posmatrač ima pravo da zahtijeva prepis zapisnika o radu organa nadležnog za sprovođenje izbora čiji rad je posmatrao.

Član 17.10

Zbog kršenja odredbe člana 17.2, akreditovanom posmatraču organ koji je izdao akreditaciju može oduzeti svojstvo posmatrača i poništiti akreditaciju.

Centralna izborna komisija BiH donosi bliže propise o uslovima i proceduri primjene ove Glave.

POGLAVLJE 18

DISTRIKT BRČKO

Član 18.1

Ovim zakonom utvrđuju se principi koji važe za izbore u Distriktu Brčko.

Teritorija Brčko Distrikta BiH je jedna izborna jedinica.

Član 18.2

Državljanin Bosne i Hercegovine koji se registrovao za glasanje za Distrikt Brčko ima pravo glasati:

1. za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine odgovarajućim glasačkim listićem u entitetu čiji je taj birač državljanin;
2. na izborima za entitet čiji je taj birač državljanin; i
3. na izborima za Skupštinu Distrikta ili bilo koju drugu izbornu funkciju u Distriktu.

Član 18.3

Sredstva za provođenje izbora u Distriktu Brčko obezbijediće se u budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Distrikta Brčko, zavisno od toga za koji se nivo provode izbori.

Čl. 18.4 i 18.5

(brisano)

POGLAVLJE 19

GRAD MOSTAR

Član 19.1

Ovim zakonom se uređuje izbor vijećnika u Vijeće Grada Mostara (u daljem tekstu: Gradsko vijeće). Izuzetno od odredaba poglavlja 13. ovog zakona, principi utvrđeni ovim poglavljem primjenjuju se na izbore u Gradu Mostaru.

Član 19.2

U sastav Gradskog vijeća ulazi tridesetpet (35) članova. Vijećnici u Gradskom vijeću se biraju u gradskoj izbornoj jedinici i izbornim jedinicama gradskog područja, na način utvrđen u članu 19.4 ovog zakona.

"Gradska izborna jedinica" u smislu prethodnog stava obuhvata cijelo područje Grada definisano u članu 5. Statuta Grada Mostara.

"Izborne jedinice gradskog područja" u smislu stava 1. ovog člana su bivše gradske opštine kako je to definisano članom 7. i članom 15. Statuta Grada Mostara.

Član 19.3

Grad Mostar ima jednu Izbornu komisiju uspostavljenu u skladu sa odredbama ovog zakona u dijelu u kojem se ovaj zakon odnosi na opštinske izborne komisije.

Član 19.4

Sedamnaest (17) vijećnika se bira iz gradske izborne jedinice. Minimalno četiri (4) vijećnika iz svakog od konstitutivnih naroda i jedan (1) vijećnik kao pripadnik skupine "ostalih" se bira iz gradske izborne jedinice.

Tri (3) vijećnika se biraju iz svake od 6 izbornih jedinica gradskog područja.

Izborna jedinica gradskog područja 1 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Sjever.

Izborna jedinica gradskog područja 2 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Stari Grad.

Izborna jedinica gradskog područja 3 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Jugoistok.

Izborna jedinica gradskog područja 4 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Jug.

Izborna jedinica gradskog područja 5 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Jugozapad.

Izborna jedinica gradskog područja 6 sastoji se od bivše gradske opštine Mostar Zapad.

Nijedan od konstitutivnih naroda niti iz grupe "ostalih" ne mogu imati više od petnaest (15) svojih predstavnika u Gradskom vijeću.

Član 19.5

Prvo se vrši dodjela mandata koji se popunjavaju iz gradske izborne jedinice, prema formuli utvrđenoj u stavu 1. člana 9.6 ovog zakona. Ako dodjela mandata iz gradske izborne jedinice ne omogućuje minimalnu zastupljenost bilo kojeg od konstitutivnih naroda i/ili skupine "ostalih" na način utvrđen u skladu s stavom 1. člana 19.4 ovog zakona, primjenjivaće se slijedeći metod:

1. Jedan ili više posljednjih mandata koji će se dodjeljivati iz gradske izborne jedinice potreban za ispunjavanje kvota bilo kojeg od konstitutivnih naroda odnosno grupe "ostalih" dodjeljuje se jednom ili više kandidata iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda i/ili grupe "ostalih" koji je tj. koji su dobili najveći broj glasova sa liste političke stranke, sa liste nezavisnih kandidata ili sa liste koalicije kojima je mandat dodijeljen prema stavu 1. člana 9.6 ovog zakona. Ukoliko se mandat utvrđen prema formuli iz stava 1. člana 9.6 ovog zakona dodijeli nezavisnom kandidatu, primjenjuje se tačka 2. ovog člana.

2. Ako politička stranka, lista nezavisnih kandidata ili koalicija kojima je mandat dodijeljen na način utvrđen u stavu 1. člana 9.6 ovog zakona ne posjeduje dovoljan broj odgovarajućih kandidata na listi svoje gradske izborne jedinice, ili ako bi mandat, prema članu 9.6. ovog zakona, bio dat jednom ili više nezavisnih kadidata, mandat se prenosi:

- na političku stranku ili stranke, listu ili liste nezavisnih kandidata ili koaliciju ili koalicije koje imaju takve preostale kandidate na svojim listama; ili

- na nezavisnog kandidata ili kandidate iz reda odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili iz skupine "ostalih" koji ima drugi po redu najveći količnik kao što je to utvrđeno članom 9.6 ovog zakona.

3. Ako se nijedan kandidat iz reda jednog ili više datih konstitutivnih naroda ili skupine "ostalih" ne nađe u skladu sa tač. 1. i 2. ovog člana, mandat se prenosi na:

- političku stranku, listu nezavisnih kandidata ili listu koalicije koja raspolaže tim kadidatima preostalim na listi bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta koja su popunjena iz ovih izbornih jedinica dodijeljena u skladu s članom 19.6 ovog zakona ili

- na nezavisnog kandidata ili kandidate iz reda odgovorajućeg konstitutivnog naroda ili iz skupine "ostalih" koji su se kandidovali za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji ima najveći količnik kao što je to utvrđeno članom 9.6 ovog zakona.

Stav 2. člana 9.6 se ne primjenjuje kada se dodjeljuju mandati iz ovog člana.

Član 19.6

Mandati koji se popunjavaju iz izbornih jedinica gradskih područja nakon toga se dodjeljuju prema formuli utvrđenoj u članu 9.6 ovog zakona. Mandati se dodjeljuju pojedinačno počevši sa najviše rangiranim kandidatom u svakoj izornoj jedinici gradskog područja i nastavlja se na sličan način kako bi se popunilo svako dostupno mjesto iz svake izborne jedinice gradskog područja. Redoslijed popunjavanja mandata dodijeljenih svakoj izornoj jedinici gradskog područja za svaki od tri uzastopna koraka određuje se žrijebanjem. Žrijebanje organizuje Centralna izborna komisija BiH.

Ukoliko bi dodjela mandata iz izborne jedinice gradskih područja vodila ka zastupljenosti jednog konstitutivnog naroda i/ili skupine ostalih preko kvote koja je utvrđena prema članu 19.4 stav 4.. ovog zakona, primjenjivaće se sljedeći metod:

1. Mandat će biti preraspodijeljen kandidatu koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili skupini "ostalih" koji je dobio najveći broj glasova na listi političke stranke, liste nezavisnih kandidata ili koalicije kojima je mandat dodijeljen u skladu sa članom 9.6 stav 1. ovog zakona. Ako bi se mandat prema formuli iz člana 9.6 stav 1. ovog zakona dodjeljivao nezavisnom kandidatu, primjenjivat će se tačka 2. ovog člana.

2. Ako takav kandidat ne postoji ili ako bi se mandat prema formuli iz člana 9.6 stav 1. ovog zakona dodjeljivao nezavisnom kandidatu, mandat se prenosi u istu izbornu jedinicu gradskog područja ili:

- političkoj stranci, listi nezavisnih kandidata ili koalicije koja ima kandidata koji ne pripada datom konstitutivnom narodu i/ili grupi "ostalih" koji je preostao na listi; ili

- nezavisnom kandidatu ili kandidatima koji ne pripada/ju datom konstitutivnom narodu i/ili grupi "ostalih" koji imaju najveći sljedeći količnik kao što je to utvrđeno u članu 9.6 ovog zakona.

3. Ako ne postoji takav kandidat u skladu sa tač. 1. i 2. ovog člana, mandat odnosno mandati se prenose na:

- političku stranku, listu nezavisnih kandidata ili koalicije koja ima takvog kandidata koji je preostao na listi iz bilo koje druge izborne jedinice gradskog područja nakon što su mjesta

popunjena iz te izborne jedinice gradskog područja bila dodijeljena u skladu sa članom 19.6 ovog zakona; ili

- nezavisnog kandidata iz odgovarajućeg konstitutivnog naroda ili grupe "ostalih" koji se kandidovao za bilo koju izbornu jedinicu gradskog područja, a koji je dobio najveći količnik kao što je to utvrđeno članom 9.6 ovog zakona.

Član 19.7

Izuzetno od odredaba člana 13.7. ovog zakona, gradonačelnik Grada Mostara se bira indirektno u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

POGLAVLJE 19A

KAZNENE ODREDBE

Član 19.8

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM kazniće se zaposleni ili angažovani u izornoj administraciji za povredu ako:

- a) učestvuje u donošenju odluke koja može dovesti u sumnju njegovu sposobnost da djeluje nepristrasno (član 2.1);
- b) ne odredi biračka mjesta na području opštine za glasanje na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini (član 2.13 stav (1) tačka 2);
- c) ne obezbijedi izborni materijal za glasanje na svim nivoima izbora u Bosni i Hercegovini (član 2.13 stav (1) tačka 4);
- d) ne obavijesti birače o svim informacijama neophodnim za sprovođenje izbora, u skladu sa propisima Centralne izborne komisije BiH (član 2.13 stav (1) tačka 5);
- e) nepravilno broji glasačke listiće na biračkim mjestima i u opštinskim centrima za brojanje (član 2.13 stav (1) tačka 7);
- f) imenuje predsjednika i članove biračkih odbora i njihove zamjenike suprotno članu 2.19 stav (3);
- g) ne ažurira podatke u skladu sa promjenom broja birača i propisima Centralne izborne komisije BiH (član 3.8 stav (3) tačka b));
- h) ne obezbijedi uvid u izvod iz Centralnog biračkog spiska na teritoriji svoje opštine (član 3.8 stav (3) tačka c));
- i) ne obezbijedi podatke za Centralni birački spisak koji su utvrđeni propisima Centralne izborne komisije BiH (član 3.8 stav (3) tačka d));
- j) ne vodi evidenciju zahtjeva i prigovora i ne čuva dokumentaciju (član 3.8 stav (4));

- k) odredi biračka mjesta suprotno članu 5.1 stav (3);
- l) ne obezbijedi izborni materijal za glasanje (član 5.3 stav (3));
- m) neopravdano nije prisutan tokom cijelog procesa glasanja (član 5.5);
- n) ne odredi dužnosti članovima biračkog odbora (član 5.6 stav (2));
- o) zapisnik o radu biračkog odbora ne sadrži podatke propisane ovim Zakonom (član 5.7);
- p) ne objasni biraču način glasanja i ne obezbijedi tajnost glasanja (član 5.11 stav (1));
- r) ne utvrdi identitet birača i potpis birača na izvodu iz Centralnog biračkog spiska u skladu sa ovim Zakonom (član 5.13);
- s) ako izda glasački listić ili listiće suprotno propisima kojima se reguliše izdavanje glasačkih listića (član 5.13);
- t) pomaže licu pri glasanju na način koji nije u skladu sa ovim Zakonom (član 5.19 stav (2));
- u) su obrasci popunjeni suprotno članu 5.25 i
- v) podaci objedinjenih zbirnih rezultata glasanja za opštinu nisu u skladu sa članom 5.27.

Za povrede iz stava (1) tačka a), l), m), n), o), p), r), s), t) i u) ovog člana kazniće se članovi biračkog odbora novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM.

Član 19.9

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se politički subjekt za povredu ako:

- a) u roku od deset dana ne dostavi izmjene podataka (član 4.22);
- b) uklanja, prekriva, oštećuje ili mijenja štampane oglase, plakate, postere ili druge materijale koji se, u skladu sa zakonom, koriste u svrhu izborne kampanje političkih partija, koalicija, listi nezavisnih kandidata ili nezavisnih kandidata (član 7.2 stav (2));
- c) postavlja oglase, plakate, postere, odnosno piše svoje ime ili slogane koji su u vezi sa izbornom kampanjom, u ili na zgradama u kojima su smješteni organi vlasti na svim nivoima, javna preduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, te na vjerskim objektima na javnim putevima i javnim površinama osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje (član 7.2 stav (3));
- d) nosi i pokazuje oružje na političkim skupovima, biračkim mjestima i njihovoj okolini, kao i za vrijeme okupljanja u vezi sa aktivnostima političkih partija, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata u izbornom procesu (član 7.3 stav (1) tačka 1);
- e) ometa skupove drugih političkih partija, koalicija i nezavisnih kandidata, kao i podstiče druge na takve aktivnosti (član 7.3 stav (1) tačka 2));

- f) sprečava novinare da obavljaju svoj posao u skladu sa pravilima profesije i izbornim pravilima (član 7.3 stav (1) tačka 3);
- g) obećava novčane nagrade s ciljem dobijanja podrške birača ili prijeti pristalicama drugih političkih partija, koalicija, listi nezavisnih kandidata i nezavisnih kandidata (član 7.3 stav (1) tačka 4);
- h) podstiče na glasanje lice koje nema pravo glasa (član 7.3 stav (1) tačka 5);
- i) podstiče lica da glasaju više puta na istim izborima, ili da glasaju u ime drugog lica (član 7.3 stav (1) tačka 6);
- j) koristi izraze koji bi nekoga mogli navesti ili podstaći na nasilje ili širenje mržnje, ili objavljuje ili upotrebljava slike, simbole, audio i video zapise, SMS poruke, internet poruke ili druge materijale koji mogu tako djelovati (član 7.3 stav (1) tačka 7);
- k) se lažno predstavlja u ime bilo koje političke partije, koalicije, liste nezavisnih kandidata ili nezavisnog kandidata (član 7.3 stav (2));
- l) održava skupove s ciljem izborne kampanje (član 7.4 stav (1) tačka 1);
- m) izlaže na biračkom mjestu i u njegovoj okolini bilo kakve materijale s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 2));
- n) koristi domaća i međunarodna sredstava komunikacije s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 3));
- o) koristi megafon ili druge razglasne uređaje s ciljem uticaja na birače (član 7.4 stav (1) tačka 4);
- p) ometa ili opstruira izborni proces (članu 7.4 stav (1) tačka 5);
- r) ne podnese u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u Službenom glasniku BiH izjavu o ukupnom imovinskom stanju na određenom obrascu (član 15.7 i 15.8);
- s) prekorači najveći iznos sredstava za finansiranje izborne kampanje iz člana 15.10;
- t) vodi izbornu kampanju u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje (član 16.14 stav (3));
- u) posmatrač, u toku posmatranja izbornog procesa, ometa izborne aktivnosti, ne poštuje tajnost glasanja (član 17.2 stav (1));
- v) posmatrač za vrijeme posmatranja izbornih aktivnosti ne nosi službenu akreditaciju i nosi bilo kakva obilježja ili oznake koje ih povezuju sa određenom političkom partijom, koalicijom, listom nezavisnih kandidata ili nezavisnim kandidatom (član 17.2 stav (3));
- (2) Za povrede iz stava (1) tačka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m, n), o) i p) ovog člana koji počini pristalica političkog subjekta kazniće se taj politički subjekt.

(3) Za povrede iz stava (1) tačka a) ovog člana kazniće se i odgovorno lice političke partije, koalicije i liste nezavisnih kandidata novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 5.000,00 KM.

(4) Za povrede iz stava (1) tačka b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), l), m), n), o), p) i r) ovog člana kazniće se i kandidat političkog subjekta novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(5) Za povrede iz stava (1) tačka d), h), i) ovog člana kazniće se i zaposleni ili angažovani u izornoj administraciji novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 19.10

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kazniće se za povrede kandidat izabran na svim nivoima vlasti ako:

a) u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u "Službenom glasniku BiH", na posebnom obrascu, ne preda potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 15.7 ovog Zakona (član 15.8 stav (1)) i

b) u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata u smislu člana 1. 10 stav (1) tačka 1, 3, 5, 6. i 7. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana prestanka mandata, ne podnese izvještaj o imovinskom stanju (član 15.8 stav (2)).

POGLAVLJE 20

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Čl. 20.1-20.7

(brisano)

Član 20.8

Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluče drugačije, a u skladu sa stavom 7 ovog člana, državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status raseljenog lica i koji ima biračko pravo, može ostvariti svoje pravo da se registruje i da glasa lično, ili u odsutnosti za opštinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada to lice može predložiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom, u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je to lice steklo status raseljenog lica, ili lično za opštinu gdje ima boravište, pod uslovom da je imalo boravište u toj opštini najmanje šest (6) mjeseci prije dana izbora.

Državljanin Bosne i Hercegovine, koji je raseljeno lice i ima biračko pravo u skladu sa ovim članom, registruje se zavisno od biračke opcije koju izabere, za opštinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, osim u slučaju kada može predložiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom, u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekao status raseljenog lica, ili za opštinu u kojoj ima

boravište i predoči dokaz da je prijavio boravište u toj opštini najmanje šest mjeseci prije dana izbora.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji koristi kuću ili stan na kojim nema pravo vlasništva ili stanarsko pravo, a izdata je izvršna isprava od nadležnog sudskog ili upravnog organa o povratu te kuće ili stana, ili odluka Komisije za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica, nema pravo glasanja u mjestu boravišta dok ne napusti tuđu imovinu, i može se registrovati za izbore samo u opštini u kojoj je imao posljednje prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva u Bosni i Hercegovini.

Boravište je, u smislu ovog člana, opština u kojoj raseljena lice, državljanin Bosne i Hercegovine, privremeno boravi, dok se ne steknu uslovi za njegov povratak u opštinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina.

Sve dok Visoki predstavnik ili Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluče drugačije, a u skladu sa stavom 7 ovog člana, državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjeglog lica i koji ima biračko pravo, ima pravo da se registruje i da glasa lično ili poštom za opštinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, izuzev u slučaju kada to lice može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekla status izbjeglog lica.

Državljanin Bosne i Hercegovine koji ima status izbjeglog lica i ima biračko pravo u skladu sa ovim članom, registruje se za opštinu u kojoj je imao prebivalište prema posljednjem popisu stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina, izuzev u slučaju kada može predočiti dokaz o promjeni prebivališta u skladu sa zakonom u periodu od posljednjeg popisa stanovništva koji je izvršila država Bosna i Hercegovina do trenutka kada je stekao status izbjeglog lica.

Posebna prava predviđena ovim članom za raseljene i izbjegla lica, po kojima se raseljena i izbjegla lica mogu registrovati i glasati, prestaće na dan koji utvrdi Visoki predstavnik. Ako Visoki predstavnik ne donese odluku prije isteka svog mandata, raseljeni i izbjegli birači zadržaće posebna prava dok Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne odluči drugačije.

Prije donošenja odluke o prestanku posebnih prava za raseljena i izbjegla lica po kojima mogu glasati, treba uzeti u obzir sljedeće okolnosti:

1. stanje provođenja Imovinskog zakona;
2. broj lica registrovanih kao raseljena lica; i
3. faktore kojima se utvrđuje održivost povratka, u koje spadaju bezbjednost povratnika, pristup obrazovanju i uslugama, odsustvo diskriminacije prilikom zapošljavanja i u radnom odnosu, te u funkcionisanju pravosudnog sistema.

(1) Izuzetno, za opštinske izbore 2008. godine, sva lica koja imaju biračko pravo a koja su imala mjesto svog prebivališta u opštini Srebrenica prema posljednjem popisu stanovništva izvršenom u Bosni i Hercegovini, imaće pravo da se upišu u birački spisak kako bi glasali lično ili u odsustvu za opštinu Srebrenica, bez obzira imaju li status izbjeglice ili raseljenog lica i bez obzira jesu li zasnovali prebivalište izvan opštine Srebrenica.

(2) Lica iz stava (1) ovog člana imaju pravo da odluče da glasaju za opštinu u kojoj trenutno prebivaju ili za opštinu Srebrenica.

(3) Centralna izborna komisija BiH dalje će urediti proceduru upisivanja lica iz stava (1) ovog člana.

Član 20.9a

Do 31. decembra 2007. primjenjivaće se sljedeća isključenja:

i. Nijedno lice koje je odlukom visokog predstavnika smijenjeno sa javne funkcije zbog činjenja ili nečinjenja u suprotnosti sa obavezama iz Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini ili u vezi sa uslovima za njegovu implementaciju ne može da se kandiduje na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili da obavlja bilo koji mandat koji je dobila na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom, osim ako drugačije ne odredi visoki predstavnik.

ii. Nijedno lice koje je na osnovu odredbi Glave 14. Uputstva stranama koja su donesena na osnovu Aneksa 1A Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini smijenjeno sa komandne odnosno rukovodne ili druge vojne dužnosti zbog angažovanja u aktivnostima koje predstavljaju prijetnju ili opasnost za mirovni proces, ne može da se kandiduje na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili da obavlja bilo koji mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom;

iii. Nijedno lice kojem je Komesar IPTF-a odlukom oduzeo privremeno ovlaštenje ili odbio certifikaciju zbog ometanja provođenja Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, ne može da se kandiduje na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom ili da obavlja mandat koji je dobilo na neposrednim ili posrednim izborima obuhvaćenim ovim zakonom.

Centralna izborna komisija BiH će, nakon što se utvrdi da li je donesena odluka iz stava 1. ovog člana i da li su ispunjeni uslovi iz ovog člana, biti zadužena za provođenje zabrana iz ovog člana.

Član 20.9b

Do 31. decembra 2007. godine Izborna komisija će obezbijediti da se u zahtjevu za ovjeru bilo koje političke stranke i svoj ostaloj dokumentaciji koja je podnesena u skladu s članom 4.3 ovog zakona, te u skladu s internim propisima Izborne komisije, ne navodi lice iz člana 20.9a.

Ukoliko se u dokumentima iz stava 1. ovog člana pokaže da lice iz prve tačke stava 1. člana 20.9a zauzima bilo koji položaj u stranci, Centralna izborna komisija BiH će pravovremeno dobiti potvrdu od međunarodne agencije koja je donijela odluku o tome da li je, odlukom ili

na drugi način, izričito utvrđeno da lice na koje se ta odluka odnosi ima pravo da zauzima položaj u političkoj stranci.

Ukoliko se u dokumentima iz stava 1. ovog člana pokaže da lice iz člana 20.9a zauzima centralni položaj u stranci i utvrđeno je da to lice nema pravo da zauzima položaj iz stava 2. ovog člana, ta politička stranka neće ispuniti uslove za ovjeru.

Član 20.10

(brisano)

Član 20.11

Entiteti usklađuju svoje zakone i propise sa ovim zakonom u roku od četrdeset pet (45) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 20.12

(brisano)

Član 20.12a

Glasanje u diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH iz člana 1.5 stav (2) ovog Zakona održaće se samo u onom diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH za koje Centralna izborna komisija BiH, u saradnji sa Ministarstvom inostranih poslova BiH, utvrdi da ispunjava uslove propisane posebnim propisom iz člana 1.5 stav (3).

Član 20.12b

(1) Izuzetno od odredaba člana 9.10 i člana 4.24 ovog Zakona, političkom subjektu koji je na neposrednim izborima održanim 01. oktobra 2006. godine dobio kompenzacioni mandat, koji je ostao upražnjen, dodjeljuje se mandat kandidatu sa najvećim brojem dobijenih glasova sa redovne kandidatske liste istog izbornog nivoa tog političkog subjekta.

(2) Centralna izborna komisija BiH utvrdiće posebnim propisom način primjene ovog člana.

Član 20.13

Dok entiteti ne osnuju višečlane izborne jedinice važe sljedeće višečlane izborne jedinice:

Od devedeset osam (98) članova Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, koje neposredno biraju birači registrovani za glasanje za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine, sedamdeset tri (73) se bira iz dvanaest (12) višečlanih izbornih jedinica, a dvadeset pet (25) su kompenzacioni mandati izabrani sa teritorije Federacije Bosne i Hercegovine u cjelini. Ovi mandati se raspodjeljuju u skladu sa čl. 9.5 do 9.8 ovog zakona.

Sedamdeset tri (73) mandata iz višečlanih izbornih jedinica za Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine raspodjeljuje se na sljedeći način:

Izborna jedinica 1 sastoji se od Kantona 1 i bira devet (9) članova.

Izborna jedinica 2 sastoji se od Kantona 2, dijela Kantona 3 (Gradačac, Gračanica, Doboj-Istok), te birača iz Brčko Distrikta registrovanih za glasanje u Federaciji Bosne i Hercegovine, bira pet (5) članova.

Izborna jedinica 3 sastoji se od dijela Kantona 3 (Lukavac, Srebrenik, Tuzla, Čelić) i bira sedam (7) članova.

Izborna jedinica 4 sastoji se od dijela Kantona 3 (Teočak, Banovići, Živinice, Kalesija, Sapna i Kladanj) i bira četiri (4) člana.

Izborna jedinica 5 sastoji se od dijela Kantona 4 (Doboj-Jug, Tešanj, Maglaj, Žepče, Zavidovići, Zenica i Usora) i bira osam (8) članova.

Izborna jedinica 6 sastoji se od dijela Kantona 4 (Kakanj, Vareš, Olovo, Visoko i Breza) i bira četiri (4) člana.

Izborna jedinica 7 sastoji se od Kantona 5 i dijela Kantona 9 (Novi Grad-Sarajevo, Ilidža, Hadžići i Trnovo) i bira šest (6) članova.

Izborna jedinica 8 sastoji se od Kantona 6 i bira devet (9) članova.

Izborna jedinica 9 sastoji se od Kantona 7 i bira osam (8) članova.

Izborna jedinica 10 sastoji se od Kantona 8 i bira tri (3) člana.

Izborna jedinica 11 sastoji se od dijela Kantona 9 (Ilijaš, Vogošća, Centar-Sarajevo, Stari Grad-Sarajevo, Novo Sarajevo) i bira sedam (7) članova.

Izborna jedinica 12 sastoji se od Kantona 10 i bira tri (3) člana.

Od osamdeset tri (83) člana Narodne skupštine Republike Srpske, koje neposredno biraju birači registrovani za glasanje za teritoriju Republike Srpske, šezdeset dva (62) bira se iz šest (6) višečlanih izbornih jedinica, a dvadeset jedan (21) su kompenzacioni mandati izabrani sa teritorije Republike Srpske u cjelini. Ovi mandati raspodjeljuju se u skladu sa čl. 9.6 do 9.9 ovog zakona.

Član 20.14

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine izvršiće preispitivanje novčanih kazni i ograničenja troškova utvrđenih ovim zakonom najmanje svake četiri (4) godine, te odrediti da li su u skladu sa ekonomskim i finansijskim stanjem u Bosni i Hercegovini.

Član 20.15

Novčane kazne utvrđene ovim zakonom prihod su budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

Član 20.16

(brisano)

Član 20.16a

Do potpune provedbe Aneksa 7. Opšteg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, raspodjela mjesta po konstitutivnom narodu koja je obično uređena Poglavljem 10, Potpoglavlje B ovog zakona odvija se u skladu sa ovim članom.

Do organiziranja novog popisa, kao osnov koristi se popis iz 1991. godine tako da svaki kanton bira sljedeći broj delegata:

1) - 10) (*prestalo da važi*)

Član 20.17

Izborni zakon Bosne i Hercegovine stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH" i objaviće se u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

Samostalna odredba Odluke o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 7/2002)

Početak primjene i objavljivanje

Ova odluka stupa na snagu odmah i biće odmah objavljena u "Službenom glasniku BiH", "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 20/2002 i 25/2002 - ispr.)

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 4/2004)

Član 4

Ova odluka stupa na snagu 01. marta 2004. godine i za njeno stupanje na snagu nisu potrebni dalji proceduralni koraci.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 20/2004)

Član 47

Izuzetno od odredbi Poglavalja IV Izbornog zakona BiH, Izborna komisija BiH odrediće rokove za primjenu člana 13.14 Izbornog zakona BiH (član 37. ovog zakona).

Član 48

Ovlašćuju se ustavno-pravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da sačine prečišćen tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 49

Odredbe ovog zakona direktno će se primjenjivati na opštinske izbore 2004. godine.

Član 50

Ovaj zakon stupa na snagu odmah po objavljivanju u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 25/2005)

Član 4

Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine objavljuje se u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja.

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 11/2006)

Član 3

Ovaj Zakon se odmah objavljuje u "Službenom glasniku BiH" i stupa na snagu nakon objavljivanja.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 24/2006)

Član 105

Ovlašćuju se ustavno-pravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrde prečišćeni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 106

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a biće objavljen i u službenim glasilima entiteta i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 33/2008)

Član 77

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 37/2008)

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 32/2010)

Član 35

Ovlašćuju se ustavnopravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona utvrde prečišćeni tekst Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Član 36

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Samostalni član Zakona o izmjenama i dopunama
Izbornog zakona Bosne i Hercegovine

("Sl. glasnik BiH", br. 18/2013)

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".